ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة إيشا درويشيان

1000 Լ.Ո. ՇԱԲԱԹ, ԹԻՎ 52 (19352) ՈՒՐԲԱԹ, 10 ՄԱՅԻՍ 1996 10 ԷՋ

ԵՒՐՈՊԱ - ԹՈՒՐՔԻԱ ԺՈՂՈՎԸ ԿԸ ՁՆՁՈՒԻ

ՊՐԻՍՔՍԷԼ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Եւրոպական Միութիւնը ջնջեց Թուրքիոյ հետ յառաջիկայ շաբաթ նախատեսուած բարձր մակարդակի ժողով մը, որովհետեւ Յունաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ տագնապը չէ լուծուած:

«Թուրքիոյ հետ յաջող հանդիպում մը անկարելի է, այնքան ատեն, որ Յունաստան կը խափանէ գումարներու փոխանցումը», ըսաւ եւրոպացի դիւանագէտ մը, ակնարկելով Թուրքիոյ 375 միլիոն տոլարի օժանդակութեան դէմ Աթէնքի դրած *վեթոյին*:

«ԳՈՐԲԱՉՈՎ ՉԷ ԱՊՏԱԿՈՒԱԾ»

ՎՈԼԳՈԳՐԱՏ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիոյ ոստիկանութիւնը սխալմամբ կարծած է, թէ ընտրական շրջապտոյտի մը ընթացքին, Հինգշաբթի օր, կին մը ապտակած է նախկին խորհրդային նախագահ Միխայէլ Գորբաչովը, հաղորդեց «*Իթար - Թասս*» լրատու գործակալութիւնը:

Նախապէս անիկա յայտնած էր, թէ հարաւային Վոլգոգրատ քաղաքին մէջ, կին մը ապտակած է Գորբաչովը, մինչ ան կ'այցելէր պատերազմի յուշակոթող մը:

Ըստ «*Ռէօթըր*»ի մէկ թղթակիցին, կարգ մը մարդիկ վատ արտայայտութիւններով ընդունած են նախկին նախագահը, իսկ ուրիշներ կօրակցութիւն յայտնած են անոր:

ԹՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՅ ԴԱՏԻՆ ՀԱՄԱՐ ՆՈՐ ԵՆԹԱՀՈՂ

Փաստացի իրականութիւն է այլեւս, որ իւրաքանչիւր տարուան Ապրիլ 24ը կը հանդիսանայ Հայ Դատի հետապնդման համբուն վրայ հանգրուան մը: Եւ մենք, իւրաքանչիւր հանգրուանէ ետք, պահ մը կանգ կ'առնենք, տեսնելու ու գնահատում կատարելու համար, թէ շաբաթներու եւ ամիսներու վրայ տարուած հակայական աշխատանքները, քաղաքական ու դիւանագիտական մակարդակներու վրայ հետապնդումները ինչպիսի արդիւնքներու հասցուցած են մեզ, որպէսզի այդ իրագործումներուն մղիչ ուժով՝ նոր թափ տանք մեր աշխատանքներուն:

Վերջին քանի մը տարիներու ապրիլեան հանգրուաններէն ետք, Հայ Դատի հորիզոնին վրայ այսօր աւելի յուսատու եւ գօտեպնդող գիծեր կ'երեւին, քան ինչ որ էր տասնամեակ մը կամ քանի մը տասնամեակ առաջ, երբ նոր ընթացք ճիգ ու եռանդ լարած էինք մեր Դատին հետապնդման համար, երբ նոր ընթացք զոհողութիւն ու զոհաբերում կ'արձանագրուէին, սակայն միջազգային բեմին վրայ անոնց արձագանգները համեմատաբար սահմանափակ էին:

Ռուսիոյ պետական Տումային, Քանատայի եւ Յունաստանի խորհրդարաններուն, ապա նաեւ ամերիկեան կարգ մը նահանգներու մակարդակին վրայ ցեղասպանութեան ճանաչման փաստերը գօտեպնդող ազդակներ են անկասկած: Վերջին տարիներուն, սկսած է նաեւ աւանդութիւն դառնալ Ցեղասպանութեան յիշատակի նշումը՝ ամերիկեան խորհրդարանին մէջ, ծերակուտականներու եւ խորհրդարանականներու անող թիւի մը մասնակցութեամբ: Նախագահ Քլինթընի եւ թեկնածու Պոպ Տոլի յայտարարութիւնները, որքան ալ որոշ հաշուարկումներու կապուած ըլլան, փաստաթուղթեր են անպայման: Ու հայութիւնը արդար ակնկալութիւնը ունի, որ անոնք անցնին սոսկական յայտարարութեան սահմանէն անդին եւ վերածուին թուրքին ոճրային արարքին ճանաչման, ու անոր դատապարտումին համազօր պաշտօնական քայլերու, ճիշդ այնպէս, ինչպէս կը կատարուի այլ մակարդակի վրայ, երբ Հայաստանի պաշարման փաստը կը դատապարտուի Ուաշինկթընի կողմէ եւ Թուրքիոյ նկատմամբ կ'որդեգրուին անխուսափելի պատժամիջոցներ՝ սահմանափակումի կ'ենթարկուին ամերիկեան տնտեսական օժանդակութիւնները:

Ռուսիոյ, Յունաստանի ու Քանատայի խորհրդարաններուն ճանաչումի քայլերը թէեւ ուշացած, բայց ուղղակի արձագանգներն են հարաւային ամերիկեան երկիրներու 70ական եւ 80ական տարիներու նոյնիմաստ յայտարարութեանց: Այս բոլորը ապացոյց են, որ դիւանագիտական մակարդակի վրայ, Հայ ժողովուրդին արդար պահանջներուն հետապնդման համար Հ.Յ.Դ. Հայ Դատի գրասենեակներուն անդուլ աշխատանքները հանգրուանէ հանգրուան կը դառնան աւելի յուսատու. կ'իրագործեն աւելի շօշափելի արդիւնքներ: Այլ խօսքով, տասնամեակներու վրայ երկարած հետեւողական աշխատանքը այսօր սկսած է աւելի արագ ընթացքի մէջ դնել մեր իրաւունքները դէպի նպատակակէտ փոխադրող շոգեկառքը:

Հայ Դատի կենսագործման աշխատանքները վերջին տասնամեակներուն համբայ չեն ելած: Գործնապէս, անոնք համբայ ելան 75 տարի առաջ, երբ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան որոշումով, ոճրագործ պետութեան վարիչները հաշուետուութեան կանչուեցան ու յաջորդաբար զգեստուեցան Թեհլիրեաններու, Շիրակեաններու ու հաւատաւորներու փաղանգին պատկանող արդարադատներուն կողմէ: Յաջորդող տասնամեակներուն, աշխարհի հազուադէպօրէն նպաստաւոր եւ ընդհանրապէս անկոպաստ պայմաններուն մէջ, Հայ Դատի հետապնդման աշխատանքները միջազգային մակարդակներու վրայ կտրեցին յուսատու եւ անյոյս փուլեր: Ազգերու Լիկայէն մինչեւ ՄԱԿ, հայուն պահանջատիրութեան դրօշը բարձր պահած Դաշնակցութիւնը մնաց յուշարարն ու գործօն իրաւատէրը Թուրքիոյ դէմ Հայ ժողովուրդի դատին: Թեհլիրեաններու ժառանգորդ Հայ երիտասարդներ, այդ դրօշէն ներշնչուած, դաժան հաշիւ պահանջեցին Թուրքիոյ ներկայացուցիչ դիւանագէտներէ, հայուն պահանջատիրութեան պատմութեան մէջ արձանագրելով նաեւ Լիզպոնը: 60ական տարիներուն, Երեւանի փողոցներէն բարձրացող «մեր հողերը. մեր հողերը» կանչին արձագանգները տարածուեցան սփիւռքով մէկ ու տասնամեակներ վերջ վերադարձան Արցախ, ուր «մեր հողերը» կանչը գտաւ գործնական եւ արդիւնաւոր արտայայտութիւն, կենսագործուեցաւ ազերիական բռնատիրութենէն Արցախի ազատագրումով: Արցախի ազատամարտիկին համար, Թեհլիրեանն ու Լիզպոնի Տղաքը եղան ներշնչման աղբիւր եւ ուղեցոյց:

Հայ Դատի պայքարը, այս բոլորով հանդերձ, կը գտնուի կենսագործման համբուն սկիզբը: Անիկա կը կարօտի հայութեան բոլոր ճիգերուն մէկտեղման, բայց մանաւանդ Հայ պետականութեան կարողականութեանց ներգրաւումին: Այդ ճիգերը մեզ պիտի հասցնեն նահ՝ միջազգային ընտանիքի մեծ

2

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԵԱՆ ԺՈՂՈՎԸ ԱՅՍՕՐ

ԻՍՐԱՅԷԼ ՊԷՏՔ ՉԷ ԶԷՆՔԻ ՓՈՐՁԱԴԱՇՏԻ ՎԵՐԱԾԷ ԼԻԲԱՆԱՆԸ

ԿԸՍԷ ՀՐՊԱՍԻՊ

Ոչ միայն Լիբանանի, այլ նաեւ ընդհանրապէս միջին արեւելեան իրադարձութիւնց հետ քայլ պահող լուսաբաձակները այսօր դարձեալ դէպի Ուաշինկթընի ոլորտի ուղղուին, կեդրոնանալու համար Հարաւի մէջ Աղրիկեան Համաձայնութեան հսկիչ յանձնախումբի կազմութեան առաջին ժողովին:

Ուաշինկթընեան այս ժողովը պետի կ'ունենայ մէկէ աւելի գիծերու վրայ զարգացող բանակռիւի գուշահեր. բանակռիւ յանձնախումբի առաջիկայ մանրամասնութեանց եւ միեւնոյն իսկ անոր կեդրոնատեղիին շուրջ. բանակռիւ Քանայի դէպքին մասին ՄԱԿի ծանօթ տեղեկագիրին եւ Իսրայէլի ոճրային արարքին շուրջ. բանակռիւ խաղաղութեան գործընթացին յառաջիկայ բայլերուն վրայ այս դէպքերուն հետեւանքի անդրադարձներուն շուրջ:

Իրաւական գետնի վրայ, Հարաւի գինուորական բեմը երկկ «զգացուցաւ» եւ իր ներկայութիւնը զգացուց ուաշինկթընեան ժողովին նախօրեակին:

Ոչ միայն Լիբանանի, այլ նաեւ ընդհանրապէս միջին արեւելեան իրադարձութեանց հետ քայլ պահող լուսաբաձակները այսօր դարձեալ դէպի Ուաշինկթընի ոլորտի ուղղուին, կեդրոնանալու համար Հարաւի մէկ Աղրիկեան Համաձայնութեան հսկիչ յանձնախումբի կազմութեան առաջին ժողովին:

Ուաշինկթընեան այս ժողովը պետի կ'ունենայ մէկէ աւելի գիծերու վրայ զարգացող բանակռիւի գուշահեր. բանակռիւ յանձնախումբի առաջիկայ մանրամասնութեանց եւ միեւնոյն իսկ անոր կեդրոնատեղիին շուրջ. բանակռիւ Քանայի դէպքին մասին ՄԱԿի ծանօթ տեղեկագիրին եւ Իսրայէլի ոճրային արարքին շուրջ. բանակռիւ խաղաղութեան գործընթացին յառաջիկայ բայլերուն վրայ այս դէպքերուն հետեւանքի անդրադարձներուն շուրջ:

Իրաւական գետնի վրայ, Հարաւի գինուորական բեմը երկկ «զգացուցաւ» եւ իր ներկայութիւնը զգացուց ուաշինկթընեան ժողովին նախօրեակին:

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿԸ ՌԱՄԲԱԿՈՇԻ

Ուաշինկթընի մէջ, գինադուլի յանձնախումբի կազմութեան առաջին ժողովին նախօրեակին՝ երկկ, Հարաւի «ջերմաչափը» շարժում արձանագրեց:

«Հրգսպալա» *ռմբային գործողութիւն մը կատարեց «Հ. Լ. Բանակ»ին մէկ ջոկատին դէմ, «սահմանային գօտի»ին մէջ, իսկ Իսրայէլ հակադարձեց, ռմբակոծելով Հարաւի եւ Արեւմտեան Պեքայի կարգ մը բարձունքները: Զինուորական դէտերու համաձայն, այս գարգացումները «բակերակ չափելու» եւ գինուորական խաղաքարտը մուցած չբլլալու կողմերուն տրամադրութեանց արտայայտութիւնն էր եւ դուրս չէ եկած Ապրիլի վերջերուն գոյացած «հասկացողութեան» սահմաններէն:*

ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻՆ ՍԱՀՍԻՆ

Ինչպէս դիւանագիտական մակարդակներու վրայ, նոյնպէս ալ նախարարաց խորհուրդի երեկուան նիստին, քննարկման կարեւորագոյն հարցն էր գինադուլին հսկող յանձնախումբի կազմութեան հարցը:

Ժողովը քննարկեց Ուաշինկթընի այսօրուան ժողովին նախօրեակին տիրող կացութիւնն ու առնչակից կողմերուն դիրքորոշումները՝ յանձնախումբին կապուած գանգան հարցերուն մասին:

ՔԱՆԱՅԻ ԴԷՊՔԻՆ ՇՈՒՐՋ «ՎԷՏ»Ը

Վերոյիշեալ մրցակցութեան մէկ այլ արտայայտութիւնը նկատուեցաւ նաեւ Քանայի ոճրային դէպքին մասին ՄԱԿի ծանօթ տեղեկագիրին շուրջ միջազգային ոլորտներ հա-

2

ԵԲԼՄԱՁ «ԿՈՆԱԿԷՆ ԿԸ ԴԱՇՈՒՆԱՀԱՐԷ» ՉԻԼԷՐԸ

ԱՆԳԱՐԱ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ) - Թուրքիոյ վարչապետ Մեսութ Եըլմազ Հինգշաբթի օր միացաւ ընդդիմադիր «Բարօրութիւն» (իսլամական) կուսակցութեան եւ անոր հետ միասին «պատերազմ» յայտարարեց կառավարական իր ընկերակիցին, Թանսու Չիլէրի դէմ:

Արդարեւ, Թուրքիոյ խորհրդարանը 141ի դէմ 376 քուէով որդեգրեց Չիլէրի գործունէութեան շուրջ քննութիւն բանալու ընդդիմադիրներու պահանջը: «Բարօրութիւն»ը կ'ըսէ, որ իր վարչապետու-

2

ՇԻՐԱՔ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ՓԱՐԱՏԵԼ ՔՈՀԼԻ ՄՏԱՎԱԽՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԱՐԻԶ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք Ուրբաթ օր (այսօր) Պոնի մէջ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Գերմանիոյ վարչապետ Հելմութ Քոհլի հետ: Ան պիտի փորձէ փարատել Քոհլի մտավախութիւնները, ինչ կը վերաբերի գինեայ ուժերու կրճատումներու եւ գէնքերու գնման ուշացումներու հարցերուն:

Յառաջիկայ երկուշաբթի օր, ֆրանսական կառավարութիւնը պաշտպանութեան պիւտճէի իր հնգամեայ ծրագիրը պիտի յայտարարէ: Ըստ ճարտարարուեստական աղբիւրներու, ֆրանսական - գերմանական ուղղաթիռներու ապսպրանքները մեծ կրճատումի պիտի ենթարկուին:

Գերմանիոյ պաշտպանութեան նախարար Վոլֆրը Ռուհը, որ բացայայտօրէն կ'ընդդիմանայ պարտադիր զինուորագրումը ջնջելու եւ 6 տարիվնգուտ արհեստավարժներու բանակ մը կազմելու ֆրանսական ծրագիրներուն, գգուշացուցած է, թէ ֆրանսական - գերմանական զինուորական գործակցութեան ապագան նժարի վրայ է:

«ԱԶԳ»Ի ՀԻՄՆԱԴԻՐՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՀԻՆ ԴԱՏԸ

8 Մայիս թուակիր հեռագրայուրով մը, «Արմէնփրէս» կը յայտնէ, որ Սպանդարեան շրջանի դատարանը քննարկած է «Ազգ» թերթի հիմնադիրներէն Յակոբ Աւետիքեանի, Միհրան Մինասեանի եւ Ռուբէն Միրզախանեանի դիմումը, որուն հիմամբ, անվաւեր հռչակուեցաւ եւ ջնջուեցաւ արդարութեան նախարարութեան 22 Ապրիլի որոշումը:

Մանսթ է, որ նախարարութիւնը «Ազգ» թերթին սեփականատիրութենէն զրկած էր յիշեալ հիմնադիրները եւ թերթը յանձնած էր «ՌԱԿ ներկայացուցչութիւն» նոր գրանցուած կազմակերպութեան: Հիմնադիրները եւ թերթին աշխատակազմը բողոքած էին այդ որոշումին դէմ:

ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՍԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Պատկերասփիւռի Այ.Սի.Էն. կայանը Զորեքշաբթի գիշեր կազմակերպած էր անանախընթաց կրոյց մը, Հայկական Յեղասպանութեան, Հայ Դատի, Ղարաբաղեան հարցին եւ Լիբանանի մէջ հայութեան դերակատարութեան շուրջ:

Անանախընթաց այս նախաձեռնութիւնը ներկայացուեցաւ ուղղակի պատկերասփռուած բազմաձայն կրոյցով մը, որուն մասնակցելու հրաւիրուած էին պետական դէմքեր, կրօնական եւ մամլոյ ներկայացուցիչներ եւ մտաւորականներ: Ներկաներուն շարքին էին նախկին վարչապետ Ռաշիտ Սոլի, նախարարներ մեթր Շահէ Պարսումեան եւ Ապտէլ Համիտ Պայտուն, երեսփոխաններ մեթր Խաչիկ Պապիկեան, մեթր Յակոբ Չուխատարեան, Պշարա Մբրիէժ, կրօնական եւ կուսակցական ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ Հայաստանի հաւատարմատարը:

Աւելի քան 3 ժամուան վրայ երկարող բազմաձայն կրոյցին ընթացքին ներկաները, հաղորդավարին թէ ունկնդիրներուն կողմէ իրենց ուղղուած հարցումներու պատասխանելով, լուսաբանութիւններ տուին ցեղասպանութեան, անոր հետեւանքներուն, հայկական իրաւունքներու հետապնդման, Թուրքիոյ եւ անոր դաշնակիցներուն դերակատարութեան, Թուրքիոյ եւ Իսրայէլի բացայայտուած կինակցութեան ու շրջանի երկիրներուն անոնց ներկայացուցած սպառնալիքներուն մասին:

Հաղորդումին ընկերացան նաեւ վաւերագրական ժապաւէններ, որոնք կը ներկայացնէին ջարդերու պատկերներ ու Ղարաբաղեան հարցի զարգացումները: Ներկայացուեցան նաեւ վկայութիւններ՝ ցեղասպանութենէն վերապրողներու կողմէ:

Նշենք, որ այս յայտագիրը պիտի ներկայացուէր Ապրիլ 24ին, սակայն այդ օրերուն Լիբանանի ապրած ծանօթ վիճակին պատճառով, յայտագիրը յետաձգուած էր:

ՇՈՒՇԻԻ ԱԶԱՏԱԳՐՄԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Շուշիի ազատագրման եւ Բ. Աշխարհամարտի աւարտի տօներուն առթիւ, երէկ, Ստեփանակերտի եւ Շուշիի մէջ տեղի ունեցան պաշտօնական արարողութիւններ եւ հանդիսութիւններ:

Առաւօտեան սկսեալ, Ստեփանակերտի մէջ կր տիրէր տօնական մթնոլորտ: Բազմաթիւ արցախցիներ ուղղուեցան դէպի նահատակներու յուշահամալիրը եւ ծաղկեպսակներ դրին:

Ժամը 10ին, պաշտօնական թափօրը, նուագախումբին առաջնորդութեամբ, ուղղուեցաւ դէպի յուշահամալիր: Թափօրին մաս կը կազմէին, պաշտօնական անձնաւորութեանց կողքին, արցախեան պատերազմի հաշմանդամներ եւ Բ. Աշխարհամարտի վետերաններ: Յուշահամալիրը այցելեցին նաեւ նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան, նախարարներ եւ սպաներ:

Աւելի ուշ, պետական անձնաւորութիւնները բարձրացան Շուշի, այցելելու համար քաղաքին յուշահամալիրը: Ճամբուն վրայ, անոնք կանգ առին հրասայլ - կոթողի պատուանդանին առջեւ, ուր տեղի ունեցաւ սկաուտական երդման արարողութիւն:

ՇՔԱՆՇԱՆՆԵՐՈՒ ՏՈՒԶՈՒԹԻՒՆ

Շուշիի ազատագրման չորրորդ տարեդարձին առիթով, ԼՂՀ նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան Զորեքշաբթի օր աւելի քան 40 գինուորականներ պարգեւատրած է Ստեփանակերտի մէջ ու անոնց յանձնած յատուկ շքանշան եւ պարգեւներ:

Պարգեւատրուողներուն շարքին էին ԼՂՀ պաշտպանութեան նախարար Սամուէլ Պապայեան, անոր առաջին տեղակալը՝ Մկրտչ Օհանեան, բանակի սպայակոյտի պետ Անաթոլի Զինեւիչ, ներքին գործոց նախարար Կարէն Պապայեան: 10 գինուորականներու շքանշանները յետմահու էին:

ԾԱՂԿԵՊՍԱԿՆԵՐ՝ ԵՌԱԲԼՈՒՐԻ ՄԷՋ ՆՆՋՈՂ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ

Հ. Յ. Դաշնակցութեան Երեւանի «Զէյթուն» Կոմիտէութեան եւ Երիտասարդական Միութեան անդամները երէկ այցելեցին Եռաբլուր եւ ծաղկեպսակ դրին Արցախի ազատամարտին իրենց կեանքը զոհաբերած ազատամարտիկներուն շիրիմին:

Նշենք, որ Եռաբլուրի գլխաւորական գերեզմանատունը դարձած է աւանդական ուխտավայր:

ՓՐԻՄԱՔՈՎ ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ ԱՅՑԵԼԵՑ

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Եւգենի Փրիմաքով, Կովկասեան իր շրջապտոյտի ծիրին մէջ, Զորեքշաբթի գիշեր կարճատեւ այցելութիւն մը տուած է Ստեփանակերտ եւ տեսակցած՝ ԼՂՀ նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի եւ այլ պատասխանատուներու հետ:

Մանսթ է, որ Փրիմաքով այս շրջապտոյտին ձեռնարկած է, հայ եւ ազերի կերիներու եւ պատանդներու փոխանակման օժանդակելու համար:

Փրիմաքովի կ'ընկերանային Պորիս Պասթուխով եւ Վլատիմիր Քագիմիրով: Խորհրդակցութեանց ընթացքին, քննարկուած է պատանդներու փոխանակումը «բոլորը բոլորին հետ» սկզբունքով կատարելու սկզբունքը:

Նախօրօք գոյացած համաձայնութեան հիմամբ, արցախեան կողմը Միջազգային Կարմիր Խաչին յանձնած է իր մօտ գտնուող կերիները:

ԴԱՒԱՃԱՆՆԵՐԸ ՅԱՆՁՆԵՑԻՆ ՇՈՒՇԻՆ ԵՒ ԼԱՉԻՆԸ

ԿԸՍԷ ԱԼԻԵՒ

Ադրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ երէկ նախկին նախագահ Այազ Մութալիպովը եւ անոր գործակից պաշտօնակատարներ ամբաստանեց, ըսելով, որ անոնք «դաւաճաններ են, որովհետեւ Շուշին եւ Լաչինը յանձնած են հայերուն»:

Շուշիի եւ Լաչինի ներկայացուցիչներուն հետ հանդիպումի մը պահուն, Ալիեւ հաւաստեց, որ այդ «դաւաճանութեան» մասնակից են Մութալիպով, անոր պաշտպանութեան նախարարը Ռահիմ Գագիեւ եւ այդ օրերու խորհրդարանի նախագահ Եաղուպ Մամեդով: Ան ըսաւ, որ վերջինը Թեհրանի մէջ բանակցութիւններ ունեցած է Շուշին եւ Լաչինը յանձնելու մասին: Ալիեւ ըսած է, որ «դաւաճանները պիտի պատժուին ատենին»:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ ԻՆՔՆԱԳԼՈՒԽ ԳՈՐԾԵԼ...

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Էմրէ Կէօնենսայ յայտարարած է, որ եթէ Պաքու - Թբիլիսի - Քարսի խողովակին ծրագիրը ձգձգուի, Թուրքիա իր միջոցներով եւ առանձին պիտի ձեռնարկէ Պաքու - Վրաստան - Ճէյհան խողովակի կառուցման:

Կէօնենսայ այս առիթով նաեւ կոչ ուղղած է Ռուսիոյ, որ առաւելագոյն չափով գործակցի իրեն հետ, այս ծրագիրին յաջողութեան համար:

ՔԱՆԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

ՄԱԿԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ ԽԻԶԱԽ ԿԵՑՈՒԱԾՔ

Կ'ԸՍԷ ՀԸՐԱՌԻ

Նախագահ Իլիաս Հրբաուի այցելած երեսփոխանները յայտնեցին, որ Հրբաուի չափաւոր լաւատեսութեամբ կը դիտէ Լիբանանի առընչուող քաղաքական-ապահովական հեռանկարները:

Երեսփոխանները ըսին, որ նախագահը անհրաժեշտ կը համարէ, որ յաւելեալ զգօնութիւն պէտք է ցուցաբերել՝ ապաստելով Իսրայէլի խորհրդարանական ընտրութիւններու արդիւնքէն:

Հրբաուի շեշտած է, որ Լիբանան շահագրգռուած է Ապրիլեան զինադուլը յարգելով եւ աւելցուցած է, որ անոր ապագան կախեալ է միւս կողմերու վերաբերմունքէն:

Անդրադառնալով Քանայի ջարդին մասին ՄԱԿի տեղեկագիրին, Հրբաուի զայն որակած է «խիզախ կեցուածք» եւ յոյս յայտնած՝ որ միջազգային ընտանիքը այս գծով դիմէ համապատասխան քայլերու:

Իսկ երեսփոխանական ընտրութիւններու վերաբերեալ, Հրբաուի վստահեցուցած է, որ անոնք տեղի պիտի ունենան ճշդուած ժամկէտին: Հրբաուի դիտել տուած է, որ Լիբանան պէտք է պահպանէ իր ժողովրդավարութեան վարկը՝ միջազգային գետնի վրայ: Ան յայտնած է, որ ընտրական շրջանները դասաւորումը կը կարօտի յաւելեալ ժամանակի:

ՀՍԿԻՉ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՀԱՐՑԸ ԲԻՒՋԱՆԴԱԿԱՆ ՎԷՃԻՌ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾՈՒԻ

Այսօր Ուաշինկթրնի մէջ տեղի պիտի ունենայ հրնգանդամ ժողով մը, քննարկելու համար Իսրայէլ - Լիբանան զինադուլին հսկիչ յանձնախումբի կազմութեան եւ առընչակից այլ հարցեր:

Ժողովին պիտի նախագահէ ամերիկացի յատուկ բանագնաց Տենիս Ռոս: Ներկայ պիտի ըլլան Ուաշինկթրնի մօտ Լիբանանի եւ Սուրիոյ դեսպանները՝ Թապպարա եւ Ուայիտ Մուալլէմ, Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Ուրի Սաւիր եւ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարութեան ներկայացուցիչը:

Ժողովին նախօրեակին, մէկ բան յստակ է, թէ՝ կան բազմաթիւ տարակարծութիւններ, յատկապէս յանձնախումբի կեդրոնատեղիին, նախագահութեան եւ աշխատանքի ձեւին շուրջ: Զլուծուած հարց մըն է նաեւ այն, թէ առընչակից երկիրները ի՞նչ մակարդակով պիտի ներկայացուին հսկիչ յանձնախումբին մէջ:

ԻՐԱՆ ՊԻՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿԻ

ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

Կ'ԸՍԷ ԱԽՈՒՆՏԻ

Իրանի բնակարանային հարցերու նախարար Ապպաս Ախունտի երէկ Պէյրութ հասաւ, լիբանանցի պետական պատասխանատուներուն հետ քննարկելու համար իրանեան օժանդակութեան ծրագիրները:

Իրանցի նախարարը հանդիպում ունեցաւ լիբանանցի իր պաշտօնակիցին՝ Մահմուտ Ապու Համտանի հետ: Անոնք քննարկեցին բնակարանային շինարարութեան մարզին մէջ միացեալ ծրագիրներու կարելիութիւնները:

Ախունտի ըսաւ, որ Իրան պիտի շարունակէ գօրավիգ կանգնիլ Լիբանանի եւ Իսրայէլի դէմ անոր մղած պայքարին: Ապու Համտան շնորհակալութիւն յայտնեց Ախունտիի, դժուար կացութեան մէջ գտնուող Լիբանանին օժանդակութեան ձեռք երկարելու համար:

Յիշեցնենք, որ երէկ, Պէյրութ կը գտնուէր Իրանի արտաքին գործոց նախարարութեան պատասխանատուներէն Մոհամէտ Խանսարի, որ նախարար Ալի Աքպար Վիլայէթիէն նամակ մը փոխանցեց նախարար Պուէյգի:

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԸ Չ'ՈՒԶԵՐ ԼԻԲԱՆԱՆ ԱՅՑԵԼԵԼ...

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իսլամ դեկավար մը, որ կ'ուզէր Նիւ Եորքի քաղաքապետ Ռուտոլֆ Ճիւլիանին համոգել, որպէսզի Լիբանան այցելէ, քաղաքապետարան չընդունուեցաւ Զորեքշաբթի օր:

Ամերիկեան արար եւ իսլամ խորհուրդին դեկավարը՝ Մոհամէտ Մահտի, քննադատեց քաղաքապետը, դիտել տալով, որ ան խտրականութիւն կը կատարէ իսլամներուն դէմ՝ ի նպաստ Նիւ Եորքի հրեայ համայնքին: Մահտի երկուքնամակ ուղարկած էր Ճիւլիանիի, որպէսզի այս վերջինը Լիբանան մեկնի՝ մասնակցելու համար Քանայի զոհերուն յիշատակի հանդիսութեան: Ճիւլիանի, որ Իսրայէլ այցելած էր ցաւակցութիւն յայտնելու օթոպիւսերու պայթումներու զոհերուն, մերժեց Մահտիի հրաւէրը:

ՀԱՅ ԴԱՏԻՆ ՀԱՄԱՐ...

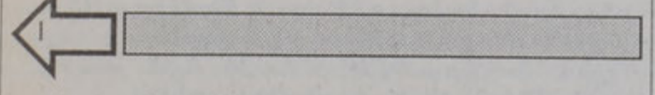

ու փոքր անդամներուն կողմէ ցեղասպանութեան ճանաչումին, ապա նաեւ մեր պահանջներուն արդարացիութեան հաստատման եւ անոնց կենսագործման զօրակցութեան: Երկար ու դժուարին ճամբան, ինքնին հրաւէր ու մարտահրաւէր է բոլորիս, հանգրուան առ հանգրուան ձեռք բերուած արդիւնքը խթան ու նոր ենթահող, իսկ Հ.Յ.Դ. Հայ Դատի գրասենեակներուն ճամբով ի գործ դրուած ճիգերուն արդիւնքը կը պատկանի Հայ ժողովուրդին, այնպէս՝ ինչպէս Դաշնակցութեան ամբողջ աշխատանքին ու պայքարին արդիւնքը, նոյնինքն Դաշնակցութիւնը:

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ «ԶՕՐԱԿԱՅԱՆՆԵՐՈՒՆ» ՄԻՋԵՒ

ՄԱԿԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԻՆ ՇՈՒՐՋ ԲՈՒՌՆ ՊԱՅՔԱՐ

ՄԱԿի բազմաթիւ բանբերներ երէկ պաշտպանեցին Քանայի ջարդին մասին բացուած քննութիւններու արդիւնքները, ընդդէմ իսրայէլեան եւ ամերիկեան ամբաստանութիւններուն:

Մանօթ է, որ Ֆրանք Վան Քափրնի պատրաստած տեղեկագիրը հաստատեց, որ Քանայի ֆիզիկական գումարտակի կեդրոնին ռմբակոծումը սխալի արդիւնք չէր, ինչպէս կը ներկայացնէր Իսրայէլ: Տեղեկագիրը իսրայէլեան ռմբակոծումը որակած է վտանգաւոր դէպք, տրուած բլլալով, որ անոր զոհ գացած են ՄԱԿին պատկանող չէնքի մը մէջ ապաստանած կիներ եւ մանուկներ:

Տեղեկագիրը կը բաղկանայ բազմաթիւ մասերէ: Անոնցմէ մէկը կը ներկայացնէ իսրայէլեան վարկածը, միւսը՝ ռմբակոծումէն առաջ տեղի ունեցած դէպքերը, ապա՝ ռումբերուն ինկած վայրին շուրջ քննութիւնը, արդիւնքները եւ եզրակացութիւնը: Տեղեկագիրին կցուած է Պութրոս Ղալիի գինուորական խորհրդատու Վան Քափրնի յատուկ զեկուցումը:

ՄԱԿի դէմ արձակուած ամբաստանութիւնները ստացան սուր բնոյթ, երբ Շիմոն Փերէս յայտարարեց, որ ՄԱԿը կը հովանաւորէ քաթիւշաներ արձակողները: Ան տեղեկագիրը որակեց գայթակղութիւն եւ աւելցուց, որ այսպէսով ՄԱԿը ցոյց կու տայ իր անկարողութիւնը:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը Նիքրլրս Պրրնգ, իր հերթին, անուղղակիօրէն մեղադրեց «Ֆինիւլ»ը, որ թոյլ տուած է «Հրգպալլա»ի անդամներուն, որպէսզի մուտք գործեն Քանայի իր կեդրոնէն ներս:

Պրրնգ խուսափեցաւ հաստատելէ Փերէսի այն պնդումը, թէ ՄԱԿը նոյնիսկ Հարաւի մէջ կը հովանաւորէր «Հրգպալլա»ն:

Պրրնգ ըսաւ, որ Միացեալ Նահանգներ առաջարկեցին հիմակի չեն ըսելու, թէ ինչպէ՞ս պատահեցաւ Քանայի ոճրագործութիւնը կամ ինչո՞ւ «Ֆինիւլ» թոյլ տուաւ «Հրգպալլա»ի անդամներուն, որպէսզի մուտք գործեն ֆիզիկական կեդրոնը:

Նիւ Եորքի մէջ, ամերիկացիք կը փորձեն արգելք հանդիսանալ, որ տեղեկագիրը քննարկուի Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ: Կը նախատեսուի, որ Լիբանան եւ արարական երկիրները մղեն դիւանագիտական սուր պայքար, որպէսզի խորհուրդը գործնական քայլերու դիմէ այս տեղեկագիրին լոյսին տակ:

ՄԱԿի մէջ Լիբանանի մնայուն ներկայացուցիչ Սամիր Մուպարաք յառաջիկայ շաբաթ պիտի պահանջէ, որ Ապահովութեան Խորհուրդը պատապարտէ Իսրայէլը՝ իր գործած ոճիրին համար, իսկ արարական կարգ մը երկիրներ ցաւ յայտնեցին, որ այդ պատապարտումը տեղ չէ գտած տեղեկագիրին մէջ:

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԹԻՐԱԽԸ ՆԱԵՒ ՄԱԿՆ ՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆՏԱՆԻՔՆ ԷԻՆ

Կ'ԸՍԷ ՍՐՈՒՐ

Եգիպտոսի խորհրդարանի նախագահ Ահմէտ Ֆաթհի Սրուր երէկ այցելեց Քանա եւ ծաղկեպսակ զետեղեց Ապրիլ 18ի ջարդի զոհերուն յուշարձանին:

Սրուր յայտարարեց, որ «Ցասման Ողկոյզներ» գործողութիւնը ուղղուած էր ոչ միայն Լիբանանի, այլ ՄԱԿի եւ միջազգային ընտանիքին դէմ: Ան պահանջեց, որ աշխարհի պետութիւնները Իսրայէլի դէմ որդեգրեն համապատասխան քայլեր, արգելք հանդիսանալու համար նման ողբերգութիւններու կրկնութեան:

Նախքան Քանա իր այցելութիւնը, Սրուր տեսակցութիւն ունեցաւ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի հետ, քննարկելով Լիբանանի վերաշինութեան շարք մը ծրագիրներ:

ՊՈՒԷՅԶ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՓԻԹԸԼՐ ՖՈՐԹԸ

ԼՈՆՏՈՆ ՁՕՐԱՎԻԳ ՉԻ ԿԱՆԳՆԻՐ ԻՍՐԱՅԷԼԻ

Կ'ԸՍԷ ՃԵՐԱԼՏԻՆ ՖՈՐԹ

Արտաքին գործոց նախարար Ֆարէս Պուէյգ երէկ ընդունեց այցելութիւնը Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան պատասխանատուներէն Փիթըր Ֆորտի, որուն կ'ընկերանար Բրիտանիոյ դեսպան Մայա Ճերալտին Ֆորթ:

Փիթըր Ֆորտ Պուէյգի հետ հանդիպումը որակեց «շատ լաւ»:

Բրիտանիոյ դեսպանուհին հերքեց այն ենթադրութիւնը, թէ Լոնտոն գօրավիգ կը կանգնի Իսրայէլի, նոյնիսկ Քանայի մասին ՄԱԿի տեղեկագիրին գծով: Ան ըսաւ, որ Անգլիոյ մօտեցումը իւրայատուկ է եւ պայման չէ, որ նմանի այլ պետութիւններու կեցուածքին:

ԻՍՐԱՅԷԼ ՊԷՏՔ ՉԷ ԶԷՆՔԻ ՓՈՐՁԱԴԱՇՏԻ ՎԵՐԱԾԷ ԼԻԲԱՆԱՆԸ

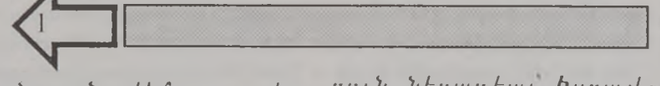

սած բանակցիր, որ կը հրահրուի գլխաւորարար Իսրայէլի կողմէ:

Արդարեւ, Իսրայէլի պետական եւ դիւանագիտական պատասխանատուները կը փորձեն ոգի ի բուին խեղաթիւրել մօտիկ անցեալի դէպքին կապուած իրականութիւններ եւ Իսրայէլէն հեռացնել ո՛չ միայն Լիբանանի ու արարական երկիրներու, այլ նաեւ նոյնինքն ՄԱԿի մեղադրող մատը:

ՂԱԼԻ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԻ

ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Պութրոս Ղալի երէկ ամուր կերպով պաշտպանեց ՄԱԿի տեղեկագիրը, յայտարարելով, որ անիկա հաւասարակշռուած է, որովհետեւ կ'ընդգրկէ բոլոր կողմերուն, ներառեալ՝ Իսրայէլի տեսակէտները: Ղալի ըսաւ, որ տեղեկագիրը եզրակացութիւններու չէ յանգած, այլ այդ առաքելութիւնը կը ձգէ Ապահովութեան Խորհուրդին:

ՀԸՐԱՌԻՆ ՎԵՐՋ ՊԷՏՔ Է ՏԱՅ...

Վերոյիշեալ գարգացումներուն ու իրադարձութեանց դիմաց Լիբանանի հանրապետութեան նախագահ Իլիաս Հրբաուի երէկ պահանջեց, որ Իսրայէլ վերջ դնէ Լիբանանի հողը իր կործանարար գէնքերը փորձարկումի դաշտի վերածելու իր ընթացքին եւ չկրկնէ Քանայի ոճիրը:

Հրբաուի, որ կը խօսէր արհեստագէտներու խորհրդաժողովի մը առջեւ, անընդունելի նկատեց, որ արհեստագիտութեան գարգացման դիմաց, Իսրայէլ գինական արհեստագիտութեան արտադրութեանց փորձադաշտի վերածէ Լիբանանը: «Իսրայէլ պէտք է վերջ տայ իր գրաւումին եւ ոչ թէ բանավէճի բռնուի ՄԱԿին հետ, որ յամենայնդէպս մեղմ կերպով բացայայտած էր Իսրայէլի ոճիրը», ըսաւ Հրբաուի: Ան նաեւ յայտարարեց, որ Լիբանան իրաւունք ունի իր հողի ազատագրումի պայմանը շարունակելու իր պայքարը: «Մենք չենք ճապարեր խաղաղութիւն հաստատելու՝ ի հեճուկս մեր հողերուն եւ արժանապատուութեան», ըսաւ Հրբաուի:

ԵԲԼՄԱՁ «ԿՈՆԱԿԷՆ ԿԸ ԴԱՇՈՒՆԱՀԱՐԷ» ՉԻԼԷՐԸ

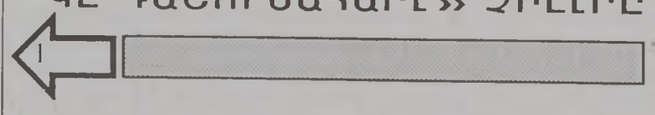

թեան օրերուն, Զիլէր շահագործած է իր պաշտօնը, յատկապէս պետական հաստատութեանց սեփական մարգ փոխանցումի գործընթացին մէջ:

Զիլէրի դէմ այս բանաձեւին որդեգրումը նախկին վարչապետը կրնայ դնել Գերագոյն Դատարանին դէմ յանդիման: Անիկա ոչ միայն կը հարուածէ Զիլէրի վարկին, այլ նաեւ խգումի սեմին կը հասցնէ Երմակ - Զիլէր կառավարական ընկերակցութիւնը, որ 50 օրուան կեանք ունի: Անիկա նաեւ մեծ հարցականներ կը գծէ Զիլէրի քաղաքական ապագային վրայ:

Զիլէր կը մերժէ իրեն ուղղուած մեղադրանքները եւ կ'ըսէ, որ իր դաշնակիցները գինք կը դաշունահարեն իր կռնակէն:

Եթէ այս քննութիւնները հաստատեն մեղադրանքները, Զիլէր պիտի կորսնցնէ վարչապետութեան վերադառնալու իր յոյսը:

«Հ. Լ. ԲԱՆԱԿ»Ի ՄԷԿ ՋՈԿԱՏԻՆ ԴԷՄ ՌՈՒՄԲ՝ ՏԱՊՇԷԻ ՄՕՏ

Հարաւը երէկ ենթարկուեցաւ ապահովութեան ցնցումներու, որոնք ամենամեծն էին Ապրիլեան զինադուլէն ետք:

Իսրայէլեան ձայնասփիւռը հաղորդեց, որ «սահմանային գօտի»ին մէջ, Անթուան Լահտի հետեւորդ 2 զինեալներ վիրաւորուած են, երբ ական մը պայթած է անոնց մօտ:

«Հրգպալլա» յայտարարեց, որ ինք կը կանգնի այս գործողութեան ետին: Կազմակերպութեան բանբերը ըսաւ, որ գործողութիւնը տեղի ունեցած է Տապշէ գիւղին մօտ, թիրախ ունենալով «Հարաւային Լիբանանի Բանակ»ի մէկ շրջուն ջոկատը:

Տապշէի դեպքէն ետք, իսրայէլեան հրետանին սկսաւ ռմբակոծել Սըժոտի, Ժապալ Ռաֆիսի եւ Ուատի Ախիտարի շրջանները: Զոհերու կամ վիրաւորներու մասին տեղեկութիւններ չտրուեցան:

Իսրայէլեան օդանաւեր միջին բարձրութեան վրայ թռիչքներ կատարեցին Հարաւի արեւմտեան եւ արեւելեան գօտիներուն, ինչպէս նաեւ Սուրի վերեւ:

Միւս կողմէ, իսրայէլեան մարտանաւեր խուզարկեցին դէպի ճարաւային նաւահանգիստներ ուղղուող առեւտրական նաւ մը, որ գերմանական արտադրութեամբ ինքնաշարժներ կը բերէր Լիբանան: Քառորդ ժամ կանգնեցնելէ ետք զայն, իսրայէլացիք արտօնեցին, որ նաւը շարունակէ իր ճամբան:

Քաղաքական դէտերու ուշադրութենէն չվրիպեցաւ այն, որ «Հրգպալլա»ի գործողութիւնը տեղի կ'ունենայ Ուաշինկթընի ժողովի նախօրեակին: Անոնք այս քայլին մէջ տեսան քաղաքական պատգամ մը, ուղղուած՝ շահագրգիռ բոլոր կողմերուն:

ՔԱՆԱՅԻ ՄԱՍԻՆ ՄԱԿԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ՝ ԱՐԴԱՐ

Կ'ԸՍԷ ՖՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսա Հինգշաբթի օր մտահոգիչ նկատեց ՄԱԿի այն տեղեկագիրը, որ կը հաւաստէ, թէ Իսրայէլ դիտումնաւոր կերպով ռմբակոծած է Լիբանանի մէջ ՄԱԿի մէկ կեդրոնը, ուր աւելի քան 100 գոհ արձանագրուեցաւ:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը ըսաւ, որ տեղեկագիրին մէջ նշուած հաստատումները կարելի չէ անտեսել: Բանբերը աւելցուց, որ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Պութրոս Ղալիի քննութիւն բանալու որոշումը օրինաւոր է եւ արդար: Բանբերը շեշտեց, սակայն, որ հիմնական այսպիսի ողբերգութիւններու չկրկնուիլն է:

Միացեալ Նահանգները քննադատեցին տեղեկագիրը, մինչ Իսրայէլ «անիմաստ» որակեց զայն:

ՔԱՆԱՅԻ ՀԱՄԱՐՈՎ

ԻՍՐԱՅԷԼԸ ԴԱՏԵԼ ԻՐԵՒ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՈՃՐԱԳՈՐԾ

ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ «ՍԱՈՒՐԱ»

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Սուրիա Հինգշաբթի օր ողջունեց ՄԱԿի տեղեկագիրը, որ կը հաստատէր, թէ Իսրայէլ դիտումնաւոր կերպով ռմբակոծած է Լիբանանի մէջ ՄԱԿի ուժերուն մէկ կեդրոնը, ուր աւելի քան 100 քաղաքացիներ սպաննուեցան:

«Սաուրա» պաշտօնաթերթը կը գրէ, որ իսրայէլցիք պէտք է պատասխանատուութեան ենթարկուին իրրեւ պատերազմի ոճրագործներ, ինչպէս որ կը դատուին սերպ ոճրագործները:

Սուրիոյ պաշտօնական մամուլը քննադատեց Ուաշինկթրնը, որ կը փորձէր արգիլել տեղեկագիրին հրատարակութիւնը: «Սաուրա»կ'աւելցնէր, որ գնդակը հիմա ՄԱԿի դաշտն է եւ միջազգային կազմակերպութիւնը պէտք է որոշէ որդեգրելիք միջոցառումները, որպէսզի կանխարգիլէ այսպիսի ոճիրներու կրկնութիւնը:

ԹԻ. ԷՄ. ԷՅ.Ի ՊԱՇՏՕՆԵԱՆՆԵՐՈՒՆ ԿՐԿՆԱԿԻ ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

«Միտրլ Իսթ» ընկերութեան ընդհանուր ժողովը դատապարտեց 195 պաշտօնեաներ գործէ արձակելու վերաբերեալ Թի. էմ. էյ. ընկերութեան որոշումը եւ պահանջեց, որ Թի. էմ. էյ. վերահաստատէ անարդար վերաբերմունքի արժանացածներուն բոլոր իրաւունքները:

Իրրեւ դատապարտումի գործնական արտայայտութիւն, «Միտրլ Իսթ» որոշեց յառաջիկայ Երկուշաբթի 24 ժամ դադրեցնել իր բոլոր թռիչքները:

Թի. էմ. էյ.ի պաշտօնեաներուն գօրակցութիւն յայտնեց նաեւ Աշխատաւորական Համադաշնակցութիւնը, որ աշխատանքի նախարարութենէն պահանջեց ագրոս միջամտութիւն կատարել:

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԱՐԿԱԾ. 3 ԶՈՀ, 4 ՎԻՐԱՒՈՐ

Ժէյ էյ Տիպի մայրուղիին վրայ Զորեքշաբթի գիշեր տեղի ունեցաւ ինքնաշարժի ծանր արկած մը, որ պատճառ դարձաւ 3 երիտասարդներու մահուան եւ 4 ուրիշներու վիրաւորուելուն: Զոհերու շարքին էր պատկերասփիւռի էմ. Թի. Վի. կայանի մէկ աշխատակիցը:

ԼԱ ՌԵՒԻՒ ՏԻՒ ԼԻՊԱՆԻ

Այս Ուրբաթի թիւը նուիրուած է
ԱՊՐԻԼ 24ի:

ՄՈՒՇԵՂ Ծ. ՎՐԴ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԻՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻՆ

●

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի 24րդ Երեսփոխանական Ժողովի դիւանը կը հաղորդէ, թէ Ուրբաթ, 3 Մայիս 1996ին, Հոլիվուտի Ս. Կարապետ Մայր Եկեղեցւոյ «Կարապետեան» սրահին մէջ, տեղի ունեցած Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի 24րդ Երեփոխանական Ժողովին, Թեմի առաջնորդական տեղապահ եւ Օրէնհ Քառունթիի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ հոգեւոր տեսուչ Մուշեղ Մ. վրդ. Մարտիրոսեան առաջնորդ ընտրուեցաւ:

Նորընտիր Առաջնորդ Հայր Սուրբը վերջին տասնամեակին իր կարեւոր ներդրումը ունեցած է Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի եկեղեցական ու ազգային կեանքին մէջ, իբրեւ հոգեւոր տեսուչ, կրօնական Ժողովի անդամ եւ ատենապետ, առաջնորդական փոխանորդ, ինչպէս նաեւ՝ Առաջնորդական Տեղապահ:

Վերջին վեց ամիսներուն ընթացքին, Հայր Սուրբ ձեռնհասօրէն վարեց Առաջնորդական Տեղապահի պաշտօնը, միաժամանակ պահելով Օրէնհ Քառունթիի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ հոգեւոր տեսուչի պաշտօնը:

Յայտնենք, թէ Արամ Ա. Կաթողիկոս Երեսփոխանական Ժողովին ուղղուած պաշտօնական գիրով վաւերացուց Մուշեղ Մ. վրդ. Մարտիրոսեանի ընտրութիւնը եւ Հայր Սուրբին ուղղուած գիրով շնորհաւորեց գինք, եւ այս առիթով իրեն շնորհելով ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԽՈՀՐ կրելու իրաւունք, յրնթացս Սուրբ եւ Անմահ Պատարագի:

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ԳԻԾԵՐ

Մուշեղ Մ. վրդ. Մարտիրոսեան՝ աւագանի անունով Սարգիս, ծնած է Պէյրութ (Լիբանան): Նախնական կրթութիւնը ստանալէ ետք «Նուպարեան» Ազգ. վարժարանին մէջ, Հոկտեմբեր 1969ին կ'ընդունուի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքը, Անթիլիաս: Յունիս 1974ին, ժառանգաւորաց բաժինը աւարտելէ ետք, կը ձեռնադրուի սարկաւագ, ձեռամբ Արտաւազդ արք. Թրթռեանի: Իսկ Դպրեվանքի Ընծայարանի բաժինէն ետք, Մայիս 1976ին, կը ձեռնադրուի աբեղայ՝ ձեռամբ Ղեւոնդ արք. Զէպէյեանի:

Իբրեւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան միաբանութեան անդամ, իր ծառայութիւնը կը բերէ Կաթողիկոսարանին մէջ՝ ստանձնելով փոխ լուսարարապետի պաշտօնը եւ երջանկայիշատակ Խորէն Ա. Կաթողիկոսի, ինչպէս նաեւ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի (այժմ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց) քարտուղարի պաշտօնը դիւանատունէն ներս: Իսկ Դպրեվանքին մէջ կը դառնայ տեսչութեան անդամ եւ դասատու, միաժամանակ դասաւանդելով «Մարտիկեան» Ազգ. վարժարանէն ներս:

Յունուար 1979ին կը նշանակուի հոգեւոր հովիւ Թեսալոնիկէի հայոց (Յունաստան), ուր երկուքուկէս տարի հովուական արդիւնաւոր գործունէութիւն կ'ունենայ:

Դեկտեմբեր 1979ին կը ստանայ վարդապետական աստիճան, Եղիշէ Պատմիչի ըստ Յովհաննու Աւետարանի մեկնութեան թարգմանութիւնն ու քննական վերլուծումը իբրեւ վարդապետական թեզ ներկայացնելէ ետք: Իր հովուութեան տարիներուն Թեսալոնիկէի Արիստոտելեան Համալսարանին մէջ կը հետեւի յունարէն լեզուի եւ փիլիսոփայութեան դասընթացքներու: Բարձրագոյն ուսման համար շրջան մը կը յաճախէ «Հայկազեան» Քոլէճ:

1982էն ետք կը ծառայէ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմէն ներս, իբրեւ առաջնորդի օգնական եւ կը ստանձնէ հովուական եւ տեսչական պաշտօններ:

1987ին, իբրեւ գլխաւոր ատենադպիր՝ կը ստանայ Մայրագոյն Վարդապետութեան աստիճան, ձեռամբ Թեմի Առաջնորդ Տաթեւ արք. Սարգիսեանի: Այդ թուականէն ի վեր Հայր Մուշեղ, իբրեւ հոգեւոր տեսուչ Օրէնհ Քառունթիի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ, բեղուն գործունէութիւն կ'ունենայ, պայծառացնելով եկեղեցիին ու գաղութին կեանքը: Հրատարակած է կրօնաշունչ քարոզներու հաւաքածու մը:

Մուշեղ Մ. վրդ. Մարտիրոսեան թեմէն ներս մասնակցած է Առաջնորդարանի աշխատանքներուն եւ ծրագիրներուն: Եղած է Երեսփոխանական Ժողովի անդամ, ինչպէս նաեւ՝ Կրօնական Ժողովի անդամ եւ ատենապետ: Իսկ 1991էն ի վեր կը վարէր Թեմի առաջնորդական փոխանորդի պաշտօնը: Իր պաշտօններուն կողքին, երկու տարի կը հետեւի Fuller Theological Seminaryի Աստուածաբանական դասընթացքներուն, իբրեւ թեկնածու մագիստրոսի տիտղոսին:

17 Նոյեմբեր 1995ին, Արեւմտեան Թեմի խառն ժողովի լիագումար նիստին, Մուշեղ Մ. վրդ. Մարտիրոսեան միաձայնութեամբ կ'ընտրուի Թեմի Առաջնորդական Տեղապահ:

ՆՈՒՊԱՐ ՆԱՋԱՐԵԱՆ

Նուպար Նագարեանը անծանօթ մը չէր Հայ հասարակութեան, սակայն կինքանձամբ մօտէն ճանչցայ 1991ին, երբ ան անդամակցեցաւ մեր ռոթարիներու ընկերակցութեան, որուն նշանարաններէն են՝ «Բարեկամութիւն եւ անձնական գործին ու ընկերային կեանքին մէջ լաւագոյնս ծառայել ընկերութեան»:

Քսան տարի առաջ հեռաձայնային խօսակցութեան մը ընթացքին ծանօթացած էի իրեն, իբրեւ Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան պատասխանատու անդամ, ան կը յանձնարարէր ծեր, անտէր մայրիկ մը, Ակգ Բուժարանի ծերանոցի բաժինին համար: Այդ հեռաձայնային երկար խօսակցութիւնը պատճառ եղաւ, որ ճանչնամ Նուպար Նագարեանը: Ան կ'ուզէր, որ այդ անտէր, ծեր մայրիկը իր կեանքի վերջին օրերուն ունենայ կեանքի լաւագոյն պայմաններ, տաքուկ անկողին, տաք ճաշ, բժշկական խնամք եւ մարդկային ջերմութիւն:

Որքան մանրամասնութեամբ եւ պատասխանատուութեամբ կը հարցուփորձէր գիս, կ'ուզէր ունենայ ամէն ապահովութիւն: Հիացումով մտիկ ըրի գինքը եւ խոստացայ լաւագոյնս ընել:

Ուրեմն, այդ թուականէն տասնհինգ տարի ետք, կիրար գտանք Ռոթարիի սեղաններու շուրջ, ամէն շաբաթ մեր հերթական ժողովներուն եւ ընտանեկան հանդիպումներուն, որոնց ընթացքին մօտէն ճանչցանք նաեւ իր ազնիւ կինը՝ Անահիտը:

Մեր մտերմութիւնը օրէ օր աւելցաւ, եւ ամէն օր քիչ մը աւելի լաւ ճանչցանք Նուպարին մէջ մարդը, իսկական հայրենասէրի կեցուածքը հայրենիքի հանդէպ, մանաւանդ՝ երկրաշարժէն ետք դժբախտ ընտանիքներու կարիքին դիմաց իր անխոնջ աշխատանքը եւ գոհաբերութիւնը:

Իր անձնական օժանդակութեամբ չէր բաւարարուեր: Ամէն աշխատանք կը տանէր՝ ուրիշներ եւս համոզել, բարերարներ գտնելու, որ որդեգրեն ընտանիքներ հայրենիքին մէջ՝ անոնց ապրուստը հոգալով: Կ'ուզէր, որ այդ անտեսուած ընտանիքները պատշաճ կեանք մը ունենան:

Իր ամբողջ հոգիով նուիրուած էր պարտականութեան: Իր մէջ չէի տեսներ միայն Հ.Բ.Ը.Մ.ի ատենապետը, այլ նաեւ կը տեսնէի մարդը, որ կ'ապրի եւ կը տառապի չքաւորին, հիւանդին, ծերունիին եւ ուսման կարօտ մանուկին հետ: Իր սեղանին վրայ կային բազմաթիւ թղթածրարներ, հաշիւի թուղթեր, ժողովի գեկուցումներ, դպրոցներու կարիքներու աշխատանքներու վերաբերեալ ուսումնասիրութիւններ:

Տիկին Անահիտ երբեմն կը գանգատէր, որ Նուպարը հանգիստի պահ չունի եւ կը մտահոգուէր անոր առողջութեան համար եւ կ'ըսէր կատակով. «Նուպարը կը կարծէ, թէ տակաւին քսան տարեկան է»:

Մեր յաճախակի հանդիպումներուն ընթացքին ան միշտ կ'ուզէր իր եռանդին, իր ապրումներուն մասնակից դարձնել իր բարեկամները, դիտել կու տար Հայաստանի աննեցուկ ընտանիքներու մանուկներու նկարները՝ անոնց յատկացուած այպոմին մէջ: Իւրաքանչիւր մանուկի նկարին առջեւ ան ունէր յուզում, նաեւ՝ հաւատքապագային նկատմամբ:

Ռոթարիներու ժողովներուն շատ մը առիթներով մասնակից կ'ըլլար, երբ նիւթական օժանդակութեան կարիք կար:

Երբ մեր մտերմութիւնը օրէ օր աւելցաւ, ան յաճախցաւ կը յայտնէր, թէ ինչպէս աւելի կանուխ չենք բարեկամացած, նոյն քաղաքին մէջ ըլլալով հանդերձ:

Մեր վերջին հանդիպումը եղաւ 1995ի Նոյեմբերին, իրենց տան մէջ, լուրջ հիւանդութեան մը դարմանումին համար Միացեալ Նահանգներ պիտի մեկնէր: Բոլորս յուզուած էինք եւ մտահոգ, ինքը՝ Նուպարը, տակաւին իր ժողովներու թուղթերը կարգի կը դնէր, կարեւոր թուղթերը՝ որ պիտի յանձնէր...: Դէմքին վրայ տեսայ ժպիտ մը, այդ խորհրդաւոր պահուն մօտեցաւ ինծի երիտասարդի մը խանդաւառութեամբ, յետոյ նայեցաւ նկարին եւ տուաւ ինծի երկու խմբանկարներու ֆոթոքոփիներ, որ պահեմ կամ տամ, առ որ անկ. խմբանկարները 1937-1938ի շրջանին Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մուրատ» Ֆութպոլի խումբն էր, ուր կային ինքը, Պետիկը, Զոհրապ Ժամկոչեանը եւ ուրիշներ, իսկ իրեւ խումբին մարկիչ՝ եղբայր Եղիշէ Մանուկեան:

Կը պահեմ սրտիս մէջ անկեղծ բարեկամի մը եւ մեծ հայրենասէրի մը յիշատակը, որուն կեանքին նշանարան եղած էր ծառայել թշուառին, հիւանդին, անտէրին, ուսման ծառաւ մանուկին:

Միրելի՛ Նուպար, հողը թեթեւ գայ վրադ:

Մխիթարութիւն կնոջդ՝ Անահիտին, զաւակներուդ, բոլոր հարազատներուդ, Միութեանդ անդամներուն:

ՏՌՔԹ. ՍԵՊՈՒՀ ՍԻՍԵՌԵԱՆ

23 ՆՈՐ ԱԿԱԴԵՄԻԿՈՍՆԵՐ

Հայաստանի Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի (ԳԱԱ) ընդհանուր ժողովը յայտարարեց ակադեմիկոսներու ընտրութիւններուն արդիւնքները:

Երեսուն տեղի համար առաջադրուած 185 թեկնածուներէն ընտրուած են 23 ակադեմիկոսներ, 7 տեղ մնացած է թափուր:

Գիտա - ուսողական եւ արհեստագիտական գիտութիւններու բաժանմունքին մէջ ուսողութեան մասնագիտութեան համար յայտարարուած երկու տեղի համար ոչ մէկը անցած է առաջադրուած թեկնածուներէն: Վերոյիշեալ բաժանմունքէն ընտրուած են 12 ակադեմիկոսներ:

Բնական գիտութիւններու բաժանմունքին մէջ ընտրուած են 5, իսկ ընկերային գիտութիւններու բաժանմունքին մէջ՝ 6 ակադեմիկոսներ:

Հայաստանի Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի նախագահ ակադեմիկոս Ֆատէյ Սարգսեան ափսոսանք յայտնեց, որ Ակադեմիայի կազմին մէջ չընտրուեցան քանի մը արժանաւոր գիտնականներ: Սակայն, միւս կողմէ, գոհունակութիւն յայտնեց, որ Ակադեմիան ունեցաւ երիտասարդ գիտնականներ:

Հայաստանի ԳԱԱ ակադեմիկոս - քարտուղար Վլատիմիր Բարխուդարեան նշեց, որ ակադիմիկոսներու երկու խումբերու տեսակէտներուն միջեւ գոյութիւն ունին հակասութիւններ, թէ ո՞վ պէտք է ըլլայ ակադեմիկոս: Ան յայտնեց, որ ըստ ակադեմիկոս Գէորգ Ջահուկեանի եւ ուրիշներու, ակադեմիկոս կրնայ դառնալ միայն այն գիտնականը, որ միջազգային ճանաչում ունի եւ ստեղծած է գիտական դպրոց: Իսկ միւս խումբին կարծիքով, յայտարարուած որոշ մասնագիտութիւններու կապակցութեամբ, ինչպէս, օրինակ, տնտեսագիտութեան, այդ կարգի գիտնականներ չկան, սակայն ասիկա չի նշանակեր, որ այս պարագային պէտք չէ տեղի ունենան ընտրութիւններ: Ան հաղորդեց, որ այս հակասութիւնը պատճառ հանդիսացած է, որ յայտարարուած 30 տեղերէն եօթն մնան թափուր:

Նշենք, որ նորընտիր ակադեմիկոսներու շարքին են նաեւ հիմնարկներու 5 տնօրէններ եւ Երեւանի Պետական Համալսարանի երկու դասախօսներ:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՊԱԴՈՒԱԼԻ ՎԱՂՈՆ

(ՎԻՊԱԿ)

Հեղինակ՝ ՀԱՅԿԱԶ ՅԱԿՈԲՋԱՆԵԱՆ

176 էջ, լաւորակ բուղթ

Մարմր տպագրութիւն

Համազգայինի Վահէ Սէրեան տպարան

Կեղրոնատեղի

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԳՐԱՏՈՒՆ

Շաղկոյեան Մշակութային Կեղրոն,

Պուրճ Համուտ:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԽԻՒԻՆ ՎԻՃԱԿԸ ԱՆՄԽԻԹԱՐ

Հայաստանի փաստաթուղթերու օգտագործման բաժինի վարիչ Ժուլիէթ Յովհաննիսեան տեղեկացուց, որ դժուար կացութեան մէջ կը գտնուի Հայաստանի կառավարութեան առընթեր պետական արխիւը:

Ան յայտնեց նաեւ, որ նիւթականի բացակայութեան պատճառով արխիւի ղեկավարները, Մոսկուայի եւ նախկին Խորհրդային Միութեան բազմաթիւ այլ քաղաքներու մէջ, հնարաւորութիւն չունին կազմակերպելու Հայաստանին եւ Հայ ժողովուրդին վերաբերող արխիւային փաստաթուղթերու տեղափոխութիւնը դէպի Երեւան:

Ան նշեց, որ վերջերս սկսած է էլեկտրականութեան կայուն մատակարարումը, սակայն խոնաւութիւնը կարգաւորող գործիքը դադրած է գործել: Այս պատճառով արխիւին մէջ փաստաթուղթերը կը պահուին խոնաւութեան մէջ:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՐԵՒՈՐ

ԿԸՍԷ Ա. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Լեռնային Ղարաբաղի Նախագահութեան մամուլի քարտուղար Այեքսանտր Գրիգորեան Ստեփանակերտի մէջ տուաւ մամլոյ ասուլիս մը՝ Նուիրուած Քոպուլէթի մէջ վերջերս տեղի ունեցած «Հակամարտութիւններ Անդրկովկասի Մէջ եւ Զանգուածային Լրատուութեան Միջոցներու Դերը» միջազգային խորհրդաժողովի արդիւնքներուն:

Գրիգորեանի փոխանցած տեղեկութիւններուն համաձայն, խորհրդաժողով կազմակերպած էր Եւրոպայի Ապահովութեան եւ Գործակցութեան Կազմակերպութեան ժողովրդավարական հիմնարկներու եւ մարդկային իրաւանց Բիւրոն՝ Վրաստանի մէջ նոյն կազմակերպութեան առաքելութեան, Եւրոպական Խորհուրդի եւ «Պլէք Սի Փրէս» լրատուական գործակալութեան հետ համատեղ:

Այս խորհրդաժողովին իրենց մասնակցութիւնը բերին Հայաստանի, Ազրպէյճանի, Վրաստանի, Լեռնային Ղարաբաղի եւ Հարաւային Օսեթիոյ լրատուական միջոցներու ներկայացուցիչները:

Խորհրդաժողովի ընթացքին քննարկուեցան լրագրողներու աշխատանքներուն իւրայատկութեան եւ անվտանգութեան՝ ապահովման համար հակամարտութեան գօտիներու մէջ, պետական տեղեկատուական քաղաքականութեան եւ Անդրկովկասի լրագրողներու համագործակցութեան վերաբերող հարցեր:

Գրիգորեան նշեց, որ խորհրդաժողովին մէջ տիրող բարեացակամ մթնոլորտին շնորհիւ՝ գլխաւոր խնդիր նկատուեցաւ կապեր հաստատել Անդրկովկասի լրագրողներու միջեւ: Նաեւ վերահաստատուեցաւ առկայութիւնը մարդկային իրաւանց սկզբունքներուն, խօսքի ազատութեան եւ լրատուութեան առարկայականութեան:

Ան աւելցուց նաեւ, որ Քոպուլէթի մէջ ձեռք բերած բերանացի պայմանաւորուածութեան համապատասխան՝ կը նախատեսուի Ստեփանակերտի մէջ կազմակերպել Ղարաբաղի եւ Ազրպէյճանի լրագրողներու հանդիպում մը:

Եզրափակելով, ան իր գոհունակութիւնը յայտնեց խորհրդաժողովի մասին՝ նշելով, թէ նման հանդիպումներ յաճախ պէտք է կայանան, որպէսզի Անդրկովկասի լրագրողներուն միջեւ վստահութեան կամուրջներ հաստատուին:

ԱԼԻՍԻԱ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻ

Արժանթինահայ բանաստեղծուհի Ալիսիա Կիրակոսեան այցելութիւն մը տուած է Հայաստան: Ան հանդիպումներ ունեցած է Երեւանի Պետական Համալսարանի տնօրէն Ռատիկ Մարտիրոսեանի, Ազգային Ժողովի նախագահ Բաբգէն Արարքցեանի, արտաքին գործոց նախարար Վահան Փափազեանի, ներքին գործոց նախարար Վանիօ Սիրադեղեանի, մշակոյթի փոխնախարար Վահագն Ստամպոլցեանի եւ, վերջապէս, նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի հետ: Վերջինիս կողմէ իրեն շնորհուած է Հայաստանի անձնագիր: Կիրակոսեան յայտնեց, թէ իրեն համար մեծ պատիւ է ունենալ Հայաստանի անձնագիր:

Իր այցելութեան ընթացքին Կիրակոսեան ընտրուած է հայկական *«Պեն Կեդրոնի»* պատուոյ նախագահ:

Իսկ Երեւանի Պետական Համալսարանի իր տուած այցելութեան ընթացքին ան ուսանողութեան յայտնած է, թէ մտադիր է համալսարանին կից հիմնել բանաստեղծութեան բաժանմունք մը:

Նշենք, որ Ա. Կիրակոսեան բանաստեղծութիւններու առաջին ժողովածուն լոյս տեսած է 1966ին: Ան գերտարածական բանաստեղծութեան հիմնադիրն է, կը գրէ երեք լեզուներով (հայերէն, անգլերէն, սպաներէն): Ունի երկու տասնեակ աւելի բանաստեղծութիւններ ու ժողովածու: Կիրակոսեան աշխարհի մէջ առաջին բանաստեղծուհին է, որուն գործերը ընկալուած են Փիքասոյի կողմէ:

Նշենք նաեւ, որ Կիրակոսեանի ստեղծագործութիւնները ներկայացուած են Նոպէլեան մրցանակի թեկնածութեան:

ԱՅՍՕՐ՝ ՈՒՐԲԱԹ, «ԳՈՒՍԱՆ»Ի ՀԱՄԵՐԳԸ, ԺԱՄԸ 8.30Ի Ն, «Յ. ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ» ՍՐԱՀ

ԱՐԺԱՆԹԻՆԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵԾ ՇՈՒՔՈՎ ՈԳԵԿՈՉԵՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԶՈՀԵՐՈՒՆ ԱՆՄԵՌ ՅԻՇԱՏԱԿԸ

Հ. Յ. Դ. ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ ՄԱՄՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ՝

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԾԱՐԾՈՒԵՑԱՒ ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ

22ԷՆ 26 Ապրիլը «Խտրականութեան Դէմ Շաբաթ» յայտարարուած էր, եւ այդ ծիրին մէջ Ապրիլ 22ին եւ 23ին Պուէնոս Այրէսի Սան Մարթինի անուան մշակութային կեդրոնի «ԱՊԷ» սրահներուն մէջ տեղի ունեցաւ Արժանթինի մէջ խտրականութեան հարցին նուիրուած երկրորդ խորհրդաժողովը՝ կազմակերպութեամբ խտրականութեան դէմ պայքարող ոչ կառավարական համախմբումին:

Նոյն այդ համախմբումին մաս կը կազմէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան Հարաւային Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբը, որուն առաջարկով *այս տարուան խորհրդաժողովը հիմնուեցաւ Հայկական Ցեղասպանութեան թեմային վրայ՝ որպէս քսաներորդ դարու Առաջին Ցեղասպանութիւն: Թուրքիոյ կողմէ գործադրուած Ցեղասպանութիւնը արծարծուեցաւ իր բոլոր երեսներով՝ մարդկային, քաղաքական, ընկերային, եւայլն:*

Երկուշաբթի, 22 Ապրիլին խորհրդաժողովը բացուեցաւ Հայկական Ցեղասպանութեան նուիրուած դասախօսութեանց շարքով մը, որուն ծիրին մէջ ելոյթ ունեցան Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի անդամ ընկ. Մարիօ Նալպանտեան եւ հոգեբոյժ Ազատուհի - Լիպերթատ Թլըսմեան՝ եղիւնակը Հայկական Ցեղասպանութեան նուիրուած սպաներէն աշխատասիրութեան մը: Նախքան ելոյթները, ցուցադրուեցաւ Հայ Դատի Յանձնախումբին պատրաստած վաւերագրական ժապաւէնը, ուր կը ներկայացուին պատկերներ ու տեսարաններ տարբեր ցեղասպանութեանց ու ջարդերու, որոնք պատահեցան քսաներորդ դարու ընթացքին: Ապա ընկ. Մարիօ Նալպանտեան ներկայացուց Հայկական Ցեղասպանութեան քաղաքական տարողութիւնը եւ թեման ընդլայնելով՝ անդրադարձաւ քսաներորդ դարուն փոքրամասնութեանց դէմ խտրականութեան ու անոր բարբարոս արտայայտութեանց: Իր կարգին, բժշկուհի Թլըսմեան վերլուծեց խտրականութեան հոգեբանական ու ընկերային հետեւանքները:

Նշենք, որ խորհրդաժողովին ներկայ էին մասնաւորաբար Խրիմեան Կրթական Հիմնարկութենէն մեծ թիւով աշակերտներ, որոնք իրենց մասնակցութիւնը բերին անոր աշխատանքներուն:

Խորհրդաժողովը, որ մաս կը կազմէր Հայկական Ցեղասպանութեան 81ամեակի համագաղութային ոգեկոչման ընդհանուր յայտագիրին, կը վայելէր Պուէնոս Այրէսի քաղաքապետարանի մշակութային քարտուղարութեան հովանաւորութիւնը: Իրենց զօրակցութիւնը արտայայտեցին մասնաւորաբար Արժանթինի փոխնախագահ տոքթ. Քարլոս Ռուքաուֆ, ներքին գործոց նախարարութեան մարդկային իրաւանց ենթաքարտուղարուհի տոքթ. Ալիսիա Փիերրինի, Հարաւային Ամերիկայի մէջ Միջազգային Կարմիր Խաչի եւ Կարմիր Մահիկի ներկայացուցիչ Ալվարօ Պերմեխօ, բազմաթիւ երեսփոխաններ եւ ընդդիմադիր Արմատական Կուսակցութեան զուգահեռ դահլիճի կնոջ խորհուրդի պատասխանատու Մարիա Խոսէ Լուպերթինօ:

ԿՆՈՋԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Հայկական Ցեղասպանութեան 81ամեակի առիթով, անցնող տարիներուն նման, Ապրիլ 18ին «Հայ Կեդրոն» սրահին մէջ համայնքի կնոջական կազմակերպութիւնները միացեալ ձեռնարկով մը ոգեկոչեցին Եղեռնի մէկուկէս միլիոն զոհերու յիշատակը: Գաղութի տարբեր կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներու եւ հոգեւոր պատասխանատուներու կողքին, սրահին մէջ ներկայ էին նաեւ տեղւոյն Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատան առաջին քարտուղար Աւետիս Աւագեան եւ երկրորդ քարտուղար Արա Այվազեան:

Ձեռնարկին կազմակերպութեան պատասխանատուութիւնը ստանձնած էր Հայ Օգնութեան Միութիւնը, որուն Շրջանային Վարչութեան ատենապետուհին ընկ. Մարի Սարաճեան ելոյթ ունեցաւ ձեռնարկի սկզբնաւորութեան եւ շեշտեց, որ օրուան խորհուրդին պատգամով մշակութային այս ձեռնարկը ինքնանպատակ չէ, այլ «կը ներփակէ այս ա՛յնքան իւրայատուկ օրուան ամբողջ պատգամը՝ չմոռնալ ու արդարութիւն պահանջել, հաստատելով մեր շինիչ ներկայութիւնը հոն, ուր որ կանք եւ մեր ներկայութեան ընդմէջէն բերել Հայաստանի ու Հայ ժողովուրդին յաւերժական կոչութեան շունչը»:

Ապա ոգեկոչական ձեռնարկի հանդիսավարութիւնը ստանձնած Մարի Մոմճեան հրաւիրեց Հ.Բ.Ը. Միութեան «Շնորհալի» երգչախումբը, որ Տիանա Գարրիկեան - Սարաֆեանի ղեկավարութեամբ մեկնարանեց օրուան խորհուրդին մթնոլորտը հարազատօրէն փոխանցող երգեր:

Ասմունքող Արարատ Թովմասեան, ջութակի ընկերակցութեամբ, արտասանեց Շիրակէն կտորներ: Անոր հետեւեցաւ ՀՕՄի «Նայիրի» պարախումբը, որ այս ձեւով կ'ունենար իր տարեկան առաջին ելոյթը: Նախ աղջիկներու խումբը ներկայացուց «Տաւիղ», ապա տղաքը սրահ մուտք գործեցին «Բերդ Պար»ի առնական կրքոտութեամբ:

Մեծ Եղեռնի 81ամեակին առիթով հայ մշակոյթի կենսունակութեան փաստը տուող այս հանդիսութեան վերջին բաժինով «Համազգային»ի Ժորժ Սարգիսեանի անուան «Աքսորի Թատերախումբ»ը, ընկ. Գայուստ Ճանսրգեանի եռմայրութեամբ, ներկայացուց իր անցեալ տարուան ստեղծագործութիւնը՝ «Հերոսներ», որ Հայ ժողովուրդի պատմութեան ամէնէն յատկանշական թուականներն ու դէպքերը խորհրդանշական պատկերներով ներկայացման ընդմէջէն լուսարձակի տակ կ'առնէ հայ ազգին ապրելու ու յարատեւելու կամքը:

«ԱՊՐԻԼ 24Ը ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒՄՆ Է ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ»

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻԱՑՈՒՑ ԻՐ ՇԱՐՔԵՐԸ ԸՆԴԴԷՄ ՄՈՌԱՑՈՒՄԻՆ

Ինը կազմակերպութիւններու կոչին ընդառաջելով, Ապրիլ 24ի յետմիջօրէի ժամը 5ին «Արարատ Լեռ» հրապարակ հաւաքուեցաւ բազմահարիւր բազմութիւն մը՝ ներկայ ըլլալու համարերիտասարդական ոգեկոչման ձեռնարկին, հակառակ տեղացող անձրեւին եւ հակառակ զօրաշարժի թուլացմանն առիթ տուող ամէն անուղղակի խոչընդոտներու, ինչ որ ինքնին նախաձեռնութեան յաջողութեան փաստը կարելի է նկատել:

Ներկաները խորհրդանշական ծաղիկներ դրին Ծիծեռնակաբերդի մանրակերտ յուշակոթողին՝ ի յիշատակ թրքական բարբարոսութեան զոհ գացած մէկուկէս միլիոն նահատակներուն: *«Ի խնդիր Ցեղասպանութեան ճանաչման եւ Թուրքիոյ կողմէ բռնագրաւուած նոյերու վերադարձին»* խօսքերով իր ելոյթը սկսաւ երիտասարդութեան անունով օրուան պատգամաբեր Արամ Բարսեղեան, որ հաստատեց. «Հայ երիտասարդներս պատրաստ չենք մոռնալու: Ապրիլ 24ը մեզի համար սուգի օրէ աւելի բան մըն է: Վերահաստատումն է մեր հայ ազգային ինքնութեան: Ինչ որ կը նշանակէ, որ եթէ կորսնցնենք այս խորհրդանիշը, պարզապէս կը դադրինք հայ ըլլալէ»: Յիշողութիւնը հաւասարեցնելով գոյութիւն ունենալուն հետ՝ Բարսեղեան մերժեց ամէն տեսակի ենթակայական՝ քաղաքական ըլլայ այն թէ տնտեսական: «Զգուած ենք այլեւս ներքին հակամարտութիւններէ, որոնք այսքան տարիներ ազդակ են անմիաբանութեան եւ երիտասարդ սերունդները հեռացուցին համայնքային հաստատութիւններէ», ըսաւ բանախօսը, որ հաստատեց. «Մենք կը ընենք փոխել իրադարձութեանց ընթացքը»: Բարսեղեան կոչ ուղղեց մասնաւորաբար երիտասարդութեան լայնածաւալ զօրաշարժի եւ կազմելու նոր ուժ մը, որ համայնքը դուրս բերէ իր ներկայ կացութենէն:

Նոյն այդ հաւաքին է, որ սկիզբ դրուեցաւ միացեալ գործունէութեան մը, որ պիտի հիմնուի երիտասարդական կազմակերպութիւններու սրտբաց երկխօսութեան ու միութեան գերագոյն նպատակով, ինչ որ անհրաժեշտ նախապայման է ներկան ու ապագան կերտելու:

Հաւաքի աւարտին ներկաները հետեւելով բարձրախօսով հայկական պահանջատիրական կոչեր արձակող ինքնաշարժի մը, պաստառներով, Ցեղասպանութիւնը դատապարտող եւ արդարութիւն պահանջող գրութիւններով եւ հրակայ Եռագոյնի մը ընկերակցութեամբ ուղղուեցան դէպի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճար, մասնակցելու համար ոգեկոչման համազգային նախաձեռնութեան:

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆ ՊԱՐՈՆ ԱՐՄԱՆ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆԻՆ

Հայաստանցի լրագրողուհի Անահիտ Գէորգեան, Յունաստանի մօտ Հայաստանի դեսպան Արման Կիրակոսեանի 24 Ապրիլի առիթով արտասանած ճառը լսելէ ետք, ստորեւ տրուած բացնամակը լոյս ընծայեցինք՝ անոր քանի մը մատնանշումներ կատարելով դեսպանին արտասանած խօսքին մասին:

Անահիտ Գէորգեան կ'անդրադառնայ ափիւռքահայուն տեղի անտեղի ազգասիրութեան դասեր տալու հայրենի այսօրուան իշխանութիւններուն ներկայացուցիչներուն մօտեցումին եւ կը կատարէ նշումներ, որոնք իրական փաստեր են:

Բացնամակը ընթերցելէ ետք պարզուած կացութիւնը, մանաւանդ Հայաստանի մէջ, կը դառնայ աւելի շօշափելի:

Անշուշտ պիտի չգրէի այս տողերը, պարոն դեսպան, եթէ Ապրիլի 24ին նէ՝ Զմիւռնիոյ Եղեռնի 81րդ տարելիցի առթիւ կազմակերպուած հոգեհանգստեան հանդիսութիւնն չլսէի ձեր ելոյթը: Ապասելիներս ի կերեւ ելան: Թուում էր, թէ պիտի լսեմ Հայաստանի աշխարհի Հայ Դատի պահանջատիրական ուղերձ՝ ուղղուած օտարներին եւ Սփիւռքին, թուում էր պիտի լսեմ Հայոց Ցեղասպանութեան, որպէս մարդկութեան դէմ կատարուած մեծագոյն ոճիրներից մէկին, հաղթական գնահատականը, առնուազն պիտի լսեմ մատնորդների, Հայաստանի հաղթացու սրտի ու խղճի ձայնը...

Յաւէ՜ն, այդպէս չեղաւ: Դուք սահմանափակուեցիք խրատներով՝ ուղղուած սփիւռքահայութեանը: Այնքա՜ն ձանձրոյթ ձեռագիր է:

Ինչ խօսք, յուճահայութիւնն էլ իր հիմնախնդիրներն ունի եւ երեւոյթներ կան, որ այստեղ էլ ուժգնան, սրբագրման կարիք ունեն, բայց այդ հանդիսութիւնը, որ հայոց ոգու հաւաքական արտայայտութիւնն էր, նման խոհեր արտայայտելու ցանկութիւն չէր կարող արթնացնել: Օտարն անգամ խոնարհում է տասնամեակներ շարունակ դրսեւորուող կամքի առաջ: Այո՛, մենք պահանջատէր ենք, եւ մեր յիշողութիւնն է, որ մեզ հայ է պահում: Տէրեանը կ'ասէր՝

Ինչպէ՞ս չսիրեմ երկիրն իմ կիզուած,
Ռու եօթնապատիկ խոցուած
տիրամայր...

Մեծ Եղեռնի յիշատակը Հայ ժողովրդի չսպիացող վէրքն է: Հայրենի օճախներից բրտօրէն հեռուածները ոչ միայն գոյատեւել են, այլեւ այդ յաւերժ ցոլացող վէրքի շուրջը համախմբուելով, եկեղեցու դրսոց կառուցել, դէմ ու նկարագիր ձեւ բերել, օտարների ակնածանքին արժանացել: Պարոն դեսպան, եթէ մենք՝ հայաստանցիներս խնդիրը ու պահանջ ունենք, ապա միայն ու միայն մեր իշխանութիւններից, աւելի նիշդ՝ նախ նրանցից:

Այստեղ մարդիկ ոչնչից փոքրիկ հայրենիք են ստեղծել, իսկ այնտեղ՝ իմ ու ձեր հայրենիքում, սեփական հողի վրայ ապրելը տառապանք է դարձել: Թուում անհնարելի է, թէ որքան մարդ է լքել Հայաստանը, գոնէ պարտաւոր էր իմանալ, թէ Հայաստանում որքան «նորօրեայ յաղթականներ» ունենք: Էլում են առատելապէս մատնորդները, որովհետեւ այլեւս վանտեղու բան չունենք: Ի դէպ, երբ բդջակիցը երգչուհի Էլվիրա Մակարեանին հարցրեց, թէ բաժինի մասին երգ ես գրում, բաժինք ունե՞ս: Երգչուհին ծիծաղեց. «Ո՞նց չունեմ, բա ինչով եմ ապրում՝ ծախծրխելով...»: Դառը իրողութիւն է, չէ՞:

Մեր հայրենիքում, պարոն դեսպան, այնպիսի անչափ է առաջացել իշխողների եւ հասարակութեան ապրելակերպի եւ իրաւունքների միջեւ, որ ուզած բոնատիրական երկիր կը նախանձի:

Երբ Սուվակայիից յետոյ Հայաստանի հիւսիսային գարպասով հայրենիք էինք գալիս առաջին փախստականները, յիշում եմ, թէ ինչ ցնցող ապատորութիւն բողոց մի ժպտան, կոյր երիտասարդ: Եկել, փախել էր հայրենիք, որը այդպէս էլ չտեսաւ: Հիմա մտածում եմ՝ երանի նրան, որ չի տեսնում, թէ ինչի է վերածուել այն: Այնպիսի հայրենիք մեսնելու ցաւից Հայաստանում շատ-շատերն են յանկարծամահ եղել...

Պարոն դեսպան, իշխանութիւնները գալիս ու գնում են, ժողովուրդը, նրա սահ-

ԱՆԱՀԻՏ ԳԷՈՐԳԵԱՆ
(Լրագրող)

9

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 81ԱՄԵԱԿ ՊՈՒԷՆՈՍ ԱՅՐԷՍ

Եկեղեցական աւանդական արարողութիւններով խրախճեցին Ապրիլեան ոգեկոչման յայտագիրի առիւծի բաժինը: Իւրաքանչիւր յարանուանութիւն, ընականաբար, ունեցաւ իր պատարագը, առաւել՝ Ա. Թէ. Սէ. պետական պատկերասփիւռի կայանէն հեռարձակուածը՝ 21 Ապրիլի առաւօտեան, հսկումը Նահատակաց Յուշարձանին առջեւ՝ 23 Ապրիլի գիշերը, եւ Ապրիլ 24ի առաւօտեան դասական եկեղեցական արարողութիւնը Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ՝ պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն, որուն հետեւեցաւ ծաղկեպսակի գետեղման արարողութիւնը:

Ապրիլ 24ի առաւօտեան յարգանքի տուրք մատուցեցաւ ազատարար Սան Մարթինի յուշարձանին: Արարողութենէն առաջ, «Համազգային»ի Ժորժ Սարգիսեանի անուան թատերախումբը օրուան խորհուրդը արտայայտող կենդանի պատկեր մը ներկայացուց: Հայ համայնքին կողմէ ծաղկեպսակի գետեղումէն ետք, խօսք առաւ Ռուբէն Մխիթարեան:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ

Ահռկախ հաւաքէն ու քայլարշաւէն (*թղթակցութիւնը տեսնել առանձին*)՝ համայնքին պատկանող մօտ տասնեակ մը երիտասարդական կազմակերպութիւններ, Հ. Յ. Դ. «Արմենիա» Երիտ. Միութեան նախաձեռնութեամբ, Ապրիլ 24ի խորհուրդին թեմայով արուեստի մրցում մը կազմակերպեցին հայկական վարժարաններուն մէջ: Մրցումին մասնակցող լաւագոյն գծագրութիւնները, կարգախօսերն ու թռուցիկի առաջարկները մաս կազմեցին երիտասարդական բոլոր միջոցառումներուն:

ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԻՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

«Համազգային»ի Ժորժ Սարգիսեանի անուան թատերախումբը, իր կարգին, Ապրիլ 24ի օրը փողոց իջաւ եւ Պուէնոս Այրէսի տարբեր հրապարակներու վրայ ներկայացուց Մեծ Եղեռնը՝ բեմականացուած պատկերներով, մինչ անցորդներուն կը բաժնուէր բացատրական թռուցիկներ: Հակառակ տեղացող անձրեւին, Սան Մարթին հրապարակէն անկախ, թատերախումբը ներկայ եղաւ Հանրապետութեան հրապարակ, Երկու Քոնկրէսներու հրապարակ եւ կրթական նախարարութեան դիմաց, աւելի ուշ միանալու համար «Արարատ Լեռ» հրապարակին վրայ տեղի ունեցող երիտասարդական հաւաքին:

ՄԻՋԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Ժամը 19ին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ տեղի ունեցաւ էքիւմէնիք հանդիսաւոր մը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին քրիստոնէական տարբեր եկեղեցիներ, ինչպէս նաեւ՝ ոչ քրիստոնէական կրօնքներու հոգեւոր ներկայացուցիչներ: Երգեցողութիւնը կատարեց «Կոմիտաս» երգչախումբը: Արարողութիւնը աւարտեցաւ Թեմիս Առաջնորդ Գիսակ եպս. Մուրատեանի ելոյթով եւ ներկաներուն հրաւէր ուղղուեցաւ իրենց մասնակցութիւնը բերելու «Հայ Կեդրոն» սրահին մէջ տեղի ունենալիք ոգեկոչման ձեռնարկին:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Համազգային ժողովներուն որոշուած էր կեդրոնական ձեռնարկը կատարել Մայր Տաճարին առջեւ, «Արմենիա» փողոցին մէջ, ուր արդէն կը հաւաքուին «Արարատ Լեռ» հրապարակէն բայլարշաւի դիմած երիտասարդները ու ժողովուրդը, մինչ Հ. Յ. Դ.ի կեդրոնական Արմենիա Մշակութային Ընկերակցութեան շէնքին դիմացի մասը ծածկուած էր հսկայ պաստառով մը, որ կը նշէր պահանջատիրական կեցուածքի հրամայականը: Այս հանդիսաւոր տեղացող անձրեւը պատեան դարձաւ, որ հագցուցաւ երեք հարիւր հասնող ներկաները հաւաքուելու «Հայ Կեդրոն»ի սրահին մէջ, ուր տեղի ունեցաւ ձեռնարկը:

Ժամը 21ին Ռուբէն Մխիթարեանի բացման խօսքերով սկիզբ առուեցաւ յայտագիրին: Հնչեցին Արժանթինի եւ Հայաստանի Ազգային Քայլերգները: Ապա խօսք առին տոքթ. Կիժերմօ Ֆրանսիս, որ կը ներկայացնէր Կուսաւոր Պիլիսի «Նոր Ղեկավարութիւն» համախմբումը, եւ տոքթ. Ռոպերթօ Վակարիա, որ կը ներկայացնէր Պ. Այրէսի Բաղամապետարանի Արմատական Կուսակցութեան թեկնածու տոքթ. Ֆեռնանտօ Տէ՝ Լա Ռուան: Աւելի ուշ ձեռնարկին ներկայ եղաւ նաեւ «Մեծ Ճակատ»ի ներկայացուցիչ Անիպալ Իպարրա, որուն անունին յայտարարութիւնը խլեց ներկաներուն ծափահարութիւնը:

Հետեւելով 1995ին, հրապարակուած նախագահական հրամանագիրի ցուցմունքներուն, Արժանթինի մօտ Հ. Հ. դեսպան Վահան Տէր Ղեւոնդեան, որ իր ելոյթին ընթացքին անդրադարձաւ Ցեղասպանութեան երեւոյթին ու անոր ժխտական անդրադարձներուն, որոնց կարգին՝ Սփիւռքի մէջ հայկական իրականութեան խարարումը, Հայաստանի Հանրապետութեան անցագրեր յանձնուց Ցեղասպանութենէն վերապրողներուն: Այս փաստաթուղթը ստացողներէն էին՝ Աշխէն Թիւֆենքճեան - Սերակորեան յուզուած՝ նաեւ մը խօսեցաւ:

Հիւսիսային Եւրոպայի երկիրները, որոնք ամբողջ Պաղ Պատերազմի օրերուն քաղաքական եւ զինուորական չէզոքութիւն պահած էին, այսօր կը ձգտին միանալ արեւմտեան տնտեսապէս բարգաւաճ եւ աւելի ապահով կառոյցներու:

Սքանտինաւեան երկիրները, որոնցմէ համայնավարութեան օրերուն միայն Ֆինլանտա Ռուսիոյ տուրք կը վճարէր, այժմ կ՚ուզեն անդամակցիլ ՕԹԱՆի եւ ընդունիլ արեւմտեան այս զինակցութեան հովանին՝ ամբողջապէս թօթափելու համար ռուսական ազդեցութիւնը: Իսկ Պալթեան երկիրները տարիներ փայփայած են արեւմտականանալու երազը եւ այսօր, ամէն ժամանակէ աւելի, հակամէտ են ընդունելու արեւմտեան կազմակերպութիւններու անդամակցելու որեւէ տոմս:

Սակայն Ռուսիա դիւրութեամբ պիտի արտօնէ՞ այս մէկը: «Տի Էքոնոմիսթ» պարբերաթերթէն առնուած եւ ստորեւ տրուած երեք յօդուածները լոյս կը սփռեն այս հարցին վրայ: Պալթեան ծովուն մէջ իր նաւատորմով, Քալինինկրատով եւ Պալթեան երկիրներու մէջ ռուս փոքրամասնութիւնները պաշտպանելու պատրուակով Ռուսիա ցարդ ներկայ է շրջանէն ներս:

ՊԱԼԹԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻՆ ՄԷՋ ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍԿՍԻ

Պալթեան երկիրները (Էսթոնիա, Լատվիա, Լիթվանիա), որոնք գրեթէ, թօթափած են խորհրդային լուծը, եկամէտ են անդամակցելու արեւմտեան կառոյցներու, գլխաւորաբար՝ Եւրոպական Միութեան եւ ՕԹԱՆի: Սակայն արեւմուտքի դիտանկեանները Մոսկուայի ծաւալապաշտութեան դէմ գօրաւոր հովանի մը փնտռող Պալթեան երկիրներու ՕԹԱՆ մուտքը անհաւանական կը դանեն:

Ծանօթ է, որ Մոսկուա բուռն կերպով կ՚դիմադրեալ նախկին վարչապետ Եւգենի Պրիմակովի ՕԹԱՆի անդամակցութեան. անիկա գերզգայնութիւն կը ցուցաբերէ յատկապէս Պալթեան երկիրներուն կողմէ. նման քայլի մը հանդէպ. նկատի ունենալով, որ անոնք խորհրդային 50 տարիներուն Արեւմուտքի դէմ դիրորոշուած Ռուսիոյ բանակին խարխսներէն մէկը կը կազմէին:

Այսուհանդերձ, հակառակ Ռուսիոյ կամքին, շատ մը փոփոխութիւններ տեղի կ՚ունենան: Կենտրոնական Եւրոպայի երկիրները ՕԹԱՆի անդամակցութեան նամբուն վրայ են: Քանի մը տարի առաջ Լեհաստան, Չեխիա, Հունգարիա, Սլովաքիա եւ Սլովենիա արդէն մուտք պիտի գործեն ՕԹԱՆ: Իսկ Լեհաստանի մօտալուտ անդամակցիլը կրնայ արագացնել դրացի պալթեանիներուն նոյնանման քայլերը:

Նոյն երկիրները (Մալթայի եւ Կիպրոսի հետ) միաժամանակ կը ձգտին ձեռք ձգելու նաեւ Եւրոպական Միութեան անդամակցութիւնը: Այս քայլը քաղաքական գեղեցիկ վրայ նուազ խնդրայարոյց է, եւ որուն հանդէպ Ռուսիա նուազ ազդուկ կը բարձրացնէ, թէեւ այս պարագային տնտեսական միաձուլման գործընթացը աւելի բարդ է: Արեւմուտքի գիտնականներու կարծիքով, Պալթեան երկիրները Եւրոպական Միութեան անդամակցութեան համար դիմողներուն շարքին վերի դիրքերը կը գրաւեն:

Ամէնէն մեծ փոփոխութիւնը, սակայն, եկաւ Սքանտինաւեան երկիրներէն: Շուէդ եւ Ֆինլանտա միացան Միութեան, ինչ որ խախտեց իրենց չէզոքութեան բազմամեայ բեղը: Երկար տարիներ Շուէդ չէզոք քաղաքականութիւն վարեց: Այդ մէկը այժմ պատմութեան անցաւ. Շուէդ այժմ Եւրոպական Միութեան Գործակցութիւն Խաղաղութեան Համար կազմակերպութեան (գոր կարելի է նմանցնել ՕԹԱՆ մուտքի սպասման սենեակին) անդամ է. Շուէդ դիտորդ է նաեւ Արեւմտեան Եւրոպայի Միութեան (որ կը կազմէ Եւրոպական Միութեան զինուորական Միութեան թեւը) եւ Պոսնիոյ մէջ ՕԹԱՆի երամանատարութեան տակ կը գործեն իր ուժերը:

Ֆինլանտա, որ երկար ժամանակ Կրեմլինի տուրք կը վճարէր իր արտաքին քաղաքականութեան համար, այժմ աւելի ազատ է:

Յիշեալ երկու երկիրներու վերջին շրջանի իրենց յայտարարութիւններուն մէջ անհնարելի ջերմութեամբ մը խօսեցան Եւրոպական կազմակերպութիւններուն մասին: Թէեւ Շուէդ ցարդ պաշտօնապէս կը պահէ իր չափաւոր վարքագիծը, սակայն անիկա սկսած է նոյնիսկ ՕԹԱՆի անդամակցութեան մասին խորհրդակցութիւններ կատարել:

Սքանտինաւեան երկիրներուն այսօրուան դիրքակատարութիւնը Պալթեան երկիրները ներքաշել է արեւմտեան կազմակերպութիւններու մէջ: Իսկ ՕԹԱՆ, Միացեալ Նահանգներ եւ Գերմանիա, առաջին հերթին, կ՚ուզեն, որ Սքանտինաւեան երկիրներ հատուցեն իրենց անցեալի բացթողումները: Վերջապէս, անոնք չեն մոռցած, որ չէզոքութեան ծածկոյթին տակ Շուէդ եւ Ֆինլանտա անվնաս մնացին Խորհրդային վտանգէն եւ բնական զարգացման ընթացքը ապրեցան: Այժմ անոնք պէտք է Պալթեան երկիրներուն իրենք զանգնին եւ առաջնորդեն զանոնք դէպի Արեւմուտք:

Սակայն ռուսերը ամէն գնով դէմ են Պալթեան երկիրներու անդամակցութեան. ռուսական բազմամակարդութիւնը նոյնը պիտի մնայ, ով որ ըլլայ նախագահական բնարութեանց յաղթական կողմը: Ռուս ազգայնականներն ու համայնավարները բնդգրկած են Պալթեան երկիրներու մէջ ռուս փոքրամասնութեանց գտած վերաբերումէն: Առաւելագոյնը, որ ռուսերը կրնան տալ այդ երկիրներուն, չէզոք դիրքորոշում մըն է՝ նման Պաղ Պատերազմի ընթացքին Ֆինլանտայի եւ Շուէդի եղածին: Այս ծիրին մէջ է, որ վերջերս Շուէդ եւ Ֆինլանտա առաջարկեցին կազմութիւնը եռկողմ երկիրներ համախմբող ապահովական գօտի մը, որ ձեւով Ռուսիոյ եւ ՕԹԱՆի միջեւ չէզոք գօտի մը պիտի ըլլայ:

Բրիտանական «*Արբվայվրլ*» պարբերաթերթը վերջերս հրատարակուած յօդուածի մը մէջ կ՚արծարծէ այն գաղափարը, թէ առաւելագոյնը, որ Պալթեան երկիրներու կրնայ արուիլ, առիթ մըն է անդամակցելու նախ Եւրոպական Միութեան:

Յօդուածագիրը կ՚ըսէ, որ թէեւ ցարդ տակաւին անիմբռնելի է այդ երկիրներուն ՕԹԱՆի անդամակցութիւնը, սակայն գաղափարը պէտք չէ ամբողջութեամբ անտեսուի:

Ամէնէն արագաշարժը կրնայ ըլլալ Էսթոնիան, որուն տնտեսական զարգացման մակարդակը արդէն իսկ կը համապատասխանէ Եւրոպական Միութեան նշդած չափանիշներուն: Ընկերայեալ պատգամը այն է, որ տնտեսական որեւէ կապի մը կամ միաձուլումի մը կրնայ յաջորդել ապահովական կապ մը:

Այս հարցերը Պալթեան շրջանի նակատագիրին խորքը կը կազմեն: Վերջին դիրքորոշումներէն եւ անոնց վերաբերեալ պաշտօնական յայտարարութիւն չեղաւ, սակայն վատահաբար Բոլիսներու եւ Ռիգայի ընթերցասրահներուն մէջ է:

ԴԷՊԻ ՔԱԼԻՆԻՆԿՐԱՏԻ ԱՆՑՔԻ ԲԱՆԱՎԷՃ

Ատենօք Քոնիկսպերկ անուանով ծանօթ քաղաքին մէջ կ՚աշխատին լիթվանացիներ, կը սպասարկուի լեհական ճաշ, իսկ գերմանացի զբօսաշրջիկներ կը նեստազօտեն փրուսական ժառանգութիւնը: Օտարին համար տխուր եւ տգեղ կրնայ թուիլ Քալինինկրատի կեդրոնական մասը՝ խորհրդային դրոշմ կրող իր անգործնական ճարտարապետական կառոյցներով, սակայն բաւարար Պալթեան օդ կը փչէ անոր վրայ՝ յիշեցնելու այցելողին, որ անցեալին առեւտուրի հնագոյն քաղաք մը եղած է եւ ոչ միշտ ռուսական մինչեւ ակռաները զինուած միջնաբերդ մը:

Քալինինկրատի գաղտնիքներէն մէկը ռուսական զինուորներուն թիւն է՝ 90 հազար ռուս բանակայիններ, որոնք կը կազմեն բնակչութեան մէկ տասներորդը:

Պաշտօնատար մը հեգնականօրէն կը մեկնաբանէ երեւոյթը. «Բաւարար են, բայց՝ ոչ բազմաթիւ»: Անոնք բաւարար էին Պաղ Պատերազմի օրերուն: Սակայն այնքան ատեն որ անոնք Քալինինկրատի մէջ կը գտնուին, Պալթեան նաւատորմիղին հետ միասին՝ անոյշ պիտի մնան տարածքին հարցերը ուժերու հեռացում, իշխանութեան յանձնում տեղական ուժերուն, ազատ առեւտուրի օրէնքի հաստատում, նաւահանգիստներու բաժնեկցում Լեհաստանի հետ:

Ակայ հարցերու լուծման փոխարէն, Ռուսիա աւելի ծայրայեղ միջոցառումներու կը դիմէ. Ռուսիա տակաւին իրը կը համարէ այս տարածքը, որ 1945ին իրաւաղութեան համաձայնագիրով Գերմանիայէն իրենց եւ կցուեցաւ իրեն: Սակայն Լիթվանիոյ եւ Լաթվիոյ անկախացումը վերջին տարիներուն դժուարացուցած է Ռուսիոյ հասողութեան ուղիները: Եւ որովհետեւ Ռուսիա ամբողջական անկախութիւն չի տար այդ երկիրներուն, տարանցիկի, մաքսատուրքերու եւ սահմանային գործառնութեանց բազմաթիւ դժուարութիւններ գոյութիւն ունին Ռուսիոյ եւ Լիթվանիոյ միջեւ:

Վերջերս Ռուսիա անակնկալօրէն յայտարարեց դէպի Քալինինկրատ անցքի մը ծրագիրը, որ իրաւ հակազդեցութիւններ յառաջացուց. անցքը պիտի կառուցուի Պիելոռուսիոյ եւ Լեհաստանի վրայով: Անոր գաղափարը ուրախութեամբ ընդունուեցաւ Պիելոռուսիոյ ռուսամէտ նախագահ Ալեքսանդր Լուքաշենքոյի կողմէ, որ անցքին կառուցումը կը նկատէ Ռուսիոյ հետ միացումի յառաջընթաց, ինչպէս նաեւ՝ իր երկրին արեւմտեան բաժինը ծովու մը կապող կարճ ուղի մը:

Սակայն ծրագիրին հրապարակումը դժգոհ ձգեց լեհերը: Նախագահ Ելցին, առանց նախօրօք տեղեակ պահելու Լեհաստանը, յայտարարած է, որ ինք եւ Լուքաշենքօ լեհերէն պիտի պահանջեն «իրենց հողամասէն բաժին մը» յատկացնել այս անցքին համար: «Անցք» բառի ընտրութիւնը վրդովեցուց լեհերը, որոնց յիշողութեան մէջ թարմ է տակաւին Բ. Աշխարհամարտին ընթացքին Հիթլէրի գործածած նոյն բառը՝ դէպի Տանցիկ (այժմ Կդանսք) նահանգ անցք մը պահանջելու ատեն:

Աւելի ուշ Ռուսիա անդրադառնալով Լեհաստանի հանդէպ իր այս կոպիտ սխալին՝ մեղմացուց իր ոճը:

Շատերու կարծիքով, Լեհաստանի դժգոհութեան պատճառը այլ է: Անիկա կը մտադրէ ցամաքային անցքին համար սակարկել շրջանի նաւահանգիստներուն ռուս-լեհական գործակցութեամբ: Այս մէկը, իր կարգին, դժգոհ կը ձգէ ռուսերը, որոնց նաւատորմը ազատօրէն կը հսկէ շրջանային ջուրերուն մէջ եւ ունի ամէն իրաւասութիւն:

Ինչ ելք որուեւնաւ դէպի Քալինինկրատ անցքին հետ կապուած ռուս-լեհական հարցերը, յստակ է, որ տարածքին հակատագիրը չէ վճռուած, ինչպէս որ կ՚ուզէ զայն ներկայացնել Ռուսիա:

ԷՍԹՈՆԻԱ. ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ԹՇՆԱՄԻ

Ռուսական օրաթերթ մը հարց տուաւ Մոսկուայի մօտ Էսթոնիոյ դեսպան Մարթ Հելմի, թէ ի՞նչ կը գայ «Ռուսիոյ թիւ մէկ թշնամի երկիրը» ներկայացնելով. «Կը կարծեմ, թէ այդ մէկը մեծ պատիւ է Էսթոնիոյ նման փոքր երկրի մը համար», եղած է Հելմի պատասխանը:

Բազմաթիւ հարցեր պատճառ դարձած են, որ այսօր Ռուսիա-Էսթոնիա յարաբերութիւնները գտնուին ամէնէն վատ մակարդակին մէջ: Էսթոնիոյ դեկավարները յաճախ յանդուգն նիւթներ կ՚ունենան՝ աւելի շատ մղուած իրենց քաջութենէն քան դիւանագիտութենէ: Անոնք կը հաւատան, որ խորհրդային գրաւումին յիսնամեակը քանդած է իրենց երկիրը: Փաստօրէն անոնք այսօր շատ «ականջ չեն կախեր» Ռուսիոյ իրրեւ կերուժ նկրտումներուն: Այս բոլորին հետեւանքը եղած է Ռուսիոյ հետ յարաբերութեանց վատթարացումը՝ սկսեալ 1994էն, երբ վերջին ռուս զինուորները քաշուեցան Էսթոնիայէն, ի տարբերութիւն Պալթեան միւս երկիրներուն՝ Լաթվիոյ եւ Լիթվանիոյ հետ յարաբերութեանց, որոնք ըստ Ռուսիոյ արտաքին գործոց Նախարարութեան, հետզհետէ աւելի կը բարելաւուին:

Ռուսիոյ եւ Էսթոնիոյ միջեւ առկախ բազմաթիւ հարցերէն են Էսթոնիոյ ռուս փոքրամասնութեան կարգավիճակը, ինչպէս նաեւ՝ երկու երկիրներուն միջեւ սահմանային համաձայնագիրը, որուն վաւերացումը մօտայուտ չի թուիր: Ասոնց վրայ աւելցայու եկաւ կրօնական հարց մը, երբ Էսթոնական եկեղեցին փոխարինեց տեղական ռուս եկեղեցին եւ իր հաւատարմութիւնը յայտնեց Պոլսոյ պատրիարքութեան: Հոս պէտք է յիշատակել նաեւ ՕԹԱՆի անդամակցելու հարցով Էսթոնիոյ դիմագրաւած ընդդիմութիւնը Ռուսիոյ կողմէ:

Հակամարտութեան այս մթնոլորտը աւելի ծանրացաւ ներազգային մակարդակի վրայ: Վերջերս Ռուսիա Էսթոնիայէն պահանջեց 1992էն առաջ չեղեալ համարուած ռուբլիներու հատուցումը, իսկ Էսթոնիա, իր կարգին, Ռուսիայէն պահանջեց տեղական ջուրի չվճարուած գումարները. յիշեալ երկու հարցերն ալ միջկառավարական վէճ յարուցեցին: Նոյնն էր պարագան 21 Ապրիլին, Պոնի մէջ, Էսթոնիոյ արտաքին գործոց նախարար Սիմ Քայասի ունեցած մէկ ելոյթին: Քայաս Ռուսիան ամբաստանած էր «վրէժխնդրական հոգերանութիւն» որդեգրած ըլլալուն եւ «Դրացի երկիրներու արտաքին կետնի վրայ սպառման» մղելու յանցանքներով: Յայտարարութիւնը օրին հանած էր ռուսական արտաքին գործոց նախարարութեան սառնասրտութիւն: Ռուս պատասխանատուներ յայտարարեցին, թէ Էսթոնիոյ հետ յարաբերութիւնները «բնական չեն»: Բառերու ընտրութիւնը ջղագրգռութիւն յառաջացուց Թալինի մէջ, ուր Էսթոնացի դեկավարներ սպասեցին դէպքերու կարգացման:

Դէտերու կարծիքով, Ռուսիա հակադարձութեան նախանշաններ ցոյց կու տայ: Ռուսիոյ համար այժմ ամէնէն նուրբ հարցը ռուս փոքրամասնութեան հարցն է. «Էսթոնացի դեկավարները չունին հարցերը լուծելու քաղաքական պատրաստակամութիւն. հետեւարար Ռուսիա պէտք է մտածէ յարմար քայլերու մասին», վերջերս յայտնեց վարչապետ Զեւնոմիրտինի բանները: Յայտարարութիւնը մեկնաբանուեցաւ իրրեւ առաջին ակնարկութիւն տնտեսական պատժամիջոցներու, զորս Ռուսիա կրնայ որդեգրել Էսթոնիոյ դէմ: Իրականութեան մէջ, անոնք կրնան Ռուսիոյ շահերուն աւելի վնասել, քան՝ Էսթոնական: Էսթոնիա բարձր մաքսատուրքեր ճշդած է դէպի Ռուսիա իր արտածումներուն վրայ: Միւս կողմէ, հաւանական է, որ չեղեն Էսթոնական նաւահանգիստներէ եւ խողովակներէ արտածուած ապրանքներու ուղղութիւնը (ծանօթ է, որ Էսթոնիոյ տնտեսութեան մէկ տասներորդը կախեալ է ռուսական տարանցիկ առեւտուրէն):

Եթէ յարաբերութիւնները շարունակեն վատթարանալ, Էսթոնիոյ դիմագրաւելիք մեծագոյն հարցը պիտի ըլլայ ռուս փոքրամասնութեան ըմբոստութեան հարցը՝ հիւսիս - արեւելեան եւ սահմանային Նարվա քաղաքին մէջ: Յիշեալ բնակչութեան մեծամասնութիւնը քաղաքացիութիւն չունի կամ կը կրէ միայն ռուսական անցագիր: Հետաքրքրական երեւոյթ է, որ անոնք մերժած են կամ չեն կրցած սորվիլ Էսթոներէն, որ անհրաժեշտ է քաղաքացիութիւն ստանալու համար քննութեան ընթացքին:

Քաղաքացիութիւն չունենալու պատճառով անոնք իրաւունք չունին նաեւ քուէարկելու եւ լեգուին անտեղեակութեան պատճառով՝ ընտրուելու: Այս պայմաններուն մէջ անջատողականութիւնը մնայուն վտանգ է: Էսթոնիացի դեկավարներ մտավախութիւն ունին, որ հետագային Ռուսիա այս մէկը իրրեւ պատրուակ ծառայեցնելով՝ ներխուժէ իրենց երկիրը: Մանաւանդ որ, Էսթոնիոյ 1.5 միլիոն բնակչութեան մէկ երրորդը ռուսներ են:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Նուիրուած՝

ԴՈԿՏ. ՇԱՒԱՐՇ ԹՈՐԻԿԵԱՆԻ

Հովանաւորութեամբ՝

Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Երեքշաբթի, 14 Մայիս 1996, երեկոյեան ժամը 8ին, Յակոբ Տէր Մելքոնեան թատերասրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ՌՈՒԲԷՆ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ (ԷՇՐԵՖԻԷ)

ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Համազգայինի «Ռուբէն Զարդարեան» մասնաճիւղի վարչութիւնը ձեռնարկած է գիրքի ցուցահանդէս-վաճառքի մը, որ կը սկսի 11 Մայիս 1996ին եւ կը տեւէ մինչեւ 18 Մայիս 1996, Ապատամարտ ակումբի Զուիւատարեան սրահին մէջ, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 10էն 12 եւ կէսօրէ ետք ժամը 4էն 8: Բացումը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 11 Մայիսի երեկոյեան ժամը 5ին:

Հայ հանրութիւնը կը հրաւիրուի մասնակցութիւն բերելու այն ձեռնարկին, որպէսզի միասնաբար արժեւորենք ՀԱՅ ԳԻՐՔԸ եւ քաջալերենք ԸՆԹԵՐՑՈՂԸ:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ուշադրութիւն.- Կառատունը ապահովուած է Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ վարժարանին մէջ:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԿՈՄԻՏԱՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԸՆԹՐԻՔ (ՀԱԼԷՊԻ ԽՈՐՈՎԱԾ)

Տեղի կ՚ունենայ այսօր՝ Ուրբաթ, 10 Մայիս 1996, երեկոյեան ժամը 8.30ին, քաղաքի ակումբին մէջ:

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԶԲՕՍԱՅԳԻՆԵՐՈՒ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԻՐԵԼԻ ՈՒ ՀԱՃԵԼԻ ՎԱՅՐ ՄԸ...

ԱՄԷՆ ՈՔ ԿՐ ԲԱՂՁԱՑ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳԵՂԵՑԻԿ ԶԲՕՍԱՅԳԻ ՄԸ: ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ԼՔՈՒԱԾ ՎԱՅՐԵՐ ԿԸ ՎԵՐԱԾՈՒԻՆ ԾԱՂԿՈՒՆ ՊԱՐՏԷԶՆԵՐՈՒ

Անգլիական իտէալ զբօսայգիի մը պատկերը:

Կար ժամանակ, երբ քաղաքաշինութեան մէջ կարեւոր տեղ ունէր զբօսայգին: Ապա, երբ մանաւանդ Արեւմուտքի մէջ ոճիրները բազմացան, ոճիրի վախը աւելցաւ, երթեւեկի խճողումը ահռելի դարձաւ, շուկաներու համալիրները «բազմեցան», մարդիկ իրենց առօրեայ հեւքին կերի՝ մուգ զբօսայգիին բարիքները: Այժմ արեւմտեան երկիրներու տարածքին զբօսայգիները դարձեալ սկսած են կարեւորուիլ: Անոնք հետզհետէ կ'ընդարձակուին եւ կը յայտնուին բոլորովին աներեւակայելի վայրերու մէջ (Պէյրութի ծովափին Նորմանտիի եւ Պուրճ Համուտի ադրակոյտերուն տեղ զբօսայգիներ կառուցելու ծրագիրը տարօրինակ թող չթուի):

ԱՄԷՆԷՆ ԱՆՍՊԱՍԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Այս օրերուն զբօսայգի նախագծողներ անակնկալ առաւելութիւններ կը վայելեն: Անոնց-մէ մէկը հոգի պակասն է, որուն իրրեւ արդիւնք՝ զբօսայգիներ սկսած են ձեւագծուիլ այնպիսի վայրերու մէջ, ուր զբօսայգիի մը յարմարութիւնը կարելի չէ նոյնիսկ երազել: Այսպէս, Միացեալ Նահանգներու տարածքին շուրջ 4800 քմ. երկարութեամբ կանաչագարդ ուղիներ կ'ոլորուին քաղաքներու ընդմէջէն, յաճախ՝ անգործածելի երկաթուղագիծերու եզերուն: Պոսթրնի մէջ զբօսայգի մը ծագած է կառատան մը երդիքին: Նիւ Եորք քաղաքը այժմ օժտուած է Հատսրն գետի ափին կոյուղիի ադրերու շէկոքացման յատուկ կեդրոնի մը վրայ տարածուած զբօսայգիով մը. Փիթսպըրկի մէջ սկսած է կառուցուիլ նեղ ու երկար զբօսայգի մը՝ շեղելով պողոտայի մը ուղղութիւնը: Լոնտոնի մէջ հարիւրաւոր շրջաններ հռչակուած են բնութեան պահպանումի տարածք՝ դառնալով հանրային զբօսավայր:

Ճարտարարուեստականացումի հետքերը ջրնջելու միտող ձգտումները այլ առաւելութիւն մը կ'ընձեռեն: Գերմանիոյ մէջ ածուխի հին մեկուսացած մը զբօսայգիի վերածուած է, ձեւագծումին միախառնելով տեղւոյն քանդուած ամբարտակները եւ հանքային ադրերը: Ժամանակին գործարանները կը կառուցուէին քաղաքային ջրեկերեայ վայրերու մէջ: Այժմ անոնք, որոնք գործածութենէ կապրած են, պարարտ հող են գեղեցիկ իրագործումներու համար: Թորոնթոյի մէջ կը ծրագրուի զբօսայգիի հողերը ընդարձակել մինչեւ ջրեկերեայ ափունքներ: Լոնտոնի Տոքլէնտ շրջանի զբօսայգին այժմ ընդարձակուած է մինչեւ թէյմզ գետի ափը: Փարիզի մէջ ինքնաշարժոց մը զբօսայգիի վերածուած է, ձեւագծումին միախառնելով տեղւոյն քանդուած ամբարտակները եւ հանքային ադրերը: Ժամանակին գործարանները կը կառուցուէին քաղաքային ջրեկերեայ վայրերու մէջ: Այժմ անոնք, որոնք գործածութենէ կապրած են, պարարտ հող են գեղեցիկ իրագործումներու համար: Թորոնթոյի մէջ կը ծրագրուի զբօսայգիի հողերը ընդարձակել մինչեւ ջրեկերեայ ափունքներ: Լոնտոնի Տոքլէնտ շրջանի զբօսայգին այժմ ընդարձակուած է մինչեւ թէյմզ գետի ափը: Փարիզի մէջ ինքնաշարժոցներու հին գործարանի մը տարածքը, որ վերածուած է Անտրէ Սիթրոյէն կոչուած զբօսայգիին, այժմ պիտի ընդարձակուի մինչեւ Սէնի ափը:

ԱՄԷՆԷՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԶԲՕՍԱՅԳԻՆ

Հաւանարար ձեւագծողներու վայելած ամէնէն մեծ առաւելութիւնը փորձառութիւնն է: Այս օրերուն զբօսայգի ձեւագծողներ շատ աւելի եւ հաճելի կարելի է համարել, երբ կը յաջողի մարդ ներգրաւել: Իսկ վտանգաւոր եւ տհաճ կ'ըլլայ, երբ վանողական կը թուի մարդոց: Աւելին՝ բարեկիրթ մարդիկ յաճախ կրնան զբօսայգիէ մը հեռացնել անրաղձալի մարդիկը: Բազմաթիւ զբօսայգիներ կ'ապրին վերանուաճումի պայքարներ: Անոնց շարքին է Նիւ Եորքի Պրայընթ զբօսայգին, որ կը գտնուի քաղաքին հանրային գրադարանին ետին: Անիկա թմրեցուցիչի վաճառականներու սիքտացած վայրն էր երկար ժամանակ: Բարեկիրթ ոչ մէկ քաղաքացի կը յանդգնէր մտնել հոն: Այժմ, զբօսայգիին մէջ թաղուած պարտէզ մը խոտով փոխարինելէ ետք եւ զբօսայգիին տարածքին գրավաճառներ, ուտելիքի կրպակներ եւ պահակներ հաստատելէ ետք, վայրը կերպարանափոխուած է: Գնումի եւթած քաղաքացիներ եւ ճաշելու յարմար վայր մը գտած գրադարանի պաշտօնեաներ վերանուաճած են զբօսայգին:

Պրայընթ զբօսայգիին կերպարանափոխութեան գաղափարին «կնքահայրը» կը կոչուի Ուիլիրմ Ուայթ: Ան քաղաքարնակ մարդկութիւնը սուր աչքով դիտարկած մասնագէտ մըն է. հեղինակը՝ «Տը Օրկանիզէյշընզ Մէն» ուսումնասիրութեան, որ կը քննարկէ պաշտօնեաներու աշխատանքային եղանակը: Փողոցի կեանքը ուսումնասիրելու իր ծրագիրին գործադրութեան ընթացքին ան տարիներ դիտած է, թէ քաղաքի մէջ ապրող մարդիկը ինչպէ՞ս կը վարուին: Նկատած է, թէ օրինակ՝ մարդիկ սանդուխներու վրայ կը նստին հո՞ն, ուր ամէնէն աւելի խճողուած է քայլողներով: Հետեւարար եզրակացուցած է, թէ յաւագոյն սանդուխները անոնք են, որոնք բաւական լայն տեղ կ'ընձեռեն նստողներու եւ քայլողներու համար, ինչպէս՝ Մեթրոփոլիթրն թանգարանին սանդուխները: Ան նաեւ նկատած է, թէ մարդիկ սովորաբար ադրեր տարածող չեն: Անոնք ադրաման կը գործածեն, երբ իրենց տրամադրութեան տակ գտնեն գայն: Իսկ եթէ ադրաման լեցուն է, ադրը կը թափեն անոր քով: Ասկէ կարելի է հետեւցնել, թէ բազմաթիւ ադրամաններ գետեղելու պարագային զբօսայգի մը մաքուր կը մնայ:

Ուայթ նաեւ գտնած է զբօսայգիներու նստարաններու գործածութիւնը: Ան նկատած է, թէ մարդիկ երբ 3 կամ չորս հոգիով զբօսայգի կը մտնեն, երկուքը կը նստին կողք - կողքի, մինչ մնացեալը ոտքի կը մնայ կամ ծունկի կը նստի: Ան կ'առաջարկէ որ զբօսայգիներու նստարաններ անկիւնաւոր ըլլան, բայց՝ ոչ դէմ դիմաց, որովհետեւ մարդիկ չեն սիրեր ստիպողաբար իրարու աչքին նայիլ: Ինչպէս սրճարաններու կամ գինետուներու, նոյնպէս ալ զբօսայգիներու շատերու համար այն վայրերն, են, ուր կ'ապաստանին առանձնութենէն խուսափելու, անցուդարձեր դիտելու, մարդոց մէջ գտնուելու եւ ոչ անպայման անոնց հետ ըլլալու համար: Զբօսայգիի մը մէջ կարելի է առանձին ըլլալ, առանց միանակ գտնուելու...

ՔԱՂԱՔԻՆ «ՇՈՒՆՉՆ» ՈՒ «ԵՐԱԿԸ»

Յայտնապէս 19րդ դարու Եւրոպան սիրած է քաղաքներու մէջ ունենալ բացօթեայ կանաչ տարածութիւններ, ուր ամէն տեսակի մարդիկ կրրնային միախառնուիլ, առանց անպայմանօրէն իրարու հանդիպելու: Մինչ եւրոպական ցամաքամասը սկսաւ քաղաքային կերպարանք ստանալ եւ ճարտարարուեստական դառնալ, հանրային զբօսայգիները մաքուր օդ եւ ընկերային հաճելի զբօսավայր ապահովեցին աղտոտ ու խճողուած քաղաքներուն: Ամէնէն աւելի Ֆրանսացիք եւ գերմանացիք կառչեցան զբօսայգիի գաղափարին: 1820ական տարիներուն անոնց մեծ քաղաքներէն շատերը օժտուած էին այլազան զբօսայգիներով, ծառաստաններով, հանրային հրապարակներով, ճեմուղիներով եւ պարտէզներով: Թէեւ Լոնտոնը այս երկու երկիրներուն քաղաքային շրջաններէն աւելի ընդարձակ կանաչ տարածութիւններ ունէր, սակայն անոնց մեծամասնութիւնը փակ էր: 1833ին միայն Հայտ Փարքը բաց էր բոլորին դիմաց:

Երբ 1847ին ամերիկացի ձախողած մշակ մը պտտեցաւ Անգլիոյ առաջին քաղաքապետական զբօսայգին՝ Պրրքընհէտ Փարքը, մտածեց, որ ժողովրդավար Միացեալ Նահանգներու մէջ կարելի չէր գտնել իր տեսածին հետ համեմատուող հանրային պարտէզ մը: Ան Պրրքընհէտի օրինակը իր հետ տարաւ եւ ձեւագծեց Մէնհէթընի Սենթրրլ Փարքը, Պրուքլինի Փրոսփէքթ Փարքը եւ Պոսթրնի Ֆրենքլին Փարքը:

Կաղամբի մշակումի մէջ ձախողած եւ զբօսայգիներու թագաւորի վերածուած այս ամերիկացին կը կոչուէր Ֆրեդերիք Լօ Օլմսթէտ: Ան կը հաւատար, թէ հանրային պարտէզները յաւագոյն միջոցը կ'ընձեռէին քաղաքներու հանրութեան մօտ թոյլատրութեան եւ հանդուրժողութեան արժէքները, ինչպէս նաեւ յարգանքը՝ գաղթականներով ուռճացող քաղաքներու մէջ: Օլմսթէտ այս մեկնակէտերով առաջնորդուած կը ձեւագծէր իր զբօսայգիները: Ան հմուտ էր այն մանրամասնութիւններուն, որոնք կ'օգնէին մարդոց հանգիստն ու ապատութիւնը ապահովող զբօսայգիի մը ստեղծումին: Օրինակ, ան Մէնհէթընի Սենթրրլ Փարքին եզրին ըլրակներ շինել տուած է, փողոցի աղմուկը կտրելու համար: Տարրեր ելեւէջներով ոլորապտոյտ կածաններ ձեւագծելով՝ ձգտած է վերակենդանացնել բնութեան եւ անսպասելիին գգացողութիւնը:

Նիւ Եորքի Սենթրրլ Փարքէն անկիւն մը, ձմրան մութ գիշեր մը:

ՁԵՒԱԳԾՈՒՄԻ ԻՆՉՊԻՍԻ՞ ԵՂԱՆԱԿ

Վիքթորեան ժամանակաշրջանի անգլիացիներուն մօտ կը տիրէր առողջ զբօսանքի եւ ընկերային յարաբերութեան իտէայը: Թէեւ անիկա տակաւին առկայ է, սակայն կը թուի, թէ մարդիկ աւելի դժուար կ'անդրադառնան անոր: Մանուկներն ու ծերերը հաճոյացնելը դիւրին է: Զբօսայգիի մը մէջ աւազ, խաղավայր եւ սպեր դնելով կարելի է ուրախացնել 5 տարեկանէն վար երեխաները: 60 տարեկանէն վեր մարդոց համար բաւարար է նստարաններ գետեղելը: Սակայն երիտասարդները ներգրաւելը հնարք կ'ենթադրէ: Մօտեցումներէն մէկը զբօսայգիին մէջ յրստակ բաժանումներ ստեղծելն է՝ անկիւն մը՝ ծերերուն, այլ անկիւն մը՝ երեխաներուն, ուրիշ մը՝ ֆութպոլի սիրահարներու, խորոված ի եւ այլ գրադումներու համար: Գերմանական կարգ մը զբօսայգիներ յատուկ անկիւններ ունին անտուն մարդոց համար: Սակայն այս ընտրանքին անպատեհութիւնը այն է, որ մարդիկը գանագան բաժանումներու մէջ դասաւորելով զբօսայգին կը կորսնցնէ իր հանրային դիմագիծը, փոխանակ գանոնք միաձուլելու:

Այսուհանդերձ, ինչպիսի տարակարծութիւններ այ տիրեն, յստակ է, թէ 1970ական եւ 1980ական տարիներու անշքացումէն ետք զբօսայգին դարձեալ կարեւոր տեղ սկսած է ունենալ քաղաքներու մէջ: Պարսելոնայիք 1992ի Ողիմպիական Խաղերու առիթը օգտագործեցին վերանորոգելու համար իրենց հանրային պարտէզները: Պիրմինկհամի զբօսայգիներուն վերանորոգութիւնը քաղաքին բարգաւաճումի ծրագիրին գրխաւոր բաժինը կը կազմէ: Փարիզը եւս տեսարժան զբօսայգիներու ծաղկում մը կ'ապրի:

Ատլանտեանէն անդին՝ Ս. Լուիսը կը թուի ըլլալ քաղաքային նկարագիրի ամէն յատկանիշ լրացնող զբօսայգիի մը տէր: Յառաջիկայ 15 տարիներուն ընթացքին անիկա 300 միլիոն տոլար պիտի ծախսէ վերանորոգելու համար Վիքթորեան ժամանակներէն ժառանգած իր գոհարը՝ Ֆորէսթ Փարքը: Մարգագաշտերու, դաշտերու, պարտէզներու, լճակներու եւ կենդանաբանական պարտէզի մը կողքին՝ անիկա պիտի ունենայ նաեւ թանգարաններ, որոնք պիտի արտացոլեն քաղաքին պատմութիւնը:

Կը թուի, թէ ժողովուրդներ իրենց զբօսայգին կը ձեւագծեն այնպէս, ինչպէս պիտի ուզէին տեսնել իրենք գիրենք...:

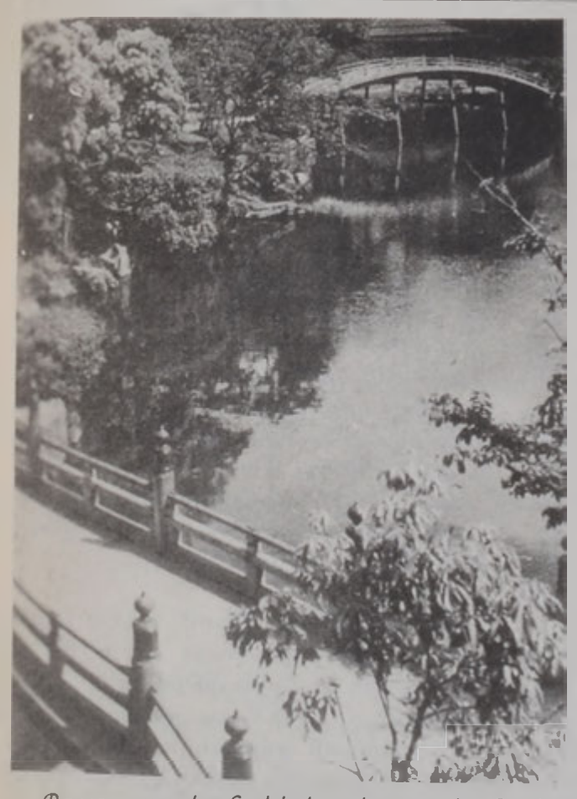

Պուտտայական փիլիսոփայութեան սկզբունքներով ձեւագծուած զբօսայգի մը:

Ճափոնցիք պարտէզը կը նկատեն աւելի մեծ բնութեան տարածքներու մանրաշխարհ մը (մայքրոքոզմ): Գաղափարը այն է, թէ հրսկայ տիեզերք մը կարելի է տեսնել ամէնէն փոքր տարածքի մը մէջ:

Աշխարհի առաջին զբօսայգիները պատկանած են պարսիկ թագաւորներուն, որոնք նակայական տարածութիւններ յատկացուցած են որսորդութեան: Բնութեան տարածքներու մէջ ձիով պտտելու ուղիներ բացած են եւ ապաստանարաններ հաստատած, մինչեւ որ յարդարանքի կարելիութիւնները գանոնք օժտած են նկարագրային այլ յատկութիւններով: Երկրորդ տեսակի զբօսայգի մը յառաջ եկած է հնադարեան Աթէնքի բացօթեայ հաւաքավայրերէն, ուր մարմնամարզի, ընկերային հանդիպումի եւ զբօսնելու կարելիութիւններուն կողքին՝ աւելցած են քանդակներու ցուցադրավայրի եւ կրօնական կեդրոնի ծառայութիւնները:

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՈՃԸ

Զբօսայգիներու աւանդութեան ամէնէն տիպական ուղղութիւններէն մէկը եղած է իսլամականը, որուն ազդեցութիւնը համատարած դարձած է: Իսլամներուն համար պարտէզը դրախտն է, յետմահու կեանքի խորհրդանիշը, որ աշխարհիկ անապատին մէջ ծաղկած գեղեցկութեան ովասիսն է: Անոր գլխաւոր երկու տարրերը ջուրն ու նոճին են: Ջուրը՝ իբրեւ մաքրամաքուրին խորհրդանիշը, որ դրախտի չորս ուղղութիւններով գետն է, իսկ նոճին՝ կեանքի խորհրդանիշը, շրջապատուած՝ բարձր պատերով, չոր հովին դէմ պաշտպանելու համար: Իսլամական հաւատալիքները աւելի վերացական, քան թէ պատկերաւոր ձեւագծումներով զբօսայգիներու ջատագովն են: Սակայն անոնց զբօսայգիի հիմնական գաղափարը արդէն ծնունդ կու տայ այլազան գեղեցկութիւններու: Ոչ մէկ տեղ կարելի է գտնել ոռոգման, օդը զովացնող աւազաններու, շուք սփռող կեռասենիներու, արեւուն կիզիչ ճառագայթները խափանող գոյներու կամ աղիւսի շարուածքի գիծերու աւելի գեղարուեստական համադրում մը, քան՝ ինչպէս Մարոքի, Թեհրանի, Սեւիլի, Լահորի եւ Տելհիի զբօսայգիներուն մէջ:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՍԻԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔԸ

Հնդկաստանի մէջ 17րդ դարուն կառուցուած Թաժ Մահալի պարտէզները Շահ Ժահանի կողմէ նուիրուած են հաւերութեան պատկանող մշտնջենական վայրեր, ուր աղքատները արտօնութիւն ունէին քալելու եւ պտուղ քաղելու: Իսկ Չինաստանի ու Ճափոնի կրօնական ուխտավայրերը միշտ ալ նմանած են Արեւմտեան զբօսայգիներուն: Պուտտայական եւ Շինթօ կրօնքներու պատկանող սրբատեղիներ կը պարզեն պարտէզի դարաւոր աւանդութիւն մը, որուն համաձայն, մարդկութիւնը պարզապէս «մէկն է տիեզերքի հազարաւոր բաներէն», եւ ուր բնութիւնը ներկայացուած է իտէալականացուած եւ խորհրդանշական ձեւով, իբրեւ խորհրդածումի եւ ոգեղէն հրճուանքի առաջնորդող իր:

Արեւելեան Ասիոյ պարտիզամշակութեան արհեստագիտութիւնը եւ անոնց քարի, ջուրի եւ մակերեսի գոյներու բաժանումը ծնունդ տուած է բարձր մակարդակի պարտէզներու: Արեւելեան այս աւանդութիւնը իր ազդեցութիւնը ունեցած է 18րդ եւ 20րդ դարու եւրոպական զբօսայգիներու ձեւագծումին վրայ:

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՊԱԲՈՔԸ

Ինչ կը վերաբերի զբօսայգիի մը մէջ բազմութիւն մը զբաղցնելու եւ հակակշռելու աւանդութեան, անիկա ի յայտ եկած է 17րդ դարուն Իտալիոյ մէջ: Այս տեսակի զբօսայգիներ յայտնուած են Անգլիոյ, Վիեննայի, Փարիզի եւ Ռուսիոյ տարածքին եւ, փոխանակ քաղաքային կեանքի ճնշիչ մթնոլորտէն խուսափելու վայր դառնալու, ծառայած են իբրեւ քաղաքամէջի կեդրոնական ուշադրութեան վայրեր: Այնուհետեւ զբօսայգին մասկազմած է քաղաքաշինութեամբ զբաղողներու գլխաւոր ծրագիրներուն:

Վերսայի պալատին պարոք ոճով ձեւագծուած պարտէզէն բաժին մը:

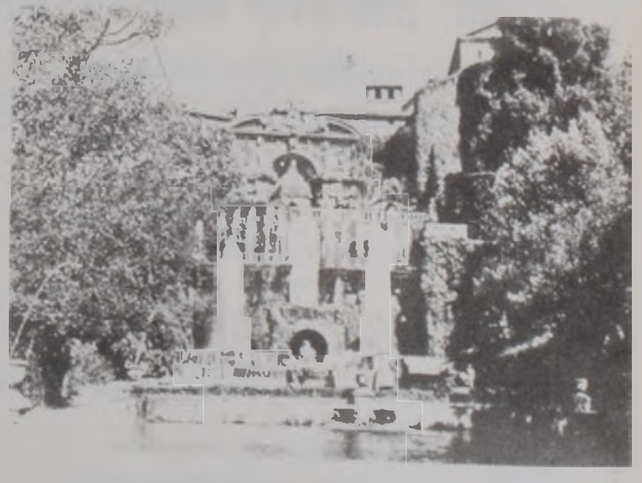

Իտալիոյ մէջ 16րդ դարուն ձեւագծուած Թիվոլիի զբօսայգին կը պարփակէ այս հրաշալի ջրվէժը, որ կը կոչուի «Ջուրի Երգեհոն»:

Համաչափութեան, կանոնաւորութեան եւ յարակցութեան դասական իտէալները արտացոլուած են 15րդ եւ 16րդ դարերու զբօսայգիներու ձեւագծումին մէջ: Վերածնունդի ժամանակաշրջանը յատկանշուած էր ճարտարապետութիւնն ու մարդու կողմէ ձեւագծուած բնութիւնը միաձուլելու ձգտումով: Թիվոլիի հրաշագեղ զբօսայգին կը բաղկանայ բազմաթիւ աստիճանաւորումներէ, որոնք կ'առաջնորդեն դէպի ճարտարապետական բաժանումներով իրագործուած պարտէզ մը: Թէեւ ծառեր, թուփեր ու ծաղիկներ սփռուած են ամէնուրեք, սակայն զբօսայգիին ընդհանուր ձեւագծումին, մէջ տիրական ու միացնող տարրը ջուրն է:

Պարոք ոճի այս զբօսայգիները իշխանաւորներու պալատներու շուրջ սփռուած պարտէզներ եւ ճեմուղիներ եղած են, օժտուած՝ քանդակային ու ճարտարապետական բարդ տարրերով եւ հակադրուած՝ անկանոն ժայռերէ գանուող ջրվէժներու:

Համապրեց՝ Լ. ԿԻԼԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

Մարզական Մարզական

ԵՒՐՈՊԱ 1996

ԱՅԱՔԻ ԿՈՐԻԶՈՎ ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ԿԱԶՄԸ

Պոկարտ եւ Ռոնալտ Տը Պոէր Այաքսի շապիկով կ'ողջագուրուին: Արդեօք նարնջագոյն շապիկով ալ նոյն ժապաւէնը պիտի շարունակուի՞:

Կրկարծուէր, որ եօթանասունականներուն, Եոհան Քրույֆի եւ ընկերներուն ստեղծած փոթորիկը պիտի մարէր անոնց հրաժեշտով, որոշ տեղքայլը քանի մը տարի տեւեց, ապա Կիւլիթ, Վան Պասթըն, Քէօման եւ ընկերներ եկան եւ 8 տարի առաջ շահեցան Եւրոպայի ազգային խումբերու Ֆութպոլի ախոյեանութեան տիտղոսը, աւարտական մրցումին յաղթելէ ետք այդ օրերու Խորհրդային Միութեան:

Կիւլիթ եւ ընկերներ երիտասարդ էին եւ անոնց աւելցեւ բացուած էին վարպագոյն տարիներ: Սակայն յաջորդ երկու Մոնտիալներուն (1990 եւ 1994), նարրնջագոյն խումբին երեքը չեղաւ սպասուածը: Այժմ կերոյիշեալ աստղերուն կէն այ փակուած է: Արդեօք անոնց մեկնումը մտահոգութիւն կը ստեղծէ Հոլանտայի ֆութպոլի աշխարհին մէջ:

Կարեւորագոյն բացական՝ Մարք Օվըրմարս:

Ընդհակառակը, ոչ մէկ ետդարձ կամ բաց այնքան ատեն, որ ֆութպոլի համաշխարհ Այաքս Ամստերտամ խոստմնալից աշակերտներ կը պատրաստէ:

Անցեալ տարի, անծանօթ Քրուիվէրթ, Ռայցիկըր եւ ընկերներ Եւրոպայի ախոյեան խումբերու բաժակի աւարտական մրցաշարքին անակնկալներին դէտերը, տապալելով հրակայ Ա. Մէ. Միլանը:

Այս տարի ալ աւարտականին հասած, անոնք կը մնան Եւրոպայի ամէնէն ամբողջական կազմերէն:

Կարելի չէ խօսիլ Հոլանտայի ազգային խումբին մասին, առանց առաւելաբար խօսելու Այաքսի մասին, որուն մարզիկներէն ին մաս կը կազմեն ազգային խումբին, իսկ մնացեալներուն մեծամասնութիւնը նախապէս անցած է Այաքսի դպրոցէն:

Նախ պէտք է խօսիլ մարզիչ Կիւս Հիտինքի մասին: 1994ի Մոնտիալէն ետք, Տիք Ատվոքաթը փոխարինած Հիտինք առաջին օրերուն դժուարութիւններու մէջ մատնուեցաւ, երբ անակնկալօրէն ինքզինք գտաւ պոյքոթի մը, կազմակերպուած՝ Այաքսի մարզիկներուն կողմէ: Անոնք կը գանգատէին որ շատ ֆութպոլ կը խաղան Այաքսի եւ ազգային խումբին հետ, ինչ որ կ'ազդէ իրենց առողջութեան վրայ:

Լիպերօ Քէօմանի փոխարինողը՝ Ֆրանք Տը Պոէր:

Այսօր, տարի մը ետք, ամէն բան փոխուած է եւ ոչ ոք դժգոհ է:

Հիտինք յաջողեցաւ իր վրայ կեդրոնացնել բոլորին ուշադրութիւնը եւ վստահութիւն ներշնչել բոլորին: Նախկին մարզիչ Ատվոքաթի պէս, Հիտինք ծանօթ մարզիկ մը չէր: Տր Կրաաֆշափի Ֆ.Մ.Վ. Այնտհովրնի եւ Պրեսայի անդամ այս մարզիկը ոչ մէկ անգամ կրած է ազգային խումբին շապիկը եւ ֆութպոլիստի իր վերջին օրերը աւարտած է Միացեալ Նահանգներու մէջ, Սան Ժոզէ Ըրթքուէյք եւ Ուաշինկթրն Տիփլոմէյ խումբերուն հետ: Բրիտանիոյ պատմութեան յաւագոյն մարզիկը «ընտրուած ճորճ Պէսթի երկրպագու Հիտինք «Ըրթքուէյք»ին մէջ եղած է Պէսթի խմբակիցներէն եւ անմոռանալի յիշատակներ ունի անոր տրիպլներէն եւ թռիչքներէն:

Հիտինք իր տրամադրութեան տակ ունի բազմաթիւ կարողութիւններու տէր աստղեր: Դժբախտաբար մեծ հռչակ սփռած Մարք Օվրրմարս պիտի չկարենայ մասնակցիլ այս մրցաշարքին, վիրաւորուած ըլլալուն պատճառով: Մունկէն վիրաւորուած եւ վիրաբուժութեան ենթարկուած Օվրրմարս միայն պիտի դիտէ իր խմբակիցները:

«Իտալացի» Սիտորֆ (Սամսորիա) եւ «անգլիացի» Ռոյ կարեւոր անդամներ:

Դրեթէ ամրողջութեամբ Այաքսի պաշտպանողական ուներայով, խումբը միջնապահ գիծի վրայ շատ բան պիտի վստահի Սիտորֆի եւ Ուիթշկրի, իսկ կոյ նշանակելու գործը պիտի վստահի փորձառու Պերկքամփի եւ երիտասարդ Քրուիվէրթի:

Քանի մը շաբաթէն, ֆութպոլի սիրահարները կը սպասեն իւրայատուկ Հոլանտամը: Նարնջագոյն շապիկները փոթորիկ պիտի ստեղծեն:

Զուիցերիա, Անգլիա եւ Սկոտիա Հիտինքի կապմին մրցակիցներն են: Արդեօք հոլանտական «ամրողջական ֆութպոլ» (ֆութպոլ բօթալ) մը պիտի կարենայ կիրարկել Անգլիոյ մէջ:

Պատասխանը պիտի տան կանաչ դաշտի Ռամպրանթներն ու Վան Կոխները՝ Քրուիվէրթ, Պլինտ եւ ընկերներ:

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ԿԱԶՄԻՆ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ 22Ը

ԲԵՐԴԱՊԱՀՆԵՐ — Էտուին Վան Տէր Սար (Այաքս) 25 տարեկան, 6 մրցում: Օդէն եկած գրնդակներուն տիրապետող, ան երբեմն անիմաստ կորներ կը ստանայ: Այաքսի հետ մեծ փորձառութիւն ձեռք ձգած է:

Էտ Տը Կէյ (Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ) 29 տարեկան, 27 մրցում: Վերջերս կորսնցուց իր դիրքը, դառնալով պահեստի բերդապահ: Ընդհանրապէս նկարագիրով մեղմ եւ լուռ. ան երբեմն կը կորսնցնէ իր ռեֆլէքսը եւ անտեղի սխալներ կը կատարէ:

ՅԵՏՍԱՊԱՀՆԵՐ — Տանի Պլինտ (Այաքս) 35 տարեկան, 37 մրցում: Եօթը տարի Սփարթա Ռոթերտամին ծառայելէ ետք, Պլինտ 1986ին միացաւ Այաքսին, որուն հետ բաժակներու տիրացաւ: 1990ին Մոնտիալին եւ 1992ի Եւրոպայի ազգային խումբերու ախոյեանութեան մասնակցած Պլինտ պիտի բացակայի բացման մրցումէն, Անգլիոյ դէմ, պատժուած ըլլալուն պատճառով: Ան իր կազմին ամէնէն երէց մարզիկն է:

Ֆրանք Տը Պոէր (Այաքս) 25 տարեկան, 39 մրցում: Ռոնալտի եղբայրը: 300 անգամ Այաքսի շապիկը կրած, ան խումբին պաշտպանողական գիծին «բանալի» անդամներէն է: Ռոնալտ Քէօմանի դիրքը ստանձնելով, ան ապատ հարուածներու այ մասնակցէ մրն է:

Սթանլի Վալքս (Ֆ.Մ.Վ. Այնտհովրն) 32 տարեկան, 19 մրցում: 1994ի Մոնտիալին մասնակցած ձախ յետսապահ Վալքս երկու տարիէ ի վեր լքած է Սփորթինկ Լիսպոնը: Ան յաջողութեամբ Քրուիվէրթ, Ռայցիկըր եւ ընկերներ Եւրոպայի ախոյեան խումբերու բաժակի աւարտական մրցաշարքին անակնկալներին դէտերը, տապալելով հրակայ Ա. Մէ. Միլանը:

Այս տարի ալ աւարտականին հասած, անոնք կը մնան Եւրոպայի ամէնէն ամբողջական կազմերէն:

Կարելի չէ խօսիլ Հոլանտայի ազգային խումբին մասին, առանց առաւելաբար խօսելու Այաքսի մասին, որուն մարզիկներէն ին մաս կը կազմեն ազգային խումբին, իսկ մնացեալներուն մեծամասնութիւնը նախապէս անցած է Այաքսի դպրոցէն:

Նախ պէտք է խօսիլ մարզիչ Կիւս Հիտինքի մասին: 1994ի Մոնտիալէն ետք, Տիք Ատվոքաթի փոխարինած Հիտինք առաջին օրերուն դժուարութիւններու մէջ մատնուեցաւ, երբ անակնկալօրէն ինքզինք գտաւ պոյքոթի մը, կազմակերպուած՝ Այաքսի մարզիկներուն կողմէ: Անոնք կը գանգատէին որ շատ ֆութպոլ կը խաղան Այաքսի եւ ազգային խումբին հետ, ինչ որ կ'ազդէ իրենց առողջութեան վրայ:

Այսօր, տարի մը ետք, ամէն բան փոխուած է եւ ոչ ոք դժգոհ է:

Հիտինք յաջողեցաւ իր վրայ կեդրոնացնել բոլորին ուշադրութիւնը եւ վստահութիւն ներշնչել բոլորին: Նախկին մարզիչ Ատվոքաթի պէս, Հիտինք ծանօթ մարզիկ մը չէր: Տր Կրաաֆշափի Ֆ.Մ.Վ. Այնտհովրնի եւ Պրեսայի անդամ այս մարզիկը ոչ մէկ անգամ կրած է ազգային խումբին շապիկը եւ ֆութպոլիստի իր վերջին օրերը աւարտած է Միացեալ Նահանգներու մէջ, Սան Ժոզէ Ըրթքուէյք եւ Ուաշինկթրն Տիփլոմէյ խումբերուն հետ: Բրիտանիոյ պատմութեան յաւագոյն մարզիկը «ընտրուած ճորճ Պէսթի երկրպագու Հիտինք «Ըրթքուէյք»ին մէջ եղած է Պէսթի խմբակիցներէն եւ անմոռանալի յիշատակներ ունի անոր տրիպլներէն եւ թռիչքներէն:

Հիտինք իր տրամադրութեան տակ ունի բազմաթիւ կարողութիւններու տէր աստղեր: Դժբախտաբար մեծ հռչակ սփռած Մարք Օվրրմարս պիտի չկարենայ մասնակցիլ այս մրցաշարքին, վիրաւորուած ըլլալուն պատճառով: Մունկէն վիրաւորուած եւ վիրաբուժութեան ենթարկուած Օվրրմարս միայն պիտի դիտէ իր խմբակիցները:

Դրեթէ ամրողջութեամբ Այաքսի պաշտպանողական ուներայով, խումբը միջնապահ գիծի վրայ շատ բան պիտի վստահի Սիտորֆի եւ Ուիթշկրի, իսկ կոյ նշանակելու գործը պիտի վստահի փորձառու Պերկքամփի եւ երիտասարդ Քրուիվէրթի:

Քանի մը շաբաթէն, ֆութպոլի սիրահարները կը սպասեն իւրայատուկ Հոլանտամը: Նարնջագոյն շապիկները փոթորիկ պիտի ստեղծեն:

Զուիցերիա, Անգլիա եւ Սկոտիա Հիտինքի կապմին մրցակիցներն են: Արդեօք հոլանտական «ամրողջական ֆութպոլ» (ֆութպոլ բօթալ) մը պիտի կարենայ կիրարկել Անգլիոյ մէջ:

Պատասխանը պիտի տան կանաչ դաշտի Ռամպրանթներն ու Վան Կոխները՝ Քրուիվէրթ, Պլինտ եւ ընկերներ:

ԶՏՈՒՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

1994	Կոլ – սքորըրներ
7 Սեպտեմբեր Հոլանտա – Լիւքսեմպուրկ (4 – 0)	Ռոյ, Տը Պոէր (2) Սիտորֆ
12 Հոկտեմբեր Նորվեկիա (1 – 1)	Ռոյ
16 Նոյեմբեր Չեխիա (0 – 0)	
14 Դեկտեմբեր Լիւքսեմպուրկ (5 – 0)	Մուլտըր, Ռոյ, Եոնք, Տը Պոէր, Սիտորֆ
1995	
29 Մարտ Մալթա (4 – 0)	Սիտորֆ, Պերկքամփ Ուինթըր, Քլուիվէրթ
26 Ապրիլ Չեխիա (1 – 3)	Եոնք
7 Յունիս Պիելոոուսիա (0 – 1)	
6 Սեպտեմբեր Պելառուսիա (1 – 0)	Մուլտըր
11 Հոկտեմբեր Մալթա (4 – 0)	Օվըրմարս (3), Սիտորֆ
15 Նոյեմբեր Նորվեկիա (3 – 0)	Սիտորֆ, Մուլտըր, Օվըրմարս
13 Դեկտեմբեր Այիր (2 – 0)	Քլուիվէրթ (2)

Հաւանական կազմն է.–

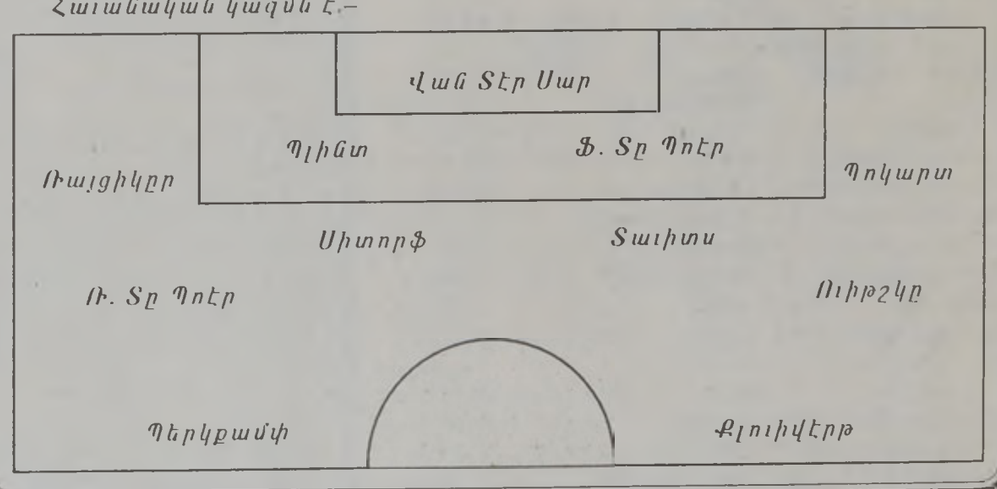

ՊԷՍԹ՝ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՖՈՒԹՊՈԼԻՍՏԸ

Ճորճ Պէսթ ընտրուեցաւ Բրիտանիոյ ֆութպոլի պատմութեան լաւագոյն մարզիկը, համաձայն՝ վիճակագրական յատուկ աշխատանքի մը:

Հիւսիսային իրլանտացին, որ 31 անգամ կրած է իր երկրին ազգային խումբին շապիկը, գերազանցեց Մթէնլի Մաթիուզը եւ Պոպի Չարլթընը:

Ան 22 Մայիսին 50 տարեկան պիտի ըլլայ: Պէսթ փայլած է 60ական տարիներուն, Մանչեսթըր Եունայթըտի հետ: 1968ին, Պէսթ ընտրուած է Եւրոպայի լաւագոյն ֆութպոլիստը:

ՓԻԹԸԼԸ ՌԷՅՏ՝ ԱՆԳԼԻՈՅ ՏԱՐՈՒԱՆ ՄԱՐԶԻՉԸ

Սանտըրլէնտի մարզիչ Փիթըր Ռէյտ ընտրուեցաւ տարուան մարզիչը, գերազանցելով Մանչեսթըր Եունայթըտի Ալեք Ֆերկըսընը:

Շնորհիւ Ռէյտի, Սանտըրլէնտ յաջողեցաւ բարձրագոյն դասակարգ բարձրանալ, ճիւսիսի իր դրացիներուն՝ Միտըլզպորոյի եւ Նիւքէսըլի հետ:

Մարզական Մարզական

ԹԻՒՐՔՄԵՆԻՍՏԱՆԻ ԴԷՄ ՄՐՑՈՒՄԻՆ ՎԵՐՋԻՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երկկ Կիպրոսէն Պէյրութ վերադարձաւ Լիբանանի ֆութպոլի ազգային խումբը, 10 օր «բանակումէ» մը ետք, որուն նպատակն էր պատրաստուիլ Թիւրքմենիստանի դէմ, Կիրակի օրուան մրցումին, Ասիոյ բաժակի գտումի գծով:

Մրցումը տեղի պիտի ունենայ Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ ժամը 17.00ին:

Վաղը առաւօտեան Պէյրութ պիտի հասնի Թիւրքմենիստանի ազգային խումբը. 50 հոգինոց պատուիրակութիւնը պիտի բաղկանայ ֆութպոլիստներէ, պատասխանատու-մարզիչներէ եւ թղթակիցներէ:

Լիբանանի ազգային խումբը այսօր, ժամը 16.30ին փորձ պիտի ունենայ Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, որուն դուռները բաց պիտի բլլան ընդունելու համակիրներ, մինչ վաղը, նոյն ժամուն եւ նոյն դաշտին վրայ պիտի մարգուի Թիւրքմենիստանի խումբը:

Նշենք, թէ ֆետերասիոնը որոշած էր չբարձրացնել մրցումին տոմսերուն սակերը, առիթ տալու համար մեծ թիւով համակիրներու, որ ներկայ բլլան մրցումին:

Այսօր ժամը 17.00ին, Քաթարի երիտասարդներու ազգային խումբը, որ երկկ հասած էր Պէյրութ, պիտի մրցի Լիբանանի երիտասարդներուն դէմ: Երկու խումբերը երկրորդ անգամ մըն ալ պիտի մրցին իրարու դէմ, Կիրակի օր, ժամը 14.30ին, Թիւրքմենիստան-Լիբանան մրցումէն առաջ:

Այսօր Պէյրութ պիտի հասնի նաեւ Թիւրքմենիստանի դէմ մրցումին դէմ՝ գնդապետ Ֆիլիփ Շայէպ, որ պիտի ներկայացնէ Ասիոյ ֆետերասիոնը, ինչպէս նաեւ Պահրէյնէն 3 իրաւարարներ, որոնք պիտի ղեկավարեն մրցումը. Մոհամէտ Մաժէտ (կեդրոնի իրաւարար), Եուսէֆ Քաթան եւ Եուսէֆ Ապտալլա (ծայրի իրաւարարներ):

ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ Է ԱՐԴԻՆ

ՄԱՐԶԻԿ

ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԺԵ. ՏԱՐԻ, 1996, ԹԻՒ 4 (166)

Եղբ. Երուանդ Տեմիրճեանի կորուստին անդրադարձող այս թիւը կ'ընդգրկէ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական կեանքի եւ պայքարի-ժամանակ, նորուստ բաժիններ: Յատուկ անդրադարձ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կրտսերներու եւ պատանիներու ներկայացուցչական նորակազմ խումբերուն: 40 էջ: Սակ՝ 3000 լ.ն.:

Ստանալու համար դիմել՝ «Մարզիկ»ի ցրուիչ եղբ. Յակոբ Գարակէօզեանին եւ «Մարզիկ»ի կեդրոն (Պուրճ Համուտ, Ճինիշեանի թաղ, հեռ. 260117):

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕԴԱԿԱՅԱՆԻՆ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՌԻՉՔՆԵՐԸ

ԺԱՄԱՆԱԿՈՒՄ	ՎԱՅՐ	ԺԱՄ
Ալիթալիա	Հռոմ	4.00
Միտրլ Իսթ	Ամման	9.55
Միտրլ Իսթ	Ռիատ	10.00
Քուէյթ	Քուէյթ	10.40
Միտրլ Իսթ	Ռեստան	11.35
Միտրլ Իսթ	Տուպայ/Ապու Տապի	11.45
Ա. Մ. Էմիր.	Տուպայ	11.45
Եգիպտական	Գահիրէ	11.50
Քաթար	Տոհա	12.30
Ռուսական	Մոսկուա	13.15
Կալֆ Էր	Սանա/Գահիրէ	14.15
Միտրլ Իսթ	Լառնաքա	16.55
Միտրլ Իսթ	Լոնտոն	17.15
Միտրլ Իսթ	Գանկոկ/Պերլին	18.15
Միտրլ Իսթ	Քուէյթ	18.45
Իրանեան	Փարիզ	18.55
Օլիմփիք	Արլէնք	19.45
Յորդանանեան	Ամման	21.55
Յորդանանեան	Լոնտոն	21.55
Հոլանտական	Ամսթերտամ	23.10
Չեխական	Փրակա	2.35
Հունգարական	Պուտափէշտ	3.05
Ալիթալիա	Հռոմ	4.00

ՄԵԿՆՈՒՄ	ՎԱՅՐ	ԺԱՄ
Ալիթալիա	Հռոմ	4.55
Իրանական	Փարիզ	8.10
Պրիթ. Մնտ.	Լոնտոն	8.25
Միտրլ Իսթ	Իրանքֆորթ	9.30
Միտրլ Իսթ	Քուէյթ	12.00
Եգիպտական	Գահիրէ	12.30
Ա. Մ. Էմիր.	Տուպայ	12.45
Քաթար	Տոհա	13.15
Միտրլ Իսթ	Փարիզ	13.45
Ռուսական	Մոսկուա	14.25
Միտրլ Իսթ	Լառնաքա	14.45
Կալֆ Էր	Սանա/Գահիրէ	15.15
Քուէյթ	Քուէյթ	15.35
Միտրլ Իսթ	Գահիրէ/Տահրան	15.30
Միտրլ Իսթ	Ռեստան	19.00
Միտրլ Իսթ	Ամման	20.00
Միտրլ Իսթ	Քուէյթ	21.00
Յորդանանեան	Ամման	23.00
Հոլանտական	Ամսթերտամ	00.10
Չեխական	Փրակա	3.55
Հունգարական	Պուտափէշտ	4.15
Ալիթալիա	Հռոմ	4.55
Օլիմփիք	Արլէնք	5.55

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ՇԻՔԱԿՕ, ՕՐԼԱՆՏՕ ԵՒ ԵՈՒԹԱ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Էն Պի Էյ-ի փլէյ օֆսի մրցումները բաւական հետաքրքրական հանդիպումներու հասած են:

Արեւելեան շրջանին մէջ, Շիքակօ Պուլկ իր 2րդ մրցումն ալ շահեցաւ Նիւ Եորք Նիքսի դէմ, այս անգամ 91-80 արդիւնքով:

Մայքրլ Ճորտրն, որ առաջին մրցումին 44 կէտ նշանակած էր, 28 կէտ նշանակեց: Փիփրն, որ Երկուշաբթի օր 11 կէտ նշանակած էր, 19 կէտ նշանակեց, մեծ մասը՝ 4րդ եւ վճռական քառորդին:

Օրլանտօ Մէճիք 117-105 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Աթլանթա Հոքսը, չնորհիւ Շաքիլ Օնիլի (41 կէտ) եւ Քենի Հարտրուէյի (32 կէտ):

Ստորեւ արդիւնքները.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՐՋԱՆ (կիսաւարտական)

Շիքակօ Պուլկ - Նիւ Եորք Նիքս 91-80

(Շիքակօ 2-0 արդիւնքով յառաջացաւ)

Օրլանտօ Մէճիք - Աթլանթա Հոքս 117-105

(Օրլանտօ 1-0 արդիւնքով յառաջացաւ)

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՇՐՋԱՆ (կիսաւարտական)

Եութա Ճէզ - Սան Անթոնիօ Սփրրզ 95-75

(Եութա 1-0 արդիւնքով յառաջացաւ)

Սիեթրլ Սիւփրրսոնիքս - Հիւսթրն Ռոքէթզ (այսօր)

(Սիեթրլ 2-0 արդիւնքով յառաջացած է)

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի ելեւմտական շուկային մէջ, դրամանիշերու փոխանցման սակացոյցը հետեւեալն էր երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	36,50 - 38,50 լ.ն.
Քուէյթեան տինար	5264,75 - 5268,75 լ.ն.
Յորդանանեան տինար	2224,50 - 2228,50 լ.ն.
Սէուտական ռիալ	418,15 - 422,20 լ.ն.
Օմանեան ռիալ	41,50 - 41,70 լ.ն.
Քաթարեան ռիալ	431,70 - 435,75 լ.ն.
Եգիպտական կինէ	463,50 - 467,50 լ.ն.
Անգլիական սթերլին	2399,70 - 2403,29 լ.ն.
Գերմանական մարք	1039,10 - 1043,40 լ.ն.
Ֆրանսական ֆրանք	305,10 - 309,72 լ.ն.
Զուիցերիական ֆրանք	1278,15 - 1282,53 լ.ն.
Թրքական թղթոսկի	0,04580 - 0,04590 լ.ն.
Կիպրական փաունտ	3340,20- 3344,98 լ.ն.
Իտալական լիր	998,00 - 1002,25 լ.ն.
Ամերիկեան տոլար	1577,50- 1579,50 լ.ն.
Քանատական տոլար	1154,10 - 1158,49 լ.ն.
Աւստրալիական տոլար	1257,70 - 1261,17 լ.ն.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	144,500 - 149,500 լ.ն.
Իրանեան մէկ ոսկի	143,500 - 148,500 լ.ն.
Օմանեան մէկ ոսկի	128,500 - 133,500 լ.ն.
Մէկ քիլոկրամ ծոյլ ոսկի	19,650,000 - 20,150,000 լ.ն.
Մէկ քիլոկրամ ծոյլ արծաթ	274,500 - 279,500 լ.ն.

ԷՍՓԱՆԻՈԼ ՊԻՏԻ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ԵՈՒ.Է.ԷՖ.Ա.Ի ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ

Սպանիոյ ախոյեանութեան գծով յետաձգուած մրցումի մը, Էսփանիոլ 5-0 արդիւնքով յաղթեց Ռէալ Օվիեդոյի եւ իրաւունք ունեցաւ Եու.Է.Էֆ.Ա.ի մրցաշարքին մասնակցելու:

Էսմայէլ Ուրսայիս, Եորտի Լարտին (2), Պրանքօ Պրնովիչ եւ Վիքթոր Թորէս Մեսթրէ նշանակեցին կողերը:

Թեներիֆէ այժմ 5րդ դիրքը կը գրաւէ: Ան Ռէալ Մատրիտի եւ Տեփորթիւօ Քորունայի հետ մրցակցութեան մէջ է Եու.Է.Էֆ.Ա.ի 4րդ տոմսին համար:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տուման եան եւ Տէր Ղուկասեան ընտանիքներ շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց մօր եւ աներմօր ՃԵՄԻԼԷ ՏՈՒՄԱՆԵԱՆԻ մահուան սուգին:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տէր եւ տիկին Համբարձում Թէրզեան եւ զաւակունք շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց մօր եւ մեծ մօր՝ ՎԵՐԳԻՆ ԹԷՐԶԵԱՆԻ մահուան սուգին:

Լ.Օ.ԽԱՉԻ «ՆԱՅԻՐԻ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 21 ՄԱՅԻՍ 1996 ԱԶԻՐԵԱՆ ԱԿՈՒՄԲ

ԹԵՆԻՍ

ՊԵՔԸՐ ԵՒ ՎՈՒՏՊՐԻՃ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՆ

Երկկ Համպուրկի (Գերմանիա) թենիսի մրցաշարքին, մեծ անակնկալ մը արձանագրուեցաւ, երբ թիւ 1 դասուած բենիսմէն Պորիս Պեքքր 6-2 եւ 6-2 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց աւստրիացի Ժիլպէրթ Շայրրէն: Այս ձեւով անգամ մը եւս չիրականացաւ Պեքքրի երգոյր շահիլ հոդով ծածկուած դաշտի վրայ մրցաշարք մը:

Ստորեւ արդիւնքները.

Ժիլպէրթ Շայրր (Աւստրիա) - Պորիս Պեքքր (Գերմանիա) 6-2, 6-2

Այեքս Քորեթխա (Սպանիա) - Մարք Ռոսէթ (Զուիցերիա) 6-3, 6-2

Ռոպերթօ Քաթեթերօ (Սպանիա) - Առնօ Պէսչ (Ֆրանսա) 6-4, 6-1

Մանուս Լարսոն (Շուէտ) - Քարլ Ուվէ Շթիպ (Գերմանիա) 6-2, 6-0

Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա) - Քարլոս Մոյա (Սպանիա) 6-3, 2-6 եւ 6-4

Մարչելօ Ռիոս (Չիլի) - Սլաւա Տոսետիլ (Չեխիա) 6-3, 6-4

●ՓԱՅՆՀԷՐՍԹԻ (Նորթ Քարոլայնա, Մ. Ն.) մէջ տեղի ունեցած մրցաշարքին, արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները

Ֆեռնանտօ Մելիկենի (Պրազիլիա) - Թոտ Վուտպրիճ (Աւստրալիա) 6-7, 7-6 եւ 6-1

Մաթց Ուիլանտրր (Շուէտ) - Կիում Ռաու (Ֆրանսա) 6-1, 6-2

Վինս Սփետիա (Մ. Ն.) - Ռիչրրտ Ֆրոմպրրկ (Աւստրալիա) 7-6, 6-3

Փաթրիք Ռաֆթրր (Աւստրալիա) - Եարկտ Փայմրր (Մ. Ն.) 7-5, 4-6 եւ 6-4

ՍԱՄԱԹԲԼՍ ԿԸ ՄՆԱՅ ԼԱՒԱԳՈՅՆԸ

Այս շաբթուան բենիսմէններու եւ բենիսվումբոնները դասաւորումները մեծ փոփոխութիւններ չկրեցին, միակ կգայի փոփոխութիւնն էր չիլիցի Մարչելօ Ռիոսի 11րդ դիրք բարձրանալը:

Ստորեւ՝ դասաւորումները.

ՏՂԱՔ	ԿԷՏ
1.- Փիր Սամփրաս (Մ. Ն.)	4611
2.- Թոմաս Մուսթր (Աւստրիա)	4415
3.- Անտրէ Ագասի (Մ. Ն.)	3917
4.- Մայքրլ Չանկ (Մ. Ն.)	3645
5.- Պորիս Պեքքր (Գերմանիա)	3489
6.- Կորան Իվանիսեւիչ (Խրուատիա)	3256
7.- Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա)	2446
8.- Թոմաս Էնքվիսթ (Շուէտ)	2334
9.- Տիմ Հենրի (Մ. Ն.)	2241
10.- Ուէյն Ֆերէյրա (Հար. Ափրիկէ)	1830

ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1.- Շրեֆի Կրաֆ (Գերմանիա) եւ Մոնիքա Սելէշ (Մ. Ն.)
2.- Առանցա Սանչէս (Սպանիա)
3.- Քոնչիթա Մարթինէս (Սպանիա)
4.- Իվա Մայոլի (Խրուատիա)
5.- Անթէ Հիւպրր (Գերմանիա)
6.- Չանտա Ռուպին (Մ. Ն.)
7.- Քիմիթօ Տարէ (Ճափոն)
8.- Կապրիելա Սապարինի (Արժանթին)
9.- Մակտալենա Մալիեւա (Պուլկարիա)
10.- Լինտսի Տէյվրնփորթ (Մ. Ն.)

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐ

Կազմակերպութեամբ՝
Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Համալսարանական
Ուսանողներու Միութեան (ՀԵՀՈՄ)

Բանախօս՝

ՀՈԳԵՇ. Տ. ԲԱԲԳԷՆ ՎՐԴ. ՉԱՐԵԱՆ
(Հոգեւոր իւորիդպետ՝ ՀԵՀՈՄի)

Տեղի պիտի ունենայ 11 Մայիս 1996, կէսօրէ ետք ժամը 4ին, Անթիլիասի Մայրավանքի ՀԵՀՈՄի սրահին մէջ:

ՇԱՆՕԹ.- Հրաւիրուած են բոլոր Հայ համալսարանականներն ու իրենց մայրերը:

ՀՐԱՒԷՐ
ՀԵՀՈՄԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՀԱՁԴ

Տիկին Հայկանոյշ Մուրաֆանեան եւ զաւակները՝
Մարալ եւ Գարօ
Տէր եւ տիկին Հապիպ Ապու Սուլէյման եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Տէմիրճեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Լութֆիկ Մուրաֆանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Մուրաֆանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Միհրան Մուրաֆանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Մուրաֆանեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ՊԵՏՐՈՍ ԿԱՐԱՊԵՏ ՄՈՒՐԱՋԱՆԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Պէյրութ, 1931ին)

մահը, որ պատահեցաւ Չորեքշաբթի, 8 Մայիս 1996, երեկոյեան ժամը 9ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Ուրբաթ, 10 Մայիս, կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Ռմէյլ թաղի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրրն Շրպպէքի ազգային գերեզմանատունը:

●Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագդ:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Պաուշրիէ, Ուրբաթ 10, Շաբաթ 11 եւ Կիրակի 12 Մայիսին:

ՄԱՀԱՁԴ

Տիար Դաւիթ Թաշճեան եւ զաւակը՝ Վարդգէս
Տէր եւ տիկին Արրահամ Թաշճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Թաշճեան եւ զաւակունք
Տիկին Մարի Թաշճեան
Տէր եւ տիկին Արմէն Նալպանտեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յովհաննէս Մարտիկեան եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, մօր, քրոջ եւ հարազատին՝

ԺԱՆԷԹ ԹԱՇՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Մարտիկեան)

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 7 Մայիս 1996ի յետմիջօրէին, Նիւ Եորքի մէջ:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, 9 Մայիս 1996, առաւօտեան ժամը 11ին, Նիւ Եորքի Ս. Թովմաս եկեղեցւոյ մէջ:

●Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագդ:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալի զաւկին՝ Արրահամ Թաշճեանի բնակարանը, Զարբա, Grand Park 2 շէնք, Գ. յարկ, Հինգշաբթի 9, Ուրբաթ 10, Շաբաթ 11 եւ Կիրակի 12 Մայիսին:

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆ...

4

ծած լաւագոյն արժէքները մնում են: Սա հանրայայտ իրողութիւն է:

Շրջափակման մասին, անշուշտ, ոչ միայն յուսահայը գիտի, սակայն արդեօ՞ք բոլորը գիտեն, որ շրջափակումը այդպէս էլ չխանգարեց մի խումբ մարդկանց, որ իմ ու ձեր, միւսների ծնողների տարիների ստեղծածը անարգել դուրս տարուի: Պղինձ, պղծատ, վանառուի բշնամուն, որը յեռող փամփուշտի տեսքով եւ պիտի գայ, վիրաւորի ու սպանելի մեր զաւակներին: Գիւմրեցիները ամէն տարի կատակում են՝ «Եթէ էս ձմեռ կենդանի մնանք, զարմանք պիտի լաւանկարուենք երկրի դեկավարների հետ...»: Եթէ, ի հարկէ, կենդանի մնանք:

Գիրք կարդալը, պարոն դեսպան, միշտ եւ բոլոր ժամանակներում կարեւոր է եղել: Կարեւորը կարդալը չէ, այլ՝ կարդացածը իրագործելն ու հետեւութիւն անելը: Ինչպէս օրինակ՝ կարեւորը իշխանութիւնը գրաւելը չէ, այլ այն ի շահ ժողովրդի ծառայեցնելը:

Բաւական էր նայել «Արցախ» կոչուող հրապարակումները՝ ոգեւորութեամբ լցուն մատնացիներից սառբազրութիւններ եւ ամոթ, բացատրական աշխատանք տանող պատանիներին եւ աղջիկներին, մէկ անգամ եւս համոզուելու համար, թէ յուսահայ գաղութի համար որքան առաջնային է կիրը, հայրենասէրը, գաղափարական մարդ դաստիարակելը:

Իսկ Հայաստանում ուսանողութիւնը այս օրերին նրա-ացոյցի է նախագահի նատավայրի առջեւ՝ կենցաղային եւ ոչ կենցաղային պահանջներով: Մեր երաշխ սերունդը գոյատեւման պայքարի մէջ է: Այն համալսարանի ուսանողութիւնը, որի հիմնադիրները առաջին անգամ Հայաստանի դեկավարներն էին՝ դաշնակցականներ: Այո՛, հիմնիր գժուար է, բանդեր՝ հեշտ:

Այստեղ, Սփիւռքում հայատառ ու հայաշունչ գիրքերը են հրատարակում, այնտեղ՝ ապարանիներ ու բերդեր են փակում: Ո՞րն է աւելի հայեցի, պարոն դեսպան: Այստեղ ամէն ինչ արուում է, որ հայ մանուկը չծուլանի օտարներին, պատանեկան ու երիտասարդական միութիւնները դարձել են հայ մտքի եւ ոգու դարբնոց: Այնտեղ՝ իմ ու ձեր հայրենիքում մանկական գրադարանը դատարկում է եւ որպէս բնակարան հարսանեկան նուէր է մատուցւում Հ.Հ. Ն-ական զաւակին: «Ապառքի երկիր է», կ'ասէր Հ.Հ. պատգամաւոր Արշակ Սադոյեանը: Ահա թէ ձեր նշած յաւերժական գաղափարները ինչպէս են հայրենիքում «գործի» վերածուում:

Ձեր հարցին, թէ յուսահայ գաղութը ի՞նչ է արել..., պատասխանեց Յուսասանի խորհրդարանը՝ ընդունելով յատուկ որոշում Ցեղասպանութեան մասին: Իսկ թէ այս իրողութեան հետեւում ի՞նչ հսկայական աշխատանք է թաքնուած, կարծում եմ, որ դուք որպէս դիւանագէտ, պարտաւոր է իմանալ:

Այսօր իրամանչիւր հայաստանցի տառապում է անցեալի կարօտախտով: Այն անցեալի, որը տարալեզու եւ մեծազգոյն ոգեշնչութեամբ եւ հաւատով: Կա՞յ աւելի ախուր երեւոյթ, քան սեփական ժողովրդին բաբոյալիքն ու ազգային դիմագիծը պղծելը: Եթէ սա էր մեր պայքարի նպատակը, ուրեմն հասել ենք նպատակին: Հեշտ կառավարելի ոսոխականական տարածք՝ համընդհանուր թշուառութեան համայնապատկերի առաջ, ժամ առ ժամ զէրացող վերնախաւով:

Երբ Յուսասան էի գալիս, մի քանի օր ուղեկիցս էր մի կիրք եւ բարեպաշտ կին: Ամբողջ ճանապարհին արցունքն աչքերին Աստուածաշունչ էր ընթերցում: Պարապետները պարտի գիմաց անից դուրս էին արել եւ «գրաւել» երեք սենեակնոց բնակարանը: Որդին ծառայում է Հայաստանի Հանրապետութեան բանակում, աղջիկը սպիտած ուսումը բողել, ամուսնացել է ապրելու անկիւն չունենալու պատճառով: Այդ կիրը գալիս էր Յուսասան՝ պատրաստ ամէն աշխատանքի: Օրերս զանգեց: Իրայինիներից օտարուածը, ապաստան է գտել օտարների մօտ, շուտով ամուսնանալ է կը գայ: Դուցէ թէ այս օրինակը չթերուէր, եթէ սա բնորոշ չլինէր մեր հայ իրականութեանը: Իսկ հայրենիքը, պարոն դեսպան, ոմանց համար նոյն արօտավայրն է: Ահա թէ ինչ երկիր ենք ներկայացնում... եւ անկախ մեր գրաւած դիրքից, անկախ մեր եռեւում կանգնած ուժերից, պարտաւոր ենք իրատես լինել, բանդի զոհասեղանին Հայ ժողովուրդն է, բանդի մեր կարօտած արթի համար ուրիշ ոչ մի հեռիաթ չկայ...

ՎԵՐՋԻՆ ԱՌԻԹ. ՎԵՐՋԻՆ 3 ԵԼՈՅԹՆԵՐ

ԺՈՂՈՎՈՒԱԿԱՆ ԹԱՏԵՐԱՍԱՐԱՀԻՆ

ՄԵՂՈՒՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲԸ

ԱՅԴԱՊԷՍ ԿՐԿՆՈՒՄ ԵՆ ՑԱՍԱՊԷՍ ԿՐԿՆՈՒՄ

— PART TWO —

Բեմադրութիւն՝ ՋՈՀՐԱՊ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆԻ

●Շաբաթ 11 եւ Կիրակի 12 Մայիս 1996ի երեկոյեան ժամը 9ին:

●ՅԵՐԵԿՈՅԹ միայն Կիրակի, 12 Մայիս կէսօրէ ետք ժամը 4ին, Յովհաննէս Պօղոսեան թատերասրահին մէջ:

ՔԵՍԱՊ ՔԵՍԱՊ

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Արփիար Թրթռեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Կարպիս Թրթռեան եւ զաւակունք
Տիկին Սիրվարդ Քիլաղպեան եւ դստեր
Տիկին Արփի Ղազարեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Սեդրակ Գապանճեան եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր եւ հարազատին՝

ԻԱԿՈՒՀԻ ԹՐԹՌԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Քեսապ, 1905ին)

մահը, որ պատահեցաւ Զորեքշաբթի, 8 Մայիս 1996ի երեկոյեան, Քեսապի մէջ:

Թաղման արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, 9 Մայիս, Քեսապի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ: Հանգուցեալին մարմինը ամփոփուած է Քեսապի Ազգային գերեզմանատան մէջ:

●Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագդ:

ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ Է

«ԴԻՏԱԿ»

ԱՄՍԱԳԻՐԻ Ա. ԹԻՒԸ

●100 գունաւոր էջերով:

●Միջազգային մակարդակով բոլորին հետաքրքրական բարձրորակ ամսագիրը:

❶ Ուժական խմբագրական կազմ:

❷ Ապահովեցէք ձեր օրինակները բոլոր գրավաճառներէն:

❸ Բաժանորդագրութեան համար հեռաձայնել 320871, 582658 եւ 03-368478 թիւերուն:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Մանկական անդամալուծութիւն (*փոլիո*) հիւանդութիւնը արմատախիլ ընելու նպատակով, առողջապահութեան նախարարութիւնը, գործակցաբար ՍՆICEFի, ծրագրած է *փոլիոյի* պատուաստումի արշաւին երկրորդ հանգրուանին ձեռնարկել 7 Մայիսէն մինչեւ 13 Մայիս 1996. Լիբանանի ամբողջ տարածքին վրայ, նորածիններէն մինչեւ 5 տարեկան մանուկներուն համար:

Առողջապահութեան նախարարութեան եւ ՍՆICEFին հետ գործակցաբար, վերոյիշեալ սպասարկութիւնը անվճար կերպով պիտի տրամադրուի ամէնօրեայ դրութեամբ, առաւօտեան ժամը 8.00էն 15.00 Լ.Ս.Խաչի Ա. Պուլղուրճեան կեդրոնին եւ Հաւուբրտ Գարակէօզեան հիմնարկին մէջ:

«Կրամ մը Նախազգուշութիւն կ'արժէ 1000 կրամ դարման»:

Լ.Ս.ԽԱՉԻ Ա. ՊՈՒԼՂՈՒՐՃԵԱՆ ԸՆԿԵՐԱ-ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ եւ ՀԱՈՒԲՐՏ ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՄՕՏ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՎԱՐՁՈՒ ԼԱՅՋԸՐ C.D.V. ԺԱՊԱՒԷՆՆԵՐՈՒ ՃՈՒ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

Պուրճ Համուտ – Քաղաքապետարանի հրապարակ, հեռ. 261270, 266432, 581011, 583218, FAX 583219
2րդ մուտք, Սանթր Պլանքոյէն: Կառատունը ապահովուած

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՎԻԳԷՆ ԶԱՔԱՐԵԱՆԻ նահատակութեան Դ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 12 Մայիս 1996, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

Հոգեհանգստեան արարողութենէն ետք, Հ.Յ.Դ. Նիկոլ Դուման ակումբի սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ յիշատակի արարողութիւն, որուն ընթացքին, ԼՕՄի ներկայացուցիչին ձեռամբ Վիգէն Զաքարեանի ծնողներուն պիտի յանձնուի Լեռնային Ղարաբաղի կառավարութեան կողմէ շնորհուած Արժանեաց Շքանշանը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԱԲՐԱՀԱՄ ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 12 Մայիս 1996, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԱՆԱՀԻՏ ՊԱԼԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 12 Մայիս 1996, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԱԼԻՍ ԹԱՊԱԳԵԱՆի մահուան Բ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 12 Մայիս 1996, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՅՈՎՍԷՓ ԳԱՆԹԱՐՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 12 Մայիս 1996, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՄԱՐԼԷՆ ԳՈՉՈՒՆԵԱՆի մահուան Թ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 12 Մայիս 1996, Նոր Մարաշ թաղի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՕԼԿԱ ԱՏՈՒՐԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 12 Մայիս 1996, Պուրճ Համուտի Հայ Կաթողիկէ Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10ին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ատամնաբոյժի օգնականուհի մը, անգլերէն եւ ֆրանսերէն մեքենագրութիւն գիտցող: Հեռ. 260475:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●Ֆարայա, Prince Hill շրջանին մէջ, գեղեցիկ տեսարանով, 2 ննջասենեակ եւ հիւրանոց: Հեռ. 342433 եւ 899974:

ԾԱԽՈՒ ՊԱՐՏԷԶ

●Այնճարի մէջ, պտղատու ծառերով: 6500 քառ. մեթր տարածութեամբ, քառ. մեթրը 3 տոլար: Հեռ. 08-805992:

ԾԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

●Պուրճ Համուտ, մայր ճամբու վրայ, «Ֆոթօ Էտմոն»ի կից, ոսկերիչի կամ ժամագործի յարմար: Հեռ. 263793:

«ԱԶԴԱԿ»ի հեռաձայնի թիւերը

«Ազդակ»ի հետ հեռաձայնային կապ պահելու համար, կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.— 260115, 260780 *եւ* 583026:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●Ամերիկեան *էր-քոնտիշընի* ներկայացուցչութիւն վայելող ընկերութիւն մը կարիքը ունի.-

- Փորձառու օգնական հաշուապահ/քարտուղարուհիի մը:
- Նաեւ շրջուն փորձառու վաճառորդ-վաճառորդուհիներու:
- Փորձառու մասնագէտներու *էր-քոնտիշընի* ասպարէզին մէջ:

Վճարման լաւ պայմաններ:

Հեռ. 868289, 861030 եւ 363181:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●Անթիլիաս, Հարէթ Ղուարնի (Ծեմարանի ճամբուն վրայ), Քէօրքիւնեան շէնք, BLOC C, 4րդ յարկ: Դիմել՝ PICADOR վաճառատուն, Կարօ Մըսըրլեանի, հեռ. 406532:

HAWIE

(Նախապէս՝ Տհուր Շուէրի մէջ)

●Պաղպաղակ
●Աղցան
●Սանտուիչ
●Համպըրկըր

ՄԱՍՆԱԳԷՏԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ՝ ԽՈՐՈՎԱԾԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐ, ՓԻՑՑԱ ԵՒ ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇ:

●Լիբանանեան եւ եւրոպական խոհանոց

ԶՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐՈՒ

●Տորա, կ. ա. ժամը 9.30էն մինչեւ կ. ե. ժամը 6.30: Հեռ. 871259 եւ 871342
●Էշրեֆիէ, կ. ա. ժամը 9.30էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 10.30: Հեռ. 202318 եւ 332425:

●Ճաշարանը փակ է Կիրակի օրերը:

ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՔԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝

ԱՖՀԻԼի մօտ

●ՆՈՒԱՔԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

☆ ԻՆՉ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ *ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Օրն է նոր ծրագիրներ ներկայացնելու: Եթէ որոշում մը տուած է՝ գործադրելէ առաջ տեսնելու:

☆ *ՑՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Երկար ժամանակ արամադրած է հարց մը բնելու, չափելու համար: Այսօր ժամն է գործի անցնելու՝ մի՛ արշաւեցէք, եթէ կ'ուշանաք:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Ծագիկ փոխելու նման կարծիք մի՛ փոխէք: Կատարեցէք ձեր մտադրած գործը ու պիտի յաջողիք:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Եթէ ֆիզիքապէս տկարութիւն մը ունիք, այսօր կրնաք յոգնութիւն ցաւ մը զգալ: օգտագործեցէք ձեր սովորական դարմանը: Եթէ գործի մարզին մէջ ծրագիր մը ունիք, իրագործեցէք անմիջապէս, որովհետեւ օրը յարմար է:

☆ *ԱՌԻԻԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Եթէ համածայնագիր մը ունիք, այսօր ժամը եկած է զայն վերանորոգելու եւ նոր ձեւակերպում տալու: Դատական, իրաւական կամ բնտանեկան հարց մը կարգադրելու համար օրը նպաստաւոր է:

☆ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Մեպտեմբեր*)

Գործնապաշտ մարդ է, ուրեմն այսօր պատրաստ եղէք կարգադրելու հարց մը՝ կարելի եղածին չափ յարմար ձեւով: Օգնեցէք նեղութեան մատնուած մարդոց:

☆ *ԿՇԻՌՔ* (24 *Մեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Սիրոյ մարզին մէջ նոր ծանօթութիւններ ձեզ պիտի առաջնորդեն որոշելու հիմնական հարց մը: Օրը ուրախ է սիրոյ մարզին մէջ, եւ կրնաք խոստումներ տալ:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Քրոնիկ հիւանդութիւններ կրնան վերայայտնուիլ այսօր ու տկարացնել ձեր մարմինը: Ժամանակ տուէք հանգիստի եւ դիմեցէք ձեր որդեգրած դարմանին:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Աշխատանքի մարզին մէջ գեղեցիկ գաղափարներ պիտի յղանաք: Եթէ արուեստագէտ է՝ պիտի ստեղծագործէք նկատուելի գործեր:

☆ *ԱՅԾԵՂՋԻՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Ճամբորդելու կամ օգտաշատ գործի մը համար տեղափոխուելու յարմար օրն է: Եթէ ամուրի է՝ պիտի ունենաք շատ հետաքրքրական հանդիպում մը:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Եթէ ամուրի է՝ պիտի ունենաք ձեր փնտռած հանդիպումը հանելի անձի մը հետ: Եթէ ամուսնացած է՝ սիրելիր օր մը կը սպասէ ձեզի: Երանելի է՝:

☆ *ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Հարց մը լուծելու միջոցին պիտի յայտնաբերէք պիտանի գիտական շնորհք: Ճակատագրական հանդիպում մը պիտի ունենաք՝ եթէ ամուրի է:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3375

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

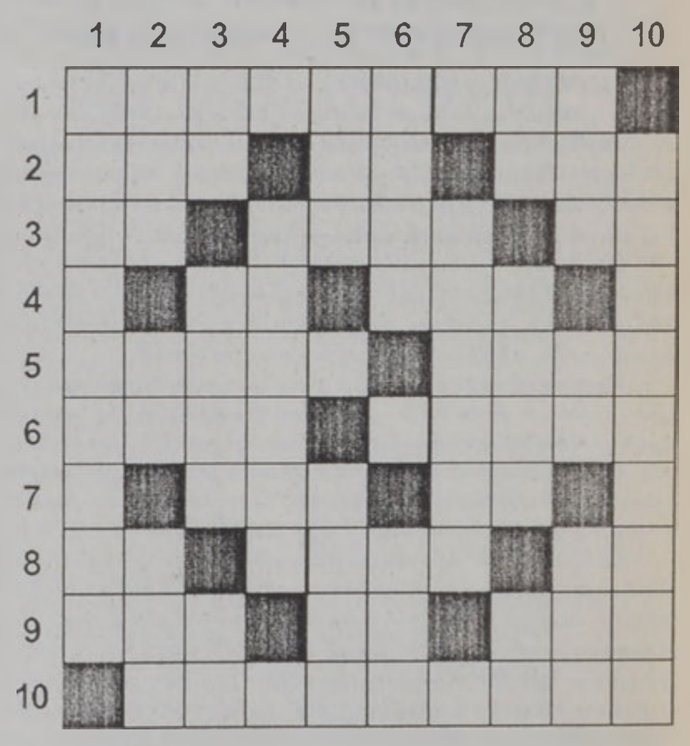

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Տեսողութեան համար հաճելի:*
2. *Արժէքի կէտ - Լծկան չորքոտանի - Կերակուր:*
3. *Կրկնուած բաղաձայններ - Տհաս խաղողի հոյզ - Եգիպտական դից*
4. *Այրուրենէն - Հայոց Դ. ամիսը:*
5. *Աղքատ, չքաւոր - Յաճախանքդ:*
6. *Կենդանիներու խումբ (հակ.) - Կից:*
7. *Կենդանիի նորածին - Արական օտար անուն:*
8. *Զայնանիշ - Քաղել, ստանալ - Ետին դարձած՝ մէկը:*
9. *Շին Ֆէյնի գինուորական թեւը - Շաղկապ - Խեչ, կնճիռ:*
10. *Կարծրացում:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Անասելի, աննկարագրելի:*
2. *Կպած - Յուցական ածական - Արեգակնային լոյս:*
3. *Իրերայաջորդ տաւեր - Զղջում - Կրկնուած ձայնաւորներ:*
4. *Ասեղնագործ նուրբ հիւսուածք:*
5. *Գժտութիւն, պառակտում - Բարեսիրտ, ողորմած:*
6. *Հայաստանի գետերէն - Նախամայր:*
7. *Ճնշումէն պայթիլ:*
8. *Զարայուչութիւն - Աւաղէ՛, ողբա՛ (հակ.) - Իրերայաջորդ գիրեր:*
9. *Շարունակ - Կրկնուած բաղաձայններ - Տանիքի կարկառուն եզերք:*
10. *Պատահմունք:*

ԹԻՒ 3374

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Մ	Ա	Կ	Ա	Ր	Դ	Ա	Կ	■	Պ
2	Ա	Ր	Ա	Մ	Ե	Ա	Ն	■	Լ	Ա
3	Կ	Ա	Ղ	Ա	Ն	Դ	■	Ս	Ի	Ս
4	Ա	■	Ա	Ն	Ա	Ր	Ա	Տ	■	Ե
5	Ն	Ա	Մ	Ա	Կ	Ի	■	Ո	Տ	Ք
6	■	Մ	Ա	Կ	Ա	Ն	Ո	Ի	Ն	■
7	Ս	Ի	Ր	■	Ն	■	Ր	Ե	Կ	■
8	Ե	Ր	Ի	Ք	■	Ն	Ա	Ր	Ե	Կ
9	Ք	Ա	Ն	Ա	Ք	Ա	Ն	Ե	Ն	Ք
10	Ա	Ն	■	Տ	Ի	Ք	■	Լ	Ք	Է

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԸՆՏՐԱՊԱՅՔԱՐԻՆ ՍԷՋ

ՌԱՊԻՆԻ ԵՒ ԱՐԱՖԱԹԻ «ՇՈՒՔ»Ի ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ) - Իսրայէլացիք մեծ խանդավառութեամբ չդիմաւորեցին ընտրապայքարի ծանուցումներու առաջին սփռումը, որ կեդրոնացաւ ընտրութիւններէն դուրս երկու դէմքերու՝ Իցհաք Ռապինի եւ Եասէր Արաֆաթի վրայ։

Շիմոն Փերէս եւ Պենիամին Նեթանիահու ուժի ցուցադրութիւն չկատարեցին, այլ պարզապէս շեշտը դրին ապահովութեան եւ խաղաղութեան՝ երկու գլխաւոր հարցերուն վրայ։ Փերէս իրրեւ գլխաւոր դիրքակալ նախկին վարչապետ Իցհաք Ռապինը, որուն 1992ի ընտրութեան յաղթանակի պատկերներով բացուեցաւ ծանուցումը եւ կէս վայրկեան ետք երեւցաւ Փերէս։ Աշխատաւորականները կը յուսան, որ Ռապինի խիստ անձնաւորութեան յիշատակը իրենց կողմը դարձնէ քուէարկողները։

Միւս կողմէ, Լիքուտի առաջին ծանուցումին հերոսն էր Եասէր Արաֆաթ։ Նեթանիահու, իր կարգին, կ'ուզէր շեշտել ապահովութեան կարեւորութիւնը։ Արաֆաթի կողքին կ'երեւէր Փերէս։ Նեթանիահու իր պայքարը սկսաւ շեշտը դնելով վախի եւ ապահովութեան վրայ։

«ԹՈՒՐՔԻԱ ԿՐՆԱՅ ՅԱՐՁԱԿԻԼ ԵԳԷԱԿԱՆԻ ԿՂԶԻՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ»

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ) - Այն պահուն, երբ Յունաստանի նախագահը Սպիտակ Տունէ կ'այցելէ, արտաքին գործոց նախարարը մտահոգութիւն յայտնեց, որ Թուրքիա կրնայ ներխուժել Եգէականի մէջ վէճի առարկայ դարձած կղզիները։

Թէոտորոս Փանկալոս դիտել տուաւ, որ Թուրքիա ներխուժումի ծրագիր պատրաստած է ոչ թէ մէկ կղզիի, այլ քանի մը հատի համար։ Փանկալոս մտահոգ է նաեւ, որ Անկարայի օդուժը կրնայ վտանգել Յունաստանի օդային սահմանը եւս։

ԱՄԵՐԻԿԵՒԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁ՝ ԾՈՅԻ ՄԷՋ

Բրիտանիա եւ Միացեալ Նահանգներ Մոսի մէջ կատարեցին կորիկային սուգանաւերով իրենց առաջին միացեալ ռազմափորձը, յայտնեցին պաշտօնատարներ, երէկ։

Բրիտանացի հրամանատար Փիթրը Հինչլիֆ դիտել տուաւ, որ յարձակողական սուգանաւերու գործածութեան անհրաժեշտութիւնը օրըստօրէ կը շեշտուի։

Ամերիկեան ծովուժի բանները, իր կարգին, յայտնեց, որ Ապրիլի աւարտին տեղի ունեցած տասնօրեայ ռազմափորձերուն մասնակցեցան նաեւ ամերիկեան օդանաւեր եւ մարտանաւեր։

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԼԵՀԱՍՏԱՆ ՊԻՏԻ ՉԳՆԷ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀՐԹԻՌՆԵՐ

ՎԱՐՇԱՒԱ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ) - Լեհաստան, որ կրծրագրէ իր գինեայ ուժերուն համար գնել գինուորական 150 ուղղաթիռներ, գանոնք ամերիկեան հակա-հրասայլային հրթիռներով պիտի չօժտէ, հակառակ այդ առնչութեամբ Ուաշինկթընի առաջարկին, յայտնեց պաշտպանութեան նախարարը, Հինգշաբթի օր։

Ան ըսաւ, որ կառավարութիւնը նկատի պիտի չունենայ ամերիկեան Ռոքոտ ընկերութեան առաջարկը՝ Լեհաստանի ծախելու իր Հ-լֆայր տիպի հրթիռները, որովհետեւ անոր առաջարկը շատ ուշացած է։

Այս ամսեկիցին, Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան փոխ նախարար Փոյ Քամինսքի լեհ պաշտպանութեան նախարարին նամակ մը յղած է, խնդրելով անկէ, որ նկատի ունենայ Ռոքոտ-ի առաջարկը, իսկ Վարշաւայի մէջ Ուաշինկթընի դեսպանը՝ Նիքոլաս Ռէյ, այլ նամակով մը կօրավիպ կանգնած է այդ առաջարկին։

Արեւմտեան դիւանագիտական աղբիւրներու համաձայն, Լեհաստանի գինեայ ուժերը ամերիկեան կէնքերով օժտելը կրնայ հետագային օգտակար դրայլ, համոզելու համար ամերիկացի երեսփոխանները, որպէսզի ընդունին ՕԹԱՆին դէպի արեւելք ընդարձակումը։

Ըստ տեղական օրաթերթի մը, Լեհաստանին հրթիռներ հայթայթելու առաջարկ ներկայացուցած են Ֆրանսական Ա.լոսփասիոպ եւ իսրայէլեան Էլպիթ ընկերութիւնները։

ԼԵՀԱՍՏԱՆ ՅՈՒՍԱԼԻՑ

Միւս կողմէ, Լեհաստանի արտաքին գործոց նախարարը Հինգշաբթի օր յոյս յայտնեց, որ Ռուսիա կրնայ վերատեսութեան ենթարկել ՕԹԱՆի դէպի արեւելք ընդարձակումին դէմ իր ընդդիմութիւնը, այնպիսի ձեւով, որ հարցին չինիչ լուծումները կարելի դառնան։

Խորհրդարանին մէջ, նախարարը շեշտեց Լեհաստանի վճռականութիւնը՝ մաս կազմելու ՕԹԱՆին, Եւրոմիութեան եւ արեւմտեան այլ կազմակերպութիւններու։

«ՔՈՆԿՐԷՍ» ԿԸ ՆԱՀԱՆՋԷ

ՆԻՒ ՏԷԼՀԻ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ) - Հնդկաստանի մէջ քանի մը հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցած երեսփոխանական ընտրութիւններուն, իշխող Քոնկրէս կուսակցութիւնը մեծ կորուստներ ունեցած է։ Հինգշաբթի օր, վարչապետ Նարասիմհա Ռաօ մերժեց ընդունիլ իր կուսակցութեան պարտութիւնը, ըսելով, թէ տակաւին բոլոր արդիւնքները չեն հասած։

Մինչեւ Հինգշաբթի կէսօր, հինգերորդ ազգայնական Պհարաթիա Ճանաթա կուսակցութիւնը առաջին դիրքը կը գրաւէր։

HOTEL BZOMMAR
• ՆՈՐ ԲԱԺԻՆ ՆՈՐԱՊՍԱԿ ԶՈՅԳԵՐՈՒՀԱՄԱՐ
• ՔՈՔԹԷՅԼԻ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀ
• ՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒՀ
ՀԵՌ. 902731
902469

Բ. ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏԻՆ ՅԱՊԹԱՆԱԿԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ

ԵԼՑԻՆ ՃԱՌ Կ'ԱՐՏԱՍԱՆԷ ԼԵՆԻՆԻ ԴԱՄԲԱՐԱՆԻՆ ՎՐԱՅ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Յունիս 16ի նախագահական ընտրութիւններէն 5 շաբաթ առաջ, նախագահ Պորիս Եելցին, Հինգշաբթի օր, Մոսկուայի Կարմիր Հրապարակին վրայ հաւաքի մը ընթացքին ճառ մը արտասանեց՝ Եւրոպայի մէջ Բ. Աշխարհամարտի աւարտին տարեդարձին առիթով, գովասանքով արտայայտուելով խորհրդային բանակին եւ պատերազմին ռուս հերոսներուն մասին։

Իր կարգին, Եելցինի գրասենեակը մրցակիցը՝ կենտրոնական Զիւգանով, Մոսկուայի կեդրոնը կազմակերպուած այդ հաւաքի մը դեկավարութիւնը ստանձնեց։ Անոր մասնակցած են 30 հազարէն 50 հազար համակիրներ։

Զինուորական մեծ տոնանցքի մը ընթացքին, Եելցին, Խորհրդային Միութեան հիմնադիր Լենինի դամբարանէն արտասանեց իր խօսքը, ուր ան խօսեցաւ հայրենիքի սիրոյն եւ հայրենասիրութեան մասին, ըսելով թէ «մեր բոլոր յաղթանակները անոնցմով սկսած են»։

Բ. ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏԻ ԱՒԱՐՏԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁ

ՄԻՆՍՔ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ) - Պիեռռուսիոյ եւ Ուքրանիոյ մէջ Հինգշաբթի օր նշուեցաւ Եւրոպայի մէջ Բ. Աշխարհամարտի աւարտին տարեդարձը։

Պիեռռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ, աւելի քան 20 հազար հոգի հաւաքի մը մասնակցեցան այդ առիթով։

Նախագահ Ալեքսանտր Լուքաշենքօ, որ Ռուսիոյ հետ միութեան գաղափարին դրօշակիրն է, առիթը օգտագործեց խօսելու համար Մոսկուայի հետ անցեալ ամիս իր կնքած համաձայնագիրին մասին, որ 2 դրացիներուն միջեւ «համայնք» մը հաստատած է։

Հանդիսութեանց նախօրեակին, Լուքաշենքօ քննադատած էր ՕԹԱՆը եւ ըսած, թէ իր երկիրը «յարմար միջոցառումներու» պիտի դիմէ, եթէ անիկա դէպի արեւելք ընդարձակուի։

Ուքրանիոյ մէջ հանդիսութիւնները մեծ շուքով տեղի չունեցան։

ԹՐՔԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԸ ԿԸ ՔԱՇՈՒԻՆ ԻՐԱՔԷՆ

ՏԻԱՐՊԵՔԻՐ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ) - Թրքական ուժերը Հինգշաբթի օր քաշուեցան հիւսիսային Իրաքէն՝ քանի մը օր հայածելէ ետք քիւրտ ընդդիմադիրները, հաղորդեց «Ա.Ֆաբրոյիա» լրատու գործակալութիւնը։

Ապահովութեան բարձրաստիճան պաշտօնատար մը ըսաւ, որ սահմանային այս գործողութիւնները կրնան շարունակուիլ որեւէ ատեն, երբ անհրաժեշտ նկատուի։ «Ա.Ֆաբրոյիա» կը նշէ, որ 1200 զինուորներ մասնակցած են վերջին քանի մը օրուան գործողութեան, որուն նպատակն էր հարուածել Քիւրտիստանի Աշխատաւորական կուսակցութեան դիրքերը, ինչպէս նաեւ սպաննել կամ ձերբակալել գինեալները։ Թրքական աղբիւրներու համաձայն, 15 ընդդիմադիրներ սպաննուած են Իրաքի մէջ։

Թրքական ուժերը յաճախ Իրաք կը թափանցեն՝ քիւրտ ընդդիմադիրներ հետապնդելու համար։ Անցեալ տարի, Անկարա 35 հազար գինուորով գործողութեան մը ձեռնարկած էր։

ՏԸ ՔԼԷՐՔ ԿԸ ՔԱՇՈՒԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵՆԷՆ

ՔԷՅՓ ԹԱՈՒՆ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Հարաւային Ափրիկէի մէջ մնայուն սահմանադրութեան մը որդեգրումէն օր մը ետք, երկրին փոխ նախագահը՝ Տը Քլէրք, Հինգշաբթի օր յայտարարեց, թէ իր Ազգային կուսակցութիւնը պիտի հրաժարի նախագահ Նելսըն Մանտելայի կառավարական ընկերակցութենէն։

Մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, Տը Քլէրք յայտարարեց, որ ընդդիմադրութեան դեկավարը պիտի դառնայ Յունիս 30էն սկսեալ։

Անոր կուսակցութեան դեկավարները կ'ըսեն, թէ յետ-ցեղային խտրականութեան սահմանադրութիւնը համախոհութեան առիթ չի տար 1999ին նախատեսուած ընտրութիւններէն ետք, որոնք պարզ մեծամասնութեան իշխանութեան դրութիւն պիտի ստեղծեն։

Ան հաւաստեց, թէ իր կուսակցութեան որոշումը տագնապի ստեղծումի նշանակէր, այլ «երկրի ճիշդ կերպով որակուեցաւ իրրեւ պետութեան մը ծնունդը»։

Կարգ մը դէպերու համաձայն, Լենինի դամբարանէն արտասանելով իր խօսքը, նախագահը կը փորձէր ներգրաւել Զիւգանովի տարեց հետեւորդները։

Նացի Գերմանիոյ վրայ յաղթանակին յիշատակումի հանդիսութիւնը մեծ շուքով տեղի կ'ունենայ ամէն տարի, համայնավարներուն եւ տարեցներուն կողմէ։

Սակայն այս տարի, համայնավարներու կարօտին կ'ընկերանար նպատակ մը. տապալել Եելցինը եւ «բոլոր միւս ոճրագործները, որոնք քանդեցին Խորհրդային Միութիւնը», եւ ընտրել Զիւգանովը։

Այս վերջինը, որ կ'ուզէ պահպանողական համայնավարներուն գօրակցութիւնը պահպանել եւ միաժամանակ Արեւմուտքը չվախցնել խորհրդային ընդլայնով ճառախօսութեամբ, իր խօսքին մէջ յայտարարեց, թէ ոչ ոք կը հասկնայ, թէ ինչո՞ւ Խորհրդային Միութիւնը յաղթած է նացի Գերմանիոյ, «սակայն մենք յաղթեցինք, որովհետեւ ուժեղ համայնավար կուսակցութիւն մը ունէինք», հաւաստեց ան։

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Եելցինի «ժողովրդավար ուժերը» իր կողքին միացնելու հաւանականութիւնները յառաջխաղացք արձանագրեցին Հինգշաբթի օր, երբ անոր ազգատակ մրցակիցը՝ Կրիկորի Եաւլինսքի, որ Կիրակի օր նախագահին հետ տեսակցութիւն ունեցած էր, միջին եկրի լուծումի մը անհրաժեշտութեան մասին խօսած էր։

Ան Զորեքշաբթի օր յայտնած էր, թէ կ'ուզէ յաւելեալ տեսակցութիւններու ձեռնարկել, ընկերակցութիւն մը կազմել փորձելու համար, որպէսզի Յունիս 16ի ընտրութիւններուն Զիւգանովի դէմ պայքար մղուի։

Թէեւ ցարդ որեւէ համաձայնութիւն չէ գոյացած եւ Եաւլինսքիի պայմանները կրնան անընդունելի նկատուիլ, բանակցութեանց հանդէպ իր պատրաստակամութիւնը Եելցինի համար քաջալերական է։

Եաւլինսքիի եւ կեդրոնի 2 մրցակիցներու՝ նախկին բանակային գօրավար Ալեքսանտր Լեբէտի եւ աջի վիրաւոր Սվիաթոսլաւ Ֆիոտորովի միջեւ միութիւն մը կազմելու փորձերը ձախողած են։ Անոնց նպատակն էր «Երրորդ Ուժ մը» կազմել, Եելցինէն եւ Զիւգանովէն քուէներ խլելու համար։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՈՃԻՐԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ.

ՊՈՍՆԻՈՅ ՋԱՐԴԵՐԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՂԵՐՈՒ ՀԵՏԵՒԱՆՔ

ԿԸՍԷ ԲՐԻՏԱՆԱՑԻ ՄԱՍՆԱԳԷՏԸ

ԼԱ ՀԷՅ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Նախկին եուկոսլաւիոյ պատերազմական ոճիրներուն դատավարութեան հատար հիմնուած Մակի ատեանը, ուր 2 օր առաջ բացուած էր պոսնիացի սերբ Տուսան Թատիչի դատավարութիւնը, Հինգշաբթի օր լսեց պատմութեան մասնագէտի մը վկայութիւնը՝ 1990ին Պոսնիոյ մասնատումին մասին, որ պատերազմի ոճիրներու ենթահողը կազմած է։

Բրիտանացի մասնագէտ Հէյմս Կաու 3 դատաւորներէ կազմուած դատական յանձնախումբին բացատրեց, թէ ինչպէ՞ս 1992ին տեղի ունեցած վերիվայրումները եւ ջարդերը միջազգային տագնապի մը մէկ մասն են եւ ո՛չ՝ քաղաքացիական պատերազմի մը, ինչպէս որ կը պնդէն պաշտպան փաստաբանները։

Այս վերջինները Երեքշաբթի օր դատավարութեան բացման նիստին շեշտած էին, թէ տագնապը քաղաքացիական պատերազմ մըն էր եւ թէ՝ ատեանը իրաւունք չունի Թատիչը դատելու։

Թատիչ իրենց ուղղուած ամբաստանութիւնները կը հերքէ, ըսելով, թէ ինքնութեան սխալի մը զոհն է ինք։

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԲԱՆԱԿԸ ԿԸ ԲԱԺՆԷ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԳԻՒՂ ՄԸ

ՊԷՅԹ ՀԱՆԻՆԱ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Պաղեստինցի աւելի քան 200 աշակերտուհիներ, ուսուցիչներ եւ անոնց ազգականները Հինգշաբթի օր բոդոքի ցոյց մը կատարեցին իսրայէլեան բանակին մէկ անցարգելին վրայ, որ Այսրոյորդանանի Պէյթ Հանինա գիւղը երկուքի կը բաժնէ։

Իսրայէլացի զինուորներ անցեալ շաբաթ հողակոյտեր բարձրացուցին մայր ճամբուն վրայ՝ կտրելով կապերը հին Պէյթ Հանինային եւ նոր գիւղին միջեւ։ Գիւղացիներուն բսուեցաւ, որ անցարգելը ապահովութեան միջոցառում մըն է, արգիլելու համար պաղեստինցիներու ապօրինի կերպով Երուսաղէմ մուտքը։

Աշակերտներէն շատեր, սակայն, իրենց դպրոցը չկրցան հասնիլ, որովհետեւ անիկա մնացած է անցարգելին միւս կողմը։ Անոնք պէտք է բարձրանան հողակոյտերուն վրայ, որպէսզի կարենան միւս կողմ անցնիլ։

ՀԱՅ ՄԱԿԻ ՄԷՋ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԻՆ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ ԿԸ ՉԱՐՁԱՐՈՒԻՆ

ԺԸՆԵՒ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ).- Մակի մարդկային իրաւունքներու պաշտպան մարմին մը Հինգշաբթի օր հաստատեց, որ Եգիպտոսի ոստիկանութիւնը եւ ապահովութեան ուժերը կանոնաւոր եւ կազմակերպուած կերպով կը չարչարեն ծայրայեղական ամբաստանեալները, որպէսզի անոնցմէ խոստովանութիւն կամ տեղեկութիւններ առնեն հարցաքննութիւններու ընթացքին։

Մակի այս յանձնախումբը կոչ ուղղեց Գահիրէի, որպէսզի քննութիւն բանայ այս հարցին շուրջ եւ պատասխանատուները պատասխանութեան ենթարկէ։ Յանձնախումբը նաեւ հրապարակեց ամփոփումը տեղեկագիրի մը, որ պատրաստուած էր 1991էն ի վեր կատարուող պատնի քննութեան մը արդիւնքներուն հիման վրայ։ Եգիպտոս խնդրած էր, որ տեղեկագիրը չհրապարակուի։ Յանձնախումբը այս տեղեկագիրը կ'ուղարկէ Մակի ընդհանուր ժողովին։

Յանձնախումբին անդամներէն մէկը չեշտեց, որ ֆիզիքական խոշտանգումը եւ չարչարանքը սովորական դարձած են Եգիպտոսի կարգ մը շրջաններուն մէջ եւ թէ անոնց կ'ենթարկուին հարիւրաւոր ամբաստանեալներ։

ԱԼՃԵՐԻԱՅԻ ՍԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ ՍՈՖԻԱՅԻ ՄԷՋ

ՍՈՖԻԱ, 9 (ՌԷՈԹԸՐ) - Ալճերիայի մը սպաննուեցաւ եւ երկրորդ մը ծանրօրէն վիրաւորուեցաւ Սոֆիայի մէջ, յայտնեց ոստիկանութիւնը Հինգշաբթի օր։

Ոստիկանութեան բանբերը ըսաւ, որ անծանօթ մարդիկ վաճառատան մը վրայ յարձակած են Զորեքշաբթի կիրեր։ Երկու ալճերիացիներ հոն կ'աշխատէին։

Այսպիսի միջադէպեր սովորական երեւոյթներ դարձած են Պուլկարիոյ մէջ, վերջին քանի մը տարուան ընթացքին։

● Ենթադրաբար արմատական իսլամ գինեալներ յարձակեցան Ալժէրի մէկ թաղամասի քաղաքապետարանին վրայ, ուր կրակ բանալով, սպաննեցին քաղաքապետն ու այլ պաշտօնեայ մը։

ԿԱՐԾ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՈՆԿ ՔՈՆԿ.- Հարաւային Չինաստանի մէջ, 19 ոճրագործներ մահապատիժի ենթարկուած են երէկ։ Անոնք ամբաստանուած են գողութեան եւ մարդասպանութեան յանցանքներով։

ՓԵՔԻՆ.- Ոճիրներու դէմ ազգային արշաւի մը առիթով, չին 5 եղբայրներէ երեքը մահապատիժի ենթարկուած են Զինաստանի հիւսիս-արեւելեան մէկ նահանգին մէջ։ Անոնք ամբաստանուած են բռնաբարումի, գինեալ յարձակումներու եւ գէնք ունենալու յանցանքներով։

ՄԱՆԱՄԱ.- Պահրէյնի Պետական Ապահովութեան Ատեանը 11 հոգիի դէմ մէկէն 5 տարի արգելափակումի վճիռ արձակած է, սրճարանի մը ներքեւի տուած ըլլալու յանցանքով։

ԹՈՒԼՈՒԶ.- Կորիկային գէնքերու դէմ բողոքող 3 հոգի, երէկ գաղտնօրէն մտած են հարաւ-արեւմտեան Ֆրանսայի Կոլֆիլ կորիկային ուժանիւթի կայանը եւ բարձրացած անոր աշտարակին վրայ, ցոյց տալու համար, որ կորիկային ուժանիւթի գործարաններուն մէջ ապահովութեան միջոցառումները թոյլ են։

ՊՈՍԹԸՆ.- Ամերիկացի դաշնակցային դատաւոր Ռիչըրտ Սթըրլզ Զորեքշաբթի օր յայտնեց, թէ որոշում չէ տուած տակաւին, թէ 88 տարեկան Ալեքսանտրա Լի Լէյքին, որ նացիներու հետ գործակցած ըլլալու յանցանքով ամբաստանուած է, պէ՞տք է գրկել ամերիկեան քաղաքացիութենէն եւ զայն Լիթվանիա արտաքսել։

(ՌԷՈԹԸՐ)

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
●ՀԱՒ ՉԻՆԱԿԱՆ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՈՇԵԱՅՆ
●ԲՐԻՆՋ
●ԱԿԱՅԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի ոսկեթանին մէջ, դրամանիշերու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

● Մէկ սրերլին	1.5216/268
Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.	
Մարք	1.5166/76
Զուիցերիական ֆրանք	1.2354/64
Պելճիական ֆրանք	31.17/21
Ֆրանսական ֆրանք	5.1366/16
Իտալական լիր	1559.5/1.0
Եէն	104.70/80
Շուէտական քորոն	6.7820/20
●Մէկ օնս ոսկին	392.40/392.90$

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 239186 (ՊԷՅՐՈՒԹ), 260780-583026 (ՊՈՒՐՋ ՀԱՄՈՒՍ), 260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL.RED. 239186 (BEIRUT), 260780-583026 (BOURJ HAMMOUD), 260115 (IMP.), P.O.B. 80860, BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - المطبعة ٢٦٠١١٥
٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود - ص.ب ٨٠٨٦٠ برج حمود
أزتاك